

Eskilstorpspapperen

Dokumentets 194 sidor skrevs ut på maskin för över 50 år sedan av Gun Knutsson Bredaryd. De hittades i linneskåpet i Kärrastugan i Hembygdsparken, när huset skulle göras om uppepå. Papperen scannades in och sammanställdes till ett PDF-dokument 2019, för att göras tillgängliga för alla intresserade, av Rolf Hallberg Ljungby och Arvidabo. Originaldokumenten förvaras i Landsarkivet i Vadstena.

Det mesta i dessa papper handlar om Eskilstorp säteris många processer under 1700-talet i Västbo häradsting i Ölmestad i Reftele.

Västbo härads tingsplats var sedan 1600-talet i Ölmestad i Reftele socken.

Ett tingshus uppfördes där 1655, och flyttades närmare byn 1683.

Ett helt nytt tingshus i trä uppfördes 1847, men brann ned nästan omedelbart.

Man återuppförde emellertid genast byggnaden på samma plats.

Detta nu kulturmärkta tingshus uppfördes 1904 i centrum av Reftele.

I Ölmestad finns nu inget tingshus. Däremot en F – 9 skola. Kanske på samma plats.

Kronologisk förteckning & uppgifter beträffande Bredaryd under gången tid. Uppgifterna är huvudsakligen hämtade ur Eskilstorps gårdsarkiv ~~men komplet-~~ pletterat med annat källmaterial.

År		Myndighet och dess datum.	Källma- terial
1417	Jöns Häggason erhåller pantförskrivning å gård i Bredaryds kyrkby		UH 1949
1528	Jöns Larsson (Bölja) till Eskilstorp, Vallnäs och Gärdanäs och Gärdanäs hade 1528 - 30 i förläning Kulltorps socken och 2 skattegårdar i Höreda. Han var svärfader till Måns Pedersen, den första Stiernan som ägde Eskilstorp. Under		Dj sid 52
1536	senare år bodde han å Vallnäs. År 1536 anges han som häradshövding i Västbo		
1544	Gustaf Vasa anklagar kyrkvårdarna i Bredaryd för stöld av brudkronan		R sid 765 år 1544
1578	Arvskifte efter Måns Pedersson Stiernan och Britta Jönsdotter till Eskilstorp Göran Månsson Stiernan och hans hustru Karin Andersdotter övertager bl a Eskilstorp		Dj sid 16 tabell I
1586	Göran Månsson erhåller lagfart å sitt köp av Åslarp		Dj sid 29 och 34
1616- 1618	Göran Månsson Stiernan död. Något bestämt årtal har icke angivits Efter honom blir Anders Stiernan ägare till Eskilstorp		Dj tab I
1626	Peder Andersson säljer Vissö till Anders Stiernan till Eskilstorp		EH Da 3
1640- 1645	Anders Göransson Stiernan avliden. Enligt Rydell skall dödsåret vara 1641 Efter honom övertager Göran Stiernan Eskilstorp. Göran var född 1611 enligt Rydell		Dj tab I
1652	Göran Stiernan avlider Eskilstorps ägare därefter Johan Stiernan till Bolmsnäs och Eskilstorp. Han var gift med Anna Kyle till Fylleryd och Anneberg, dotter till assessor Hans Kyle på Dannäs säteri. Modern Virginia ägde troligtvis gården de första åren		Dj tab I
1669	Den första fornminnesinventeringen där Bredaryd omnämnts		Fo sid 168
1673 el 1674	Johan Stiernan avlider Årtalet 1674 enligt Hazén. Han uppgiver även att han dog barnlös. Djurklou angiver dock 4 söner av vilka troligtvis 2 varit ägare till Eskilstorp vid olika tider, förts årtel och sedan Hans Gabriel. Västman 1671.		Dj tab I

2.
EH C 5
- 1675 Ulrik Stake köper Havrida säteri av Nils (Stierna) Stierneloodh. Nils var son till Anders Stierna och hans tredje hustru, men född före äktenskapet och på grund därav ofrälse. Han och två bröder adlades sedermera under ovannämnda namn.
- 1684 Anna Kyle, som äger 1½ mantal frälse av bondbyn Hörda med Sotekull och Stora Lod, förvärvar 2 mantal skattehemman av samma by samt förvärvar sätesrättigheter som Kallas Anneberg. Djurklou uppgiver årtalet 1584 vilket måste vara felaktigt. Hazén
- 1690 Andra forminnesinventeringen berörande Bredaryd Fo sid 208
- 1692 Syn å Åslarp Ulrik Stake ägare till Åslarp? EH D 1
- 1693- Föddes Johan, son till Axel Stierna
1694 Årtalet 1693 enligt Rydell Dj tab I
- 1698 Föddes Erik, son till Axel Stierna. Enligt Rydell skulle det vara 1700 Dj tab I
- 1700 Axel Stierna avlider i Narva Hans ägandeförhållande beträffande Eskilstorp, som uppgivets av Rydell, synes oviss med hänsyn, dels, till att brodern Hans Gabriel skriver sig till Bolmans och Eskilstorp samt Anneberg, dels ock till följande uppgift år 1701, där Anna Kyle företräder Eskilstorp Dj tab I
- 1701 Anna Kyle processar med Ulrik Stake, såsom ägare till sätesgården Havrida och åboarna Daniels Persson och Jakob Persson därstädes angående rågången mellan Eskilstorp och Havrida. VH 18.10.1701 EH C 1
Anna Kyles ombud är häradshövdingen Johan Boderus. Denne var gift med Anna Katalina Durell, änka efter Anna Kyles svåger Göran Stierna.
- 1702 Anna Kyle avlider Hazén
- 1704 Prosteting i Havrida. Anders Leyonflyckt bor å Säteriet. Lagfaren ägare är dock troligstvis Ulrik Stake eller hans arvingar. Efter vad senare framgår har Leyonflyckt någon pantförskrivning å säteriet EH C 2
- 1704 Synemän för plan till soldattorp i Havrida utsedda. VH 17.10.1704 EH C 4
- 1705 Chatarina Bonde, änka efter Ulrik Stake, säljer Havrida till Landshövding Siöblad. Stake hade förpantat Havrida till Leyonflyckt. EH C 5

		3.
1706	Beskrivning av Havrida säteri med anledning av förenämnda ägarebyte.	EH C 6
1707	Hans Gabriel Stierna avlider De som nu är närmast till att övertaga Stierne-godsen är brodern Axels söner Johan och Erik. Johan skriver sig 1733	Dj tab I
1715	till Fylleryd. Vid arvskiftet mellan Johan Erik 1715 får Erik Eskilstorp med övriga gårdar samt såg och kvarn. Förutom Fylleryd får Johan Tovaryd.	EH A 3
1716	Erik Ulfsparre Eriksson arrenderar Eskilstorp	EH A 2
1718	Johan Ulfsparre anges som arrendator av arrendator av Eskilstorp	EH A 5
1718	Förenämnde överlåter arrendet å Cristian Eberhard von Schantz. Dennes moder var med all säkerhet dotter till Göran Stierna gift med Anna Katalina Zurell och han var således kusin med Eriks fader. von Schantz moder var sedermera gift med Anders Leyonflyckt som bodde å Havrida.	EH A 5 DJ tab I
1719	von Schantz arrende förlänges till 1725	EH A 10
1720	Vittnesmål rörande kvarnställen i Havrida	EH C 7
1720	Erik Siöblad arrenderar ut Havrida till Per Gummelius	EH C 8
1720	von Schantz har åtalat Knut Jönsson i Runne- gården. Herrestads ägare äger Runnegården? Brötjestad och Bredaryd har rätt till skogs- hygge å Eskilstorps skog	VH 25.6 1720 EH F 1
1722	Överenskommelse mellan Eskilstorps och Bre- daryds ägare beträffande vägunderhållet	VH 19.10 1727 EH B 2
1723	Erik Stierna pantsätter hela Eskilstorp till von Schantz	EH A 21
1724	Markbyte mellan Skattegården och Ågård. Per Gummelius äger Skattegården	EH C 9
1732	Nils Stiermeloodh säljer skatterätten för S Vissö till von Schantz	EH A 28
1736	von Schantz har åtalat Jöns Jonsson, Erik Israelsson och Lars Jönsson i Torp, Sven Giermundsson i Hägggården och glasmästare Jöns Jönsson i Norregården för olaga skogshygge von Schantz avstod från ansvarsyrkande ef- ter överenskommen erkännande men förbehålls att hugga kvarstod.	VH 15.5 1736 EH F 4

1736	von Schantz har åtalat Måns Larsson i Brötjestaad för olaga skogshygge. Charlotta Palbitski äger frälsegårdarna Brötjestaad (Västergård?), Runnegård och Klockaregård.	VH 15.5 1736	EH F 2
1736	Förbud mot skogshygge å Anneberg, Tovhult och Vissö Christina Greta Stiernloo äger Anneberg	VH 15.5 1736	EH F 3/1
1736	von Schantz har åtalat Sven Giermundsson, Sven Månsson, Abraham Larsson och Jöns Knutsson i Hägggården för olaga hygge i Tovhult. Kärandeombud är Adolph Svanström. Förenämnda Christina Stiernloo, ägare av Anneberg, äger även frälsehemmanet Hägggården. Hon har för sina hemman skogs rätt i Tovhult.	VH 17.9 1736	EH F 5 EH F 2
1736	Charlotta Regina Palbitski har inlämnat inläga beträffande åtalet enligt F 5	VH 17.9 1736	EH F 3/2
1738	Häradsrätten överlåter äganderätten å Eskilstorp till von Schantz.		EH A 35
1739	Enligt brev från Johan Stierna till brodern Erik har Tovaryds bönder huggit skog å Eskilstorp.		EH B 14
1744	Otto Gustaf Vrede försäljer Havrida säteri till Esbjörn Christian Reuterholm.	VH 9.5 1746	EH C 12
1746	Johan Stierna drunknar i Bolmen och begraves i Bolmsö kyrka		Dj tab I Rydell
1746	Per Schaeij övertager köpet av Havrida säteri.	VH 3.10 1751	EH C 10 C 14
1748	Syn å Havrida säteri. Anders Gummesson brukade Forslyckan. Per Schaeij ägde säteriet		EH D 2
1749	Erik Stierna avlider. Därmed utslöcades Stiernaätten å manliga sidan		Rydell
1752	Cristian von Schantz och hustrun Catarina Sinclair upprättar testamente.		EH B 3
1751	von Schantz påyrkar kyrkvägens (Bredarydsdelen) förbättrande.	VH 4.10 1751	EH F 6
1752	von Schantz har åtalat gästgivaren Elias Lidström i Bredaryd Lund för olaga skogshygge. Åtalet eftergives och Lidström befrias från våghållnings skyldighet.	VH 24.1 1752	EH F 7
1753	Per von Schaeij hemställer om byggnadsbefrielse för Havrida säteri.		EH C 15

- 1754 Frälsefogden Carl Erlandsson har åtalat torparen Nils Andersson på Berget för olaga hygge å Tånghult. VH 10.5 1754 EH F 8
von Schantz försvarar torparen. Hygget har skett å Eskilstorpsdelen av skogen.
- 1755 Tovaryds åboar har olagligt huggit skog å Anneberg. VH 7.5 1755 EH B 4
Börje bergstedt inspektor å Eskilstorp
- 1760 Christian von Schantz avlider. Rydell
- 1765 Delning av skogalaget Brötjestað - Draftinge Karta E 17-4:1
- 1769 Kontrakt mellan Eskilstorp och Bredaryd beträffande vägunderhållet förnyas. EH B 2
- 1769 Vittnesförhör om rågången mellan Havrida, Åslarp och Eskilstorp. EH C 16
- 1769 Förbud mot skogshygge å Eskilstorp VH 6.2 1769 EH F 9
- 1771 Förbud att befara icke lagliga vägar å Eskilstorp. EH B 7
- 1771 Brev till fröken Lillienberg angående förvärfv av Tovaryd. Hon var ägare till Anneberg. EH E 9
- 1772 Förbud mot skogshygge å Havrida och Åslarp VH 12.5 1772 EH F 10
- 1772 Syn å Ågården EH D 5
Catarina von Schaeij är ägare
- 1773 Chatarina Sinclair, von Schantz maka, avlider. Rydell
Under tiden från von Schantz död hade Eskilstorps brukats av hans måg Fredrik Berencreutz.
- 1774 Catarina von Schaeij, ägare till säteriet Havrida erhåller häradsrättens tillstånd till försäljning av panter lämnade av åboarna till Ågården, Trulls Andersson och Marja Eriksdotter såsom likvid för husröta. VH 3.10 1774 EH C 17
- 1776 Hans Gustaf Gyllengranat köper Eskilstorp säteri av von Schantz dödsbo. EH B 10,12
- 1776- Uppmätning av marken till skogelaget Håkentorp, Hamra och Anneberg EH B 14
1777 Ägare Jakob Tornerhjälms äger Håkentorp med därunder lydande frälshemmanen Hamra Lunna- B 15
gård och Byagård samt hälften av Skattehemmanen Håkansgård och Knutsgård. B 16
HHA
Joh. Nilsson äger hälften av Knutsgård.
Gabriel Andersson äger hälften av Håkansgård.
Riksrådsinnan Barck äger Norregård, företrädd av frälseinspektoren Jonas Peter Orre.
Hans Gabriel Silfversvärd äger Strand.

Beata Lovsa Lillienberg äger Anneberg, företräd av Gabriel Seth.

Lantmätare

Johan Peter Leander.

Gode män

Nämndemännen Nils Andersson i Flata och Lars Svensson i Väcklinge.

Rågångsgrannar som företrädde

Liborius Mentzer, Bredaryd Söregård
Sam Lyckovius, Bredaryd Runnegård och Klockaregård
Knut Jönsson, Vissö
Per Jonsson, Vissö
Jöns Hansson, Bredaryd Lund
Erland Larsson, Brötjesta Mellangård
Erik Jönsson, " "
Jon Persson, Knorren

1778	Process mellan delägarna i Hamra, Håkentorp och Anneberg skogelag och Hans Gustaf Gyllengranat beträffande Tovaryds rätt till skog.
Vittnen: Israel Eriksson, Bredaryd Torp
Måns Larsson, " "
Sven Månsson, Havrida.	VH 11.5 1778	EH B 19
1778	Fortsättning av processen om Tovaryd	VH 15.6 1778	EH B 18
1778	Fortsättning av processen om Tovaryd	VH 5.10 1778	EH B 17
1778	Gyllengranat har åtalat Joen Månsson Bredaryd Torp, Jöns Jönsson och Joen Ingemarsson i Bredaryd Norregård, Per Jönsson i Klockaregården och Anders Larsson i Häggegården för olaga hygge	VH 5.10 1778	EH B 17
1778	Gyllengranat har åtalat Nils Nilsson och Frans Fransson i Tovaryd, Per Mattisson, Joen Persson och Jöns Persson i Forslyckan, Jöns Persson och Johan Persson i Ågården för olaga hygge	VH 5.10 1778	EH B 20/1
1779	Fortsättning av processen om Tovaryd.
Abraham Julberg äger halva Skattegården.
Omnämnda platser: Gubbalund, Vita rör, Janköen, Dräre Bäck, Cisile källa, Labakslund.	VH 28.1 1779	EH B 21
1779	Brev från Beata Lovisa Lillienberg till Gyllengranat angående försäljning av Tovaryd.		EH Br 8
1779	Fortsättning av processen om Tovaryd	VH 10.5 1779	EH B 22 a
1779	Fortsättning av processen om Tovaryd
Johan Vilhelm Sohasij äger Forslyckan och Ågård.
Abrahams Juhlberg, klockaren i Bredaryd Sven Persson och Knut Jonssoni Havrida äga Skattegården.
Prosten Johan Norlin i Skirö äger Åslarp.	VH 12.10 1779	EH B 22 b

- 1780 Skrivelse till landshövdingen med begäran om åtgärder beträffande kyrkvägen Bredaryd - Eskilstorp. Anlitande av kronorbetjning EH E 13
B 24
E 13
- 1780 Bytesbrev innebärande att Beata Lovisa Lil- VH 27.5 1780 EH B 25
lienbergs avstår Tovaryd till Gyllengranat
mot att hon erhåller Flahult.
- 1780 Ytterligare bekräftelse å förbudet att färdas VH 20.10 1780 EH B 27
å Eskilstorp ågor.
- 1780 Försättning av processen om Tovaryd EH B 29
Förlikning uppnådd.
- 1781 Uppgörelse om rågången mellan Hamra och Håken- HHA
torp å ena sidan samt Anneberg å andra sidan.
- 1782 Vittnesförhör med Per Jakobsson i Bredaryds fat- VH 19.2 1782 EH B 30
tigstuga.
- 1782 Gyllengranat har åtalat Havrida åbor för olaga VH 13.2 1782 EH B 31
- 1782 Försättning av förenämnda process VH 10.5 1782 EH B 32
- 1782 Gyllengranat erhåller norra och södra Åslarp VH 26.5 1783 EH B 23
av prosten Norlin mot en gård i Ryssby.
- 1795 Häradsrättens handläggning beträffande förflytt- VH 26.10 1795 EH Da 1
ning av gästgivaregården från Bredaryd till Fors-
heda.
- 1796 Lantmäteri i Havrida berörande såväl säteriet EH C 18
som Skattegården.
Danckvardt, som enligt dessa handlingar ägde
säteriet Havrida, ägde även Eskilstorp vilket
han enligt Rydell förvärvat omkring 1785 av sin
svärfar Gyllengranat.
Från Skattegården var närvarande Knut Jönsson,
Eric Svensson och Olof Lindgren. Lindgren var
måg hos Juhlberg.
Från Hågggården, som då tillhörde Annebergs
säteri, var närvarande Ingemar Svensson, från
Bredaryd Lunden Joen Persson, och Anders Pers-
son, från Bredaryd Torp Jon Månsson och Jöns
Jönsson.
- 1796 Strax efter förenämnda lantmäteri inköper Gus- EH C 19
taf Magnus Danckvardt Skattegården av Juhlbergs
dödsbo, Knut Jönsson och Eric Svensson.
- 1799 En del säljare av Skattegården (Per Svensson och VH 19.2 1799 EH C 20
Olof Lindgren) har stämt Danckvardt och yrkat åter-
gång av köpet
- 1799 Skattegården har antagit ny soldat Nils Glad. EH C 26
Danckvardt, Knut Jönsson och Olof Lindgren har
underskrivet kontraktet.

1800	Lagmansrättens dom i målet mellan Lindgren och Danckvardt. Lindgren vann.	LR 4.4 1800	EH C 22
1800	Gustaf Magnus Danckvardt avlider. Enligt testamente ägdes Eskilstorp av hans änka Juliana. Efter hennes död övergick äganderätten till sonen Karl Gustaf Danckvardt för att senare i början av 1800 talet försäljas till lantbrukare i orten.		Rydell
1801	Ombudet för Per Svensson i processen enligt C 20 befrias från böter	HR 6.3 1801	EH C 21
1801	Fastställelse av lagmansrättens dom i målet mellan Lindgren och Danckvardt.	HR 6.3 1801	EH C 22
1801	Förnyelse av förbudet att göra intrång å Eskilstorp. Underskrivet av Juliana Danckvardt.		EH B 44
1802	Hovrättens utslag i processen enligt C 20	HR 13.12 1802	EH C 23
1803	Förlikning i del av processen enligt C 20 Juliana Danckvardt vann.	VH 7.3 1803	EH C 24

Källmaterial:

UH	Unnaryds hembygdsförenings årsböcker
Dj	Djurklou: Göran Månssons till Bolmsnäs jordabok
R	Gustaf I registratur
EH	Eskilstorp gårdsarkiv
Fo	Den första fornminnesinventeringen i Småland Hazén: Beskrivning av Forsheda pastorat Rydell: En bok om Bredaäyd
HHA	Delning av skogelaget Hamra, Håkentorp och Anneberg
LR	Lagmansrätten över tiohärads lagsaga
HR	Göta hovrätt.

Exhib. f. 18 avs 19 Oct. 1727 wid Wästbo Härads ord. hösteting i Ölmestad
No 32. Exhib. på Wästbo härads ord. ting N° 12 Janij 1722 och in quantum
Juris intecknat. ut in protocollo.

Exhib. wid Wästbo härads
laga hösteting i Ölmestad
den 5. october 1751.

Testor D: Lillienberg

Efter såsom det i gamla tijder varit vanligt, att vägen emellan
Eskelstorp och Bredaryd blifvit av Bredarydsboerne, emedan den af Eskelstorp
allena icke kan hållas i Stånd. ansader. förbättrader och vidmakthållen, och
de däremot fått tillstånd att här i Eskelstorp skog och den delen som är
emmellan Bredaryd och Skogsbroo belägen. huggia brännvedh om vinteren,
altså har jag, +till förekommande af tråtor oenighet och processer, som
af ett obilligit och otillåteligt Skogshyggjande kunde åstadkommas, såsom
och till hämmande af ett oförsvarligt skogsfällande, fördärfvande och
utdödande i min frånvaro, då mindre äckt därpå gifvas kan, i följande puncter,
och hvilka med samtliga Bredarydsborna öfverenskommit, och det i Cronobe-
fallningsman Högäcktad Herr Gumelijs närvaro, som sig åtagit att vid gården,
i min frånvaro hafva uppsyn, nembligen:

1mo Vägestycket från Torpe led till Stora Skogsbro, hvarest Stenen och
det gamla märket står Låfva samtliga bredarydsborna ansa, skiöta och
laga i bästa mätto, så att de uptaga och af vägen rödja de der befintliga
stora stenarna, de som kunna utbrytas, och sedan fylla och med ris och
sand uphöja vägen, samt på ömse sidor dijka, nya såväl kaflebroar som
öfver bäckar lägga, där så betarivas och behöivas, och sedan alltid vid
makt hålla, och att detta måtte så mycket bättre och lättare skie, dela-
de sig samtliga det vägstycket emellan, att ha var för sin vissa del där-
före svarar.

2do. Såsom för den orsaken, skull att de detta vägestycket städse skulle vid
makthålla, af Possessorerne på Eskelstorp blifvit dem efterlåtitt i förra
tider at huggia och taga brännevedh j det ofvannämnda stycket af Eskels-
torps Skoog och mark, som är på andra sidan Skogsbroo eller emellen Tor-
pegård och Skogsbro beläget, så njuta de och desse dem gifne hvilkor
tillgodo,

3^{tio}. Men vid laga ansvar vid tinget och plickt, efter det hvite, som
den loflige Tingsrätten därpå sättiandes varder, må ingen i den öfriga
Eskelstorpe skog och mark, vare sig hvarest det vill, hvarken fälla någon
timmerstock liten eller stor, ei heller, vid samma plikt tillgifvandes
huggia och bortföra bränsle, dock så framt det befinnes att Vägen blir
förbättrader och vid makthållen, som sig bör, skall det blifva dem till-
låtett att i den andra skogen eller Eskelstorpe mark få taga något litet
bränsle till hielp, dock så att de sig först hvar och en hos drängen här

vid gården angifna, som har at utvisa, hvarest de Bränslet kunna hämta och antingen på svedjer eller annorstädes där Skogen minsta skada taga kan. Men timmer förbjudes aldeles att fälla eller huggia, emedan där af i Skogen litet förråd finnes.

4to. Här af följer att så framt vägen icke blir förbättrader och sedan stadt vid makt hållen, eller ock någon i den öfriga Eskelstorpe Skog och mark, som förr är sagt, otillsagt och omätt huggier, det allt huggiande och fällande, såväl annorstädes som emellan Bredarydh och Skogsbro, såsom olagligt anses, hvar på näpst och plikt efter ofvannämde hvite följa bör och skall.

5to. Brottiestadboerna som sitt vägestycke j många åhr icke skjött eller lagat, vare aldeles förbuden att huggia det ringaste här, hvarken på ett eller annat ställe.

Christian von Schantz.

Detta hafva vi samteliga ingått och med vår underskrift bekräftat. af
Bredaryd den 25 Februari 1722.

Sven Andersson	Pär Torkelsson P.T. (bomärke)
Jöns Jönsson I.I. S.	Knut Jönsson K.I.
Abram Larsson A	Ingel Linteren J.L.
Joh. Andersson J.	Lars Jonsson i Torp (bomärke)

Närgående Contract hafva vi samteliga hemmansbrukare här i Bredaryds by med Herr fänriken Behrencreutz nu ånyo ingått och med allas våra verns undersättiande lofva vi det oryggeligen hålla.

Bredaryd den 5 martij 1769

Liborius von Mentzer.	Pehr Nilsson, Anders Larsson i Häggegården	Pehr Jöransson i Klockaregården
Jean Jeansson, Jöns Jönsson i Norregård		Israel Eriksson Jon Månsson i Torp
Jöns Jönsson, Erik Jönsson i Runnegård		
Sven Pehrson, Jon Jonsson på Knorren		

Christian Eberhard von Schants testamente.

Godkänt av Göta hovrätt 31 mars 1760.

Näst det vi undertecknade äkta makar frambära den nådige Guden en innerlig hjärtans tacksägelse för all nåd och välsignelse och barmhärtighet som vi under vårt äkta stånd och kiärliga sammanlevnad av hans faderliga hand njutit och undfått, oss därjämte påminner med all Christelig undergivenhet, att vårt liv ett mål har och vi hädan måste, men huru och när den Allsmäktige tackes slutav våra dagar och förbyta detta timmeliga i ett sällare lif eller hvem av oss den hårda lotten tillfalla månde att öfverlefva then andra, thet står i then Högstes nådiga behag, som vi oss alla undergifva: Så besinna vi oss billigt, at den gode Guden under ett ljuvt och kiärligt äktenskap så förenat våra hjärtan, at vi intill våra grå hår med huldhet och kiärlek varit och äro hvarannan tillgifne, samt i betraktande theraf akta oss förbundna med den lilla Ägendomen i löst och fast, som under vårt varande äktenskap, genom Guds välsignelse är förvärvat, och oss tillfaller, och i aflingajord och lösöron (:) består, göra en sådan disposition och förordnande, at vi såväl till döddagar måga hafva vår utkomst, som sämja och enighet våra kiära barn och arfvingar emellan efter bägges vårt aflidande, befrämjas, vinnes och underhålles: Förthens skull vi ock på nedanstående dato, med mogit öfvervägande och välbetänkt mod thenna af oss egenhändigt underskrifna testamentariska disposition, författning och förening förklara, förordna och på det kraftigaste oss förbehålla, at Hvilken som af oss bäggo längst lever, skall ärfva den som först aflider, så att all egendomen i löst och fast som vid dens dödsfall, som Gud behagar först kädankalla, befinnes intet undantagande utan allt sammans, helst det alt består i aflingajord och lösöron, skall i förmåga här af tillfalla then af oss, som then andra öfverlefver, orubbat och oskift at behålla och till döddagar nyttja.

Som härnäst omvårdnaden och omsorgen om våra kiära barn är oss om hjärtat, så äro vi billigt omtänkta och föranlättna, at i betraktande af det tillstånd och ringa förmögenhet hvaruti Gud efter sitt behag täckts sätta vårt boo, med kvarlåtenskapen efter bådas vår död, barnen emellan så förordna och disponera som följer:

1:o. Alla våra kiära barn, söner och döttrar, skola uti then efter vårt aflidande befintliga egendomen och kvarlåtenskapen gå i lika arf, så at son och dotter, eller om the ej lefva, deras barn jure representationis taga och bekomma lika stor lott och del; däremot skall then omkostnad, som vi ansenligen till våra söners education använt samt dels vid Academien, dels och på resor utomlands påkostat, them intet beräknas eller på theras arf afkortas; ej heller skall det, hvad jag för Jan Gustafs Arklimästare- beställning utgifvit, honom beräknas, utan honom jämte min silfvervärja skiänkt, helst på honom mindre omkostnad än på de andre mina söner giord är.

B 3/2

2:o På det i öfrigt ingen af våra kiära barn må skie för när utan alla njuta lika mycket och lika rätt så skall hvad en eller annan af våra kiära barn eljest fådt eller länt i penningar eller annat till sin förmödenhet eller ock någon af våra kiära döttrar, då de blifvit gifta och utur huset skilda såsom hemföljd njutit och bekommit antingen i kontante penningar eller söliver och lösöron, hvaruppå antingen obligation och qvittens är at finna eller eljest af mig eller min kiära hustru upptecknat och anfördt är, vid arvstagande efter vår död på hvars och ens lott som det njutit jämte återstående och obetalt intresse, för the penningar som en eller annan af våra barn kunnat af oss fått till låns, beräknas och afkortas; /dock därunder för hemföljden, som våra kiära döttrar då the blifvit gifta, kunnat fådt, intet interesse begripit utan efter lag för intresse frikallats/ och beräknas och afkortas det i så måtto, at the som intet eller mindre fådt och åtnjutit af boo skifto uttaga så mycket som the andra förut fådt, och det intet efter värdie vid uppteckningen av boet utan efter värde som det kan säljas före, och när således alla kommit att få och njuta lika mycket, delas det öfriga och skiftas i lika delar, dock så, att theräst en eller flera af våra kiära döttrar vid bägges vår död ännu befinnes oförsörjde och ogifte, the eller then, som oförsörgd är, hafva at njuta af boo och skifto och på urfvet oberäknat, till brudekläder och bröllopskost ett tusende daler kopparmynt hvardera, I lika måtto behålla the hemmavarande oförsörjde barnen alla sina kläder, nipper och annat smått, som de fådt och äga, oberäknade på sitt arf och oafkoratde på theas them tillfallande lott: Så länge vi och båda lefva och the ställa sig christeliga och väl, skola the hos oss i vårt huus niuta underhåll och nödtorftiga kläder efter råd och ämne, fritt och oberäknat på hvad them efter vår afgång i arf tillfalla kan.

3:o. Af allt hiärta vare Gudi äradt för det han oss efter sin nådiga vilja af detta jordiska och förgängliga tilldela behagadt; han gör både rika och fattiga och sörjer för alt det han skapat har med obegripelig vishet och nåd. Vi hafva och den fasta förtröstan, at then fromme Guden för våra kiära barns välfärd och bästa som en barmhärtig och mild herre och skapare samt nådig Gud och Fader sörjandes varder, Icke dess mindre är i betraktande av husets knappa tillstånd omsorgen för våra kiära barn oss högt om hjärtat och vi därom bekymrade at the ej efter vår bortgång må vara husvilla och andra till last, Vi se på ten ena sidan lantushållningen med åkerbruket som fordrar et ständigt upseende och upmärksamhet ute och inne hvarvid jämväl dryga utgifter och förtretliga omständigheter ofta förefalla, varmed så många besvärigheter och äventyr sammanfogas at thet levnadsättet skulle falla them som avsörjande fruntimmer alt för svårt och vara them mera skadeligt än fördelaktigt, å andra sidan åter tyckes egendomen och qvarlåtenskapen vid förefalande delning och skifte barnen emellan kunna bli i mycken måtto tillräkligare, om så väl själftva sätesgården Eskilstorp med underliggande

odiponerade bondehemman, torp och lägenheter som afvel och lösöron som the själfva ej bruka eller nyttja kunna, genom offentlig auktion till den mest-
 bjudande försåldes och förytttrades, hvarigenom så mycket mera i contante
 penningar samtliga barnen kunde tillfalla och våra oförsörgde kiäre döttrar
 således finna bättre utväg medelst deras kiära bröders biträde och goda sam-
 råd at kunna med mera bekvämlighet än med ett mödosamt lantbruk hafva och finna
 sin utkomst: Vid sådana omständigheter vilja vi i detta målet, som kommer an
 på tidens beskaffenhet och himmelens skickelse intet föreskrifva utan lämna
 det alt til våra kiära barn, i synnerhet våra kiära söner egit goda och
 och våra kiära döttrars bästa besynnerligen, ömsinta omsorg och ompröfvande
 och hafva det fullkomliga förtroende till våra älskilige söner. Vilhelm,
 David och Jan Gustaf, at the sina oförsöjda systrars välfärd och tillräcke-
 liga utkomst låta vara så omhjärtat, som the inför Gud det vilja och kunna
 försvara, Vår välsignelse vare i öfrigt öfver Er, kiäraste barn, som thetta
 sen och läsa, och Gud vare Er högsta skatt och rika del, önska av alt hiärta
 vi som till styrko och kraftigare förbindelse häraf, detta egenhändigt under-
 skrifva och med våra signeten besegla, som skedde på Eskilstorp den
 4 februari år 1752.

Christ. Bernhard von Schantz

Cath, Johanna Sinclair

Tillägg till von Schantz testamente

Tygmästaren vid Kongl. amiralitetet i Carlsrina min i lifstiden högtälskade kiäre broder välborne herr Carl Gustav von Schantz förärade och skiänkte till min kiära dotter Mariana då hon blef gift, 200 daler silfvermynt och försäkrade då att hvardera af the andra mina kiära döttrar skola så mycket af honom hafva att undfå samt att han them samtelige ännu med något mera i hug komma ville, har sedermera genom sin Testamentariska disposition af år 1751 den 4 aug. kort före hans död blifvit förökt och af själfve copiale testamentet som hos mig finnes sees kan, skiänkt och gifvit till mina kiära döttrar 1500 daler silfvermynt till min fördelning och disposition, dock med det förbehåll, att the oförsörjde mest theraf skulle bekomma och njuta. Jag har efter moget öfvervägande och samråd med min kiära hustru till at befrämja kiärlek och enighet samt afböja ovilja och missänja döttrarna emellan funnit bäst och rådligast att dela thessa af min salige bror till mina kiära döttrar gifna och skiänkta ett tusen sjuhundrade daler silfvermynt uti fyra lika delar och vill at thenna fördelning them emellan oklandrat vara skall, nemligen:

Maria Anna fått förr	200 D ^r
får nu	225 "
Cornelia	425 "
Augusta	425
Friederica	425
	1700

Hvad af thessa peningar mina döttrar af mig eller min kiära hustru bekommit, är uthi en apart bok anført och them beräknat. Skulle något här af vid min eller min kiära hustrus död återstå, som the ej fått och uthi förenämnda lilla bok icke uppfört finnes, så skola the thet och hvad theruti brister af boo oskifto och på sitt arf oberäknat bekomma och uthjuta, dock utan intresse. Som till mina kiära barns efterrättelse och skyldiga i akttagande lämnas och till orygglig efterlefnad af mig med hand och signetes undersättande stadfästes, som skidde på Eskiltorp de 4 martii år 1754.

Christian von Schantz

Hvarjehanda bedröfveliga omständigheter them vår son ryttmästaren Wilhelm Fredrick von Schantz å daga gifvit genom en bekymmerslös försorg för de sina, såväl som det lidande han oss sina föräldrar tillskyndat både medelst undfångit och oguldit penningelån till kapital och ränta så väl som den borgen jag för hans skull ingådt och själf måst vederhäfta, föranlåter oss under hysande ömhet för thenna vår sons fru och barn at härigenom så vida ändra vår den 4 februari 1752 giorda testamentariska disposition och förordnande at thet som i förmågo af berörda vår disposition och förordnande utaf then efter bägges vårt aflidande befintliga lilla egendomen i löst och fast på vår sons Vilhelms andel och lott skulle kunna falla, icke honom utan hans barn med sin fru och maka Elenora Sophia Heldenhielm tillföras skall, och skall vår son Vilhelm, om han ock efter bägges vår död skulle lefva ej äga rätt eller makt det ringaste i händer få, utan den delen som Vilhelms kiära barn således tillfalla kan, emottages av min kiäre son Capitainen vid Kongl. Ammeralitetet Johan Gustav von Schantz, som med barnens kiära mot christeligt och på bästa sätt förvaltar och så i synnerhet disponerar, at allthenstund dottern med hederligt testamente af sin framledne moster blifvit försedd, hans söner till theras hjälp understöd theraf må lämnas och tilldelas thet mesta, i den proportion, at hvar son får dubbelt så mycket som dottern, hvilket efter gottfinnande till theras nytta och behof användes och then tillfredsställa kan.

Beträffande vår kiära son majoren David Malcolm von Schantz så blir i anseende och betraktande af förekommande och väl öfvervägande omständigheter min och min kiära hustrus giorda disposition af den 2 februari 1752 härigenom så vida ändrad, att därest Gud skulle hafva hädankallt honom vår älskelige son David Malcolm förrän vi båda jag och min kiära hustru äro afledna med döden så skall efter förberörda disposition handlott och andel i then öfriga befintliga ägendomen tillfalla hans efterkommande barn allena och hans fru Sittmer (?) ej äga någon del theruti, rätt eller makt något theraf i händer få eller disponera, utan hvad barnen således tillfalla kan, skall af vår kiära son Johan Gustav emottagas, väl förvaltas och barnen sjelfva, sedan the äro blefne myndige och kommit till the åhr, at the thet till sin nytta disponera kunna eller dottern antändigt försörjd i egna händer ställas efter lag och som förmyndare förordningen säger, vilja så vara och at så som föreskrifvit är förhållas skall, thet warder med våra egenhändiga underskrift samt signeter undersättjande bestyrkt jämte thet vi anmoda vördsamt underhörande dom- och befattningshafvare allvarsam och obrottslig hand hålla. Eskilstorp den 4 februari 1758.

Christ. von Schantz

C. Sinclair

til vitne underskrifver efter begiäran

Lars Barck.

Ofvanstående testamentariske författningar äro uti Kongl. Hofrättens dom-
tol införda och hufvudskrifterna theraf behörigen påskrefne till sökanden
återlämnade, åliggande fru Sinclaire at enligt lag the samma vederbörande
närmate arfvingarna communicera, öfver hvilket alt utdrag af protokollet meddelas.
År och dag som föreskrifvit står.

Fried. Flach.

B 4

Utdrag af domboken hwilken wid Wästbo härads lagtima sommarting i Ölme-
stad den 7 maj 1755.

Öfverstelieutenanten och Riddaren af Kongl. Svärdsorden Wälborne Herr
Christian von Schantz lät genom sin frälse inspektör välbetrode Börje
Bergstedt inlefferera till Tingsrätten en af honom och nämndemannen
Aron Larsson i Tofhult förrättades syn på säterigården Eskelstorps om
huggit sågtimmer, så lydande: Åhr 1755 den 11 Aprill voro uppå öfverste-
lieutenanten och riddaren von Schantz anmodan, wij undertecknade i Tof-
varyd att besiktiga och värdera. det på Eskelstorps skoug huggna och
framkiörda timmeret, hvilket förnummit af Tovaryds åborna skulle wara
angripit och påslagit, hafvandes nämndemannen der funnit 67 trä, hvar-
af 61 trä voro huggna här på skougen och de öfriga 6 trän säga de att
de huggit i deras hagar och blefvo dessa trän värderade af nämndeman-
nen som följer, nämligen 20 stycken á 5 daler silfvermynt stycket, 15
dito till 4 daler silfvermynt styck, thet öfriga till 3 daler stycket.
hwilket värdij med egenhändigt underskrift betygat warder.

Börje Bergstedt

Sven Larsson
nämndeman i Tofhult

Att Timmeret befanns wara påslagit på tijo säckar när betygas även
efter begäran uti domboken införd, hvaröfver domboksutdrag meddelas.

Actum ut supra.

På tingsrättens vägnar

Lars Baick

Utdrag af Domboken hållen wid Wästbo Häraads laga
Winterting i Ölmostad den 1 februari 1755.

Utslag

I anseende thertill at Frälse Possessorn af Towaryd, Öfwersten och Riddaren af Kongl. Swärdsorden, Wälborne Hr Erich Gustaf Lillienberg förbehålles i Twist som förd warder med Kiäranden Öfverstelieutenanten och Kongl. Riddaren Wälborne Hr. Christian von Schantz at ingifwa erinran till nästa ting, will Tings Rätten thet målet till instundande sommartings 2 dag d. 7 Majii utställa, under föreläggande, at Parterna tå till sakens fullföljande sig inställa. I medlertid som Eskilstorps säteri bestridit rättighet till then åvärkade skogen och sjelf ingen delaktighet i skog och mark med Tofwaryd har, finner Tingsrätten i anledning af Byggningsbalken X Capitl. och ther 6 § berörda timmerträd i qwarstad sättia och wid 40 Daler Silfwermynts wite till nyttjande af Tofwaryds åbor förbjuda, äfwensom then eller the och alla omgifwande grannar, under lika wite, och skadorna ersättia, hvilka utom ägarens rättighet(?) eller lagliga loford förwunnen till minsta åvärkan uti Erkilstorps skog göra wari sig af löfbärande(?) eller fruktbärande träd, som till witterlighet nu kundgiöras bör.

På Tings Rättens wägnar.

Lars Barok

Förestående afskrift af Tings Rättens utslag har jag må i dag å predikstolen offentl. upläsas och kundgiöras och mig med behörigt intygande om Publication, återställas.

Eskilstorp den 9 Februarii 1755.

Chris. von Schantz

Förestående utslag är å predikstolen i Bredaryds Kyrkia offentligen kundgjort den 9 Februarii 1755.

Lars Lindahl
Pastor L.

Översättarens anmärkning

Detta dokument är mycket svårläst, antagligen på grund av härads-skrivarens ålder och darrhänthet. Vissa bitar har jag kompletterat efter sannolikhet. Meningen är dock klar. Den gången vann Eskilstorp, men det var före storskiftets tid.

Utdrag ur Domboken hällen vid lagtima
sommartinget med Västbo härad uti Öllmestad den
11 maji 1771

N° 100.

Så wida ingen laglig faroväg är öfver säteriet Eskilstorps in- och ut-
ägor, warder wid tjo(.) (tio) daler silfvermynte wite förbjudit att fär-
das öfver säteriets Eskilstorps ägor warande wäg, äfven som then eller
the hwilka på Eskilstorps ägor olofligen betar sina Kreatur och icke wid
genomfarandet stänger grindarna, så att Kreatur therigenom kunna inkomma
och såväl i hagar som i åker och änggjärdet skada göra, skall utom plikt
efter lag och skadans omfattning wara til tjo daler silfvermynte wite wara
förfallen. Dock bör detta förbud till allmän efterrättelse i socken
kyrka kungjöras.

Ut supra.

På häradsrättens vägnar. Adolp Nolleröth
Uppläsit i Kulltorps kyrka den 31 maii 1771. Intygas

Hans Svanström.

1771 den 1 julii uti Anderstorps kyrka upläsit af Olof Unnerus.
upläsit i Bredaryds kyrka den 16 junii 1771.

Nils Linnefäus

Uppläsit i Bredaryds Kyrkia den 9 februari 1772.

Isaac Lindberg

Rätteligen ur Domboken utdragit, intyga Öllmestad Tings rätt
den 17de October 1780.

På Tingsrätten vägnar.

David Lillienberg

En Charta
öfver Rå-
gången kring
Eskilstorp

Uti första Bundten

Pag. 1.

Extract af Wäsbö härads Tingsprotocoll, Ölmestad d. 21 Julij 1681
om råmärken.

Pag. 5, 6, & 7.

Extract av Wäsbö härads ord. Sommarting, om skogshygge af Brearyds
Åboer, på Eskilstorps Skog. Gifvit Ölmestad de 15 Maii 1736 n:o 11.

Pag. 9.

Extract af Wäsbö härads Ting d. 15 Maii 1736 emot Anders Andersson
i Hamra Håkansgård, för olofligt timmerhygge wid Södra Wissö.

Pag. 11, 12, & 13.

D:o dato, Extract Sommarting i Ölmestad emot Bröttjestað Mins Lars-
son för olofl. hygge på Eskilstorp. N:o 18 at framfinna skäl nästa
Ting.

Pag. 14, 15, 16, & 17.

N:o 11

Wäsbö härads Tingsrätt Protocoll af d. 17 Sept. 1736 rörande fru
Palfvibitskis förmenta rättighet till Skog för sina hemman.

Pag. 19, 20, 21, 22, 23 & 24.

D:o Protocoll af d. 20 Jan. 1737 med Öfwerstelieutenant v. Schantz
inlaga till Tinget emot fru Palfvitski N:o 4.

Pag. 27, 28 & 29.

Fru Stiernlos Bref af d. 20. Aug. 1738, dat. Toftenäs, om åvärkan
på Eskilstorps skog.

Pag. 31 & 32.

Stiernas Bref af d. 7 febr 1739 om den åvärkan åboerna på Toftvård
giort på Eskilstorps skog.

Pag 35 & 36.

Wäsbö Härads Ting utdrag af d. 24 Januarii 1752, emot
åboerne i Bredaryd med wite at ej befatta sig med skogen.

Pag. 39.

D:o af d. 28 Januarii 1752 med wite.

Pag. 43, 44, 45, & 46

Rågångars upgående kring Eskilstorp af d. 3 dec. 1753 och 1755
d. 30 Junii.

Pag. 47, 48 & 49.

Rågångars upgående d:o af år 1755 d. 26 Febr. med attester.

Pag 3 & 4.

D:o Wäsbo härads Ting protocoll, Ölmostad d. Julii 1671, om
kiällror kring Eskilstorp.

2:dra Bundten

Pag. 51 & 52.

Attester 2:ne om rågången emot Wissö af d. Martii 1755.

Pag. 55&56

D:o om rågången i anseende till Brearyd.

Pag. 59& 60.

Wesbo Härads Tings Rätts utslag af d. 1 Febr. 1755 n:o 57 med wite
för för Tofwaryds åboer at ej tillgripa Eskilstorps skog.

Pag. 63, 64 & 65.

Kongl. Giötha Hovrättsdomb angående sextioen Timberträns lyftning
emot borgen.

Pag. 67, 68, 69, 70 & 71.

Öfwersteliet. v. Schantz förklaring till K. Giötha Hofrätt ang. 61
träns fällande av Tofwaryds åbor.

Pag. 75 & 76.

Wesbo Härads Tingsrätts utslag af d. 7 Maii 1755 om åvärkan som Fore-
heda åboer begått, med warning, deras åvärkan blifwit dem till-
tillgifne, at ej ofreda Eskilstorps skog.

Pag. 70 och 80.

D:o dato, i samma ämne mot åboerne i Braryd(:).

Pag. 83, 84, & 85.

Wesbo Härads Tingsrätts utslag med förbud wid 40 Dlr Silfwermynts
wite, at ej få något på skogen hugga. Ölmostad d 6 Febr. 1769.

Pag. 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, & 107.
Tingsrättens Protokoll af d. 19 Jan. 1770 rörande rågångarna, med
Lantmätaren Leanders Protocoll af d. 30 Junii 1769 och intyg eller
utdrag af Chartor öfwer Aneberg, at det ligger med Tofwaryd i
Skogelag.

3:de Bundten.

Pag. 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, & 116.

Lantmätare Leanders Protocoll af d. 27 Junii 1777 rörande rågång
uppgående wid Tofwaryd.

Pag 117, 118, 119, .20, 121, 122, & 123.

Utdrag af protocollet i Jönk. Lands Cancellie d. 4 Aug. 1777, emot
Lantmätaren Leanders påstående det jag (:) skulle wara kiärande,
emot Hamra Skogelag.

Pag. 125, 126, 127, 128 & 129

Brearyds bys förening, at emot det at de hålla vägen emellan Eskilstorp och Brearyds kyrkia i stånd, få hugga winfällan på wissa på skogen dä till utwiste parker, men ej såsom där ägande Rättighet till. Warandes föreningen af d. 27 febr. 1722 och d. 25 October 1751.

Pag. 131.

Kronolänsman Gummelii Ordres af d. 22 Sept. 1764 att sättia vägen emellan Eskilstorp och kyrkian i stånd.

Pag. 133, 134, 135, 136, 137, 138 & 139.

Wesbo Härads Tings rätts utdrag af d. 18 Oct. 1727, om wägens wid mackthållande emellan Eskilst. och kyrkian, med mehra.

Pag. 141 & 142.

Tingsrättens utslag af d. 18 October 1727, om Eskilst:s skogs fredande.

Pag. 143, 144, & 145.

Wesbo Härads Tingsrätts Protocoll af d. 4 October 1751, at hålla vägen emellan Torpets Led, och Skogsboo i försvarligt stånd, så wida de wilja niuta den förmohn till godo, at få taga bränsle på Eskilstorps skog.

B 14

Extract utur Charta Beskrifningen öfver Hörda eller Annaberg kallat, uprättat år 1730 uti September af framledne Lantmätaren Hagman.

Skog och utmark mycket widlyftig är Commun med Hamra By, Håkantorps säteri och Frälsehemmanet Tofwaryd.

Rätteligen utdraget intygar, Jönköpings läns Province Contoir de 4 Aug. 1777.

Nils Esping

Utdrag af et Bref från J.N. Stjerna till Eric Stjerna, den förre ägare till Tofwaryd och den senare till Eskilstorp.

Min K. Brors Bref af d. 30 Januar har jag bekommit, angående det Tofwaryds Åboer har skolat huggit någre Timmerträ, uti Ålekistebäckarne. Jag har väl befalt dem köra hit en 12 Timmerträ, men efter K. Brors Bref d 8 Januari 1732 bad jag dem bedja Dig eller herr Majoren om tillstånd at de det skulle få hugga. Fylleryd d. 7 Febr. 1739. J.N. Stjerna.

Utdrag af Protocollet, hållet af herr Lantmätare Leander wid dess förrättning d. 7 Junii 1777.

Generalmajoren och Riddaren av Kl. Svärdsorden, Högwälborne herr Baron Gyllengranat såsom ägare av Säteriet Eskilstorp och nu närvarande, ärkänner väl den nu beskrefna Rågång emellan Eskilstorp och Anneberg, men derjämte påstår: at Frälsehemmanet Tofwaryd, som fins beläget wid den omförmälte gränts, måtte wid förestående Skogsdelning, uti Håkantorps och Annabergs skog och utmark få njuta behörig skogslott för sit hemmantal; men wederbörande Skogs Intressenter uti nyssnämnde Håkantorps skogslag, bestridde detta helt och hållet i hänseende dertill, at Tofwaryd åtnjuter urminnes rättighet uti Eskilstorps Skog och äfven derstädes har sine mäste tillhörigheter af skogar och Torp. Detta blir således en sak, som herr Generalmajoren Baron Gyllengranat, wid behörigt Forum kommer at fullfölja och det enligt 1762 års storskiftesstadga wid nästpåföljande Häradsting.

"Generalmajoren och Riddaren Baron Gyllengranat Ärhindrade vidare: at den ofvæn anförda påstående styrkes dermed; at frälsehemmanet Tofwaryd har alla tider haft sin gågata och Kreaturens obehindrade Drift uppå Annabergs skogslag; till förtigande at Åboerna uti Tofwaryd flere gånger varit stämde till Tinget för olofl. hygge å Eskilstorpssidan, med det mera, som här wid, såsom gällande skäl framtes kan.

Anneberg d. 27. Junii 1777.

Å Ämbets wägnar:

Joh. Pet. Leander.

Rätteligen utdraga intyga.

L. von Mentzer.

Utdrag af Protokollet hållet öfver ~~Rågångarna~~ uti skog och utmark emellan säterierna Håkantorp, Aneberg och Hambra by å ena samt thertill mötande hemman å andra sidan, belägna uti Jönköpings län, Wäsbo Härad och Bredaryds socken.

Sedan Majoren och Riddaren af Kongl. Swärdsorden, Wälborne Herr Jacob Tornérhjelm såsom ägare af nyssnämnda säteri Håkantorp och therunder lydande frälsehemman Hambra Lunnagård och Byagl. jämte hälften uti skattekronoheemmanen Håkansgl. och Knutsgl. därstädes, behörig ansökning giort at för skog och utmark till dessa och öfriga deltagande hemman lagl. för delta, och konungens befallningshafvande ute Remisse under d. 17 februarii sist förflutet år slikt bewlijat, så infant sig undertecknad Landmätare in loco at till vinnande af then bewljade delning förrätta Geometriske utmätning, å mera nämnda skogl. tillhörighet och hwarwid under föremål af rätte circumferens utrönande uppå det som delas skulle äfwenson uti behörig consideration som rätte råskillnaden runt omkring tillstötande hemman, och hwarmed uti wederbörrande öfwer- och närwro början giordes wid åen, som gör skilnad mot Ölme stad By N:o 1 å Chartan, och så ther ifrån till stället, therest giärdesgården omkring Säteriet Strands hage stöter uti samma å, N:o 2. Widare therifrån och emot berörda säterie samt therunder lydande rå- och rörhemmanet Ramsås, efter urgamla gierdesgårdar, till Anebergs siö, N:o 3. samt sedan öfwer siön till stället, therest en liten å har sit utlopp, wid det så kallade torpet Dammen, N:o 4; hwar rågången vidare fortfara skulle, blef i början dispute underkastadt, men omsider treffades följande förening: Majoren och ~~Riddaren~~ Wälborne Herr Jacob Tornerhjelm, som är Possessor af Säteriet Håkantorp samt frälsehemmanen Lunnagl. och Byagl. samt hälften uti Håkansgl. och hälften uti Knutsgl. Kronoskatte, samt åboen Jon Nilsson uti Knutsgl. som är ägande af hälften af Knutsgl. begge delar Kronoskatte, samt Frälse Inspektoren Orre, å sin fru Principalinnas högwälborna Fru Grefwinnan och Riksråkinnan Barks wägnar för frälsehemmanet Norregård äfwen uti Hambra By beläget, samt Cornetten Wälborne Herr Hans Gabriel Silfwerswärd, som är ägare af Säteriet Strand, med therunder lydande Rå- och rörhemmanet Ramsås, bestående af et fierdedels hemman, hwilket hemman såväl som säteriet Strand gräntsar med sina ägor till säteriet Håkantorp och Hambra Bys ägor, hafver till bibehållande af grannsämja och den kostnad som kunde wara förknippad med långsam rättegång, på följande sätt öfwerenskommit om delning af Hambrafällan: Säteriet Håkantorp och Hambra By behåller torpet Dammen och den skog, som är belägen öster om den vägen, som kommer ifrån Strand och går till Biörkeberg, och sedan then skog, som är belägen söderut ifrån Biörkebergswägen till Sideviken, der Södra Wissös ägor tillstöta, hwaremot säteriet Strand och Ramsås undfår then skog, som är belägen väster och norr öfwer Biörkebergswägen, så lågt then sig sträcker och till dess Södra Wissövägen tillstöter så at hädanefters den lilla vägen som

går förbi Dammen, till Strandswägen ankommer, och sedan Biörkebergswägen, blir både nu och i framtiden, skilnad och rågång emellan Säteriet Håkantorps. Hambra By och Säteriet Strand, och för rättelse och redighet uti framtiden skall råstenen läggas wid Landswägen der Strands, Biörkebergs, Wissö och Wissöswägen tillhopa stöta, och på det att denna öfwerenskommelse måtte så mycket säkrare i framtiden äga bestånd, bör den icke allenast uti Herr Ingenieur Leanders Protocoll införas utan äfwen jemt den Charta, som öfwer Hambra Bys ägor uprättas, fastställas. Att denna öfwerenskommelse af oss fasthållas skal betygas med våra namns och signeters undersättiande, som skedd på Håkantorps d. 7 Julii 1776.

Jacob Tornérhjelm, Hans Gabriel Silfverswärd, å Högwälborna Fru Riksgrofwinnan och Riksråd innan Barcks wägnar santycker för 1 helt hemman Hambra Norregård: Jonas Pet, Orre.

Jon Nilsson uti Knutsgl., Gabriel Andersson uti Håkansgl. Uppå Wälborna fröken Beata Lovisa Lilljenbergs wägnar, för frälse-Säteriet Aneberg, undertecknar skrifver efter fulmakt den 27 junii 1777. Gabriel Seth

Emot Södre Wissö och hvars ägor möta wid den nämnde Sidewiken samt thether befintliga Klotshallar (?), å Chartan signerade med N:o 5, fortsättes rågången efter siöstranden af Anebergs siö, till torpet Biörkeberg, och deremot gierdesgården stöter uti, N:o 6 vidare efter samma gierdesgård och öfwer kiärredrag til then therhos belägna wik af Wissö siö, n:o 7, och så efter thenna siö till norra ändan, therest then så kallade Yabäcken (?) tillstöter, N:o 8. Hwarest Norra Wissö ägor widtaga, och hwilken bäck gör behörig skilnad emot thetta hemman, till stället therest säteriet Eskilstorps skogslag gränsar intil uti Tofhults mossen, N:o 9, emot thetta säterie fortsättes rågången vidare uti wästerled till wintervägen, therest Gulekiärr börjar, N:o 10, vidare efter samma kiärr till Tofwaryds siön, N:o 11, samt therifrån till Kielran uti Nys Hemmans fägata, som är en nästan fyrkantig och 3/4-dels aln ofwan jord stående sten med uthugget kors uppå, N:o 12, och så therifrån uti lika sträckning till Glömshall, N:o 13, en stor jordfast sten, som allena i diameter och nästan cirkelrund, samt wid Tofwaryds vägen belägen, Generalmajoren och Riddaren af Kongl. Swärdsorden Baron Gyllengranat såsom ägare till Säteriet Eskilstorp och nu närvarande wäl then nu beskrefne rågång emellan Eskilstorp och Aneberg, men therjämte påstår att frälsehemmanet Tofwaryd, som fins beläget wid then omförmälda gränts, måtte wid förestående skogdelning, uti Håkantorps och Anebergs skogslag och utmark få niuta begörig skogslott för sit hemmanstal, men wederbörliga skogsintresser uti nyss nämnda Håkantorps skogslag bestridde thetta höll och tillstod i hänseende thertill, at Tofwaryd niutit urminnes rättighet uti Eskilstorps skog, och äfwen therstädes har sina mesta tillhörigheter af hagar och torp.: Detta blir således en sak, som Herr General Majoren och Baron Gyllen-

granat vid behörigt forum kommer att fullfölja, och thet enligt 1762 års storskiftesstadga, wid näst påföljande Härads Ting.

Efter wederbörande intressenters uti ofwan omrörda Håkentorps skogelag påståenden, continuerades med rågången härifrån, emot Bredaryds bolby, som nu möter linea recta, til de så kallade Spånghallar, N:o 14, trenne ganska stora stenar, som finas straxt wid Svenstorps gierdesgård och bredwid allmänna landswägen åt Bredaryd och så öfwer Lunna mosse, till den så kallade Kattakiälla n:o 15, som är hörnemärke emellan Bredaryds, Bröttjestads och Håkentorps skogelager. De flesta af Bredaryds jordägare wille ej erkiänna thenna ny omförmälta råskilnad, utan påstodo rågången böra utgå ifrån Tofwaryds gata till Kattakiälla, och hwilket påstående the nu ej kunde styrkia med några skiäl utan åtogo sig, at wid nästa WästhöHärads Ting slikt efter behörig instämning fullfölja, ifall the sig så befogade finner therest thetta ej händer, förklara the sig förlustige af vidare rättighet till denna sin giorda pretention.

Emot Bröttjestad och Draffinge byalager, som förut warit et men numera fördelt skogelag fortsätts rågången vidare ifrån sistnämnda Kattakiälla till Olufsqwarn, N:o 16, derifrån efter den lilla åen, till femstenarröset n:o 17. Så till en stor sten på then norra Bröttjestad röddian, N:o 18, Dädan öfwer en jordfast hall med trenne stenar uppå, till femstenarröret N:o 19, på den södra Bröttjestadröddian, stående bredwid Unga bergswägen (?), som sedan gör skilnad till femstenarröret wid Håkentorps vägen (N:o 20,) och sidst derifrån till Sännakiälla, N:o 21, wid siön Drafwen belägen. En del af Bröttjestads Byamän wille wäl också klandra thenna nu beskrefna råskilnad och påstå densamma böra gå från Olufsqwarn efter den lilla åen till siön Drafwön, men som sådant snörrätt stridande finnes emot en af samtliga Jordägare uprättade och domfäst förening under år 1756, samt nu thereafter af Herr Ingeniuren Lindwall författad och med domslut bekräftad Charta af år 1766, så kunde i anseende till 17 § och 3:die monentet i 1766 års förnyade Landtmäteriförordning slikt såsom stridigt nu ej uptagas.

General Majoren och Riddaren Herr Baron Cyllengranat erhindrade vidare, at thes ofwan anförda påstående styrkes themed, at frälsehemmanet Tofwaryd har alla tider haft sin fägata och qwarntururs obehindrade drift uppå Anebergs skogelag, till förtigande, at åboerne uti Tofwaryd flere gånger warit stämde till Tinget för olofligt hygge å Eskiltorpssidan, med det mera, som härwid såsom gällande skiäl framtas kan.

Widare war ej at påminna, utan Protocollet uplästes och erkiändes.

Aneberg d. 27 junii 1777.

På ämbetets wägnar,

Joh. Pet. Leander

Nils Andersson i Flata

Lars Swensson i Wäcklinge. Nämndeman

Såsom ägare af Säteriet Eskilstorp och frälsehemmanet Tofhult,
Gustaf Gyllengranat

Jacob Tornérhielm Hans Gabriel Silfwerswärd

Uppå Wälborna Fröken Beata Lowisa Lilljenbergs wägnar, för Säteriet
Åneberg

Gabriel Seth

Såsom indelningshafware af Bredaryds Söregård,

Liborius von Mentzer

För Bredaryds Runnegård och Kläckaregård,

Samuel Lychovius

Å Högwälborna Fru Riksgrefwinnan och Riksrådinnan Barcks wägnar, för
1. helt Femtra Norregård.

Jonas P. Orre.

Jon Nilsson i Hambra Knutsgård Gabriel Andersson i Hambra Håkansgård
Knut Jönsson i Wissö Pehr Jonsson i d:o, Jöns Hansson i Bredaryd Lunden
Erland Larsson, Erik Jönsson i Bröttjestad Mellangård, Jon Persson i
Bredaryd Knorren

Lät Herr General Majoren och Riddaren af Kongl. Swärdsorden, Hög-
välborne Herr Baronen H. G. Gyllengranat till Konungens Befallningshafwa-
wande härstädes inlämna en ord från ord så lydande Skrift:

Då jag uppå kallelse af Herr Landtmätaren Leander infinner mig jämte
de flere wid en delning, den Herr Landtmätaren blifwit förordnad att förrät-
ta, äfwen Säterierna Håkentorp och Anneberg med deras skogelag deltagande
Grannar, hwartill mitt Säteri Eskilstorp gräntsar, fick jag förnim-
ma åtrån wara att få Säteriet Tofwaryd 1/2, som ligger emot mina ägor men
alla tider haft skog och utmark på Säteriet Höreda, enligt Litt.A, uti
Eskilstorps skog intagit.

Ett sådant försök bestridde jag i högsta måtto, helst alla människor
visste, at Tofwaryd haft trädrift på Höreda och då de wågat ofreda Eskilstorp
eller å dess ägor åwärvat, måst antingen bedjas före enligt L.B. eller
blifwit wid wite förbudna L.C.

Uti Herr Landtmätaren Leanders Protocoll L.D., som jag för några
dagar sedan ärhöll, finner jag mig wara ålagd under åberopande af Stor-
skiftesstadgan, den jag då hwarken kände eller hade till hands, att wid
behörigt Forum mitt bestridande fullfölja och det wid nästa Ting.

Nu, enär jag som tyckte det wara en förwänd ordning at en Bonai Fidei
Possessor skulle börja rättegång om sin Possession, dock som Herr Landt-
mätaren åberopade 1762 års stadga, den jag då hwarken kände eller hade
till hands, lämnade jag dess utsago på god tro, som en ämbetsman till
sina ord bör stå opåttalt.

Men då jag fick detta Protocoll med högtberörda Kongl. Stadgan jämfördt,
der den som emot N B Storskiftesdelning sedan delningen wintertinget
efter den skedt, blifwit wid Häradsrätten upwisad, kiära will, af Häradsrät-
ten bör åläggas till nästa Ting instämna men ej i andra händelser, så
flaterar jag se, at Ämbetsman åberopar ord ut en Kongl. Förordning, hwilken
har helt annat föremål än förewarande ämne.

Jag förklarar slikt owärdigt, ewad det skedt af oförstånd, då jag
det likwäl will förlåta, eller i upsåt at snärja mig at kiära ett mål
där jag bör bli swarande, då det borde straffas.

Ty då jag för mina hemman icke har det minsta innom Håkentorps
storskiftesdelning at beställa utan allena mina ägor, som ej heller äro
Disputable, möter, intill Tofwaryds giärdesgård, så ser hwaren, huru illa
1762 års Storskiftesstadga är applicerad; Hwilket föranlåter mig att för
S.T. såsom Herr Landtmätarens förman detta påtagliga fel lättigt rätta kan
inom Laga tid, reservera min underskrift å Protocoll med tillkännagifwande:
at jag anser Herr Landtmätarens föreskrift med föragt och icke ingår i
något käromål, utan må den eller de, som wilja försöka få mer eller mindre

B 16/2

lott för Tofwaryd å Eskilstorps skog, kära bäst de gitta: Ego guidem possideo, guia possideo (jag behåller detta emedan jag äger det) och den som will störa min Possession, bör med Lagen och Laga domare kräfva och sig ägna.

Öfwer denna min Reservation anhåller jag få bevis, genom utdrag af protocollet at Herr Landtmätaren Leander tillställa; men skulle och hällre finnas nödigt den med Herr Landtmätaren Communicera, så förbehåller af hans förklaring få del. Har äran med Högacktning framhärda.

S.T. Ödmjuka tjänare

H.G. Gyllengranat.

Hwilken uppå anhållan blef ord från ord uti protocollet intagen till framdeles säkerhet, samt then kraft och wärkan Lag förmår, hwaröfwer till bewis thetta igenom utdrag af protocollet warder meddelt.

In fidem protocolli.

And Hjelm

Enär 3 § uti Kongl. Maj:ts Nådiga Storskiftesstadga af år 1762 med behörig utskilning lämpa till den casus, som uti thenna mig nu tilstälta skrift omförmäles, så hoppas jag the mindre wärdiga tilmälen som General Majoren och Riddaren Herr Baron Gyllengranat behagat undertecknad tilllägga, af sig sielfve förswinna, helst the af Högsta Öfwerheten för högst nödige ansedde Storskiftensdelningar sällan eller aldrig skulle winna behörig fullbordan, i fall hvar och en wore obetagit, at göra hindrande inwänningar, och thet utan någon förbindelse at slike wid wederbörliga forstraxt fulfölja. Gellenäs d. 4 september 1777.

J.P. Leander.

Höstetinget med Wästbo Härad uti Ölmeåstad den 5 Oct, 1778

Wid uprop af thet under N:o 3 i Domboken wid sista Ting förehafde och upskutna mål emellan Wälborna Fröken Beata Lowisa Lillienberg, såsom innehafware af Säteriet Anneberg och Frälsehemmanet Tofwaryd samt Majoren och Riddaren Wälborne Herr Jacob Tornérhielm såsom ägare af Håkentorpa Sätessgård jämte åtskilliga hemman uti Hamra By, Kärander, samt Generalmajoren och Riddaren af Kongl, Swärdsorden Högwälborne Baron Herr Hans Gustaf Gyllengranat såsom ägare af Eskilstorps sätessgård, angående Kärandens påstående, thet Swaranden antingen måtte med laga skäl styrkja, att Tofwaryds hemman icke ägt någon rätt uti Eskilstorps skog eller ock lämna Tofwaryd sin samfäldta del uti besagda skog obestridd, i mon af hemmanstalet, med hwad mera Käranderne i anledning theraf kunna finna föranlåtne yrkja; instälte sig för Fröken Lillienberg wice Landskamreraren Högaktade Herr Gabriel Seth och ifrån Herr Majoren och Riddaren Tornérhielm ingafs en skrift, hwaruti han tillkännagifwer sig vara hindrad wid thetta Ting sig infinna, af then orsak att han såsom Förmyndare för afledne Öfwersteleutenanten och Riddaren Tornérhielms Barn måst giöra en resa til Skåne uti ärende som skall röra thes arf, men förklarar sig vara onse och instämma uti alla the påståenden uti thetta mål som Fröken Lillienbergs fullmäktige enligt lag föranlåtes påstå och anföra; Swaranden Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat infandt sig personligen men befullmäktigar Ingenieuren Högaktade Herr Christoffer Hök at thess Talan utföra och bewaka.

Parterna tillkännagåfwo önsom, at förening blifwit påtänkt, men att the innan then Dom afslutas skola hafwa nödigt, at nogare weta Tofwaryds ägare belägenhet, hwilket nu eller så snart at målet wid thetta Ting vidare kan förkomma, icke skall låta sig giöra, hwarföre the anhålla å ömse sidor så mycket Hälde om anstånd med målet till nästa Ting, som the förmoda, at Förlikning thes förinnan ofelbardt skulle träffas, men i händelse, at emot all förmodan sådant ei kunna skje, förbehålla the sig tå all talan öppen till målets utförande i hela thes widd. Widare war icke att anföra, hwarföre Häradets Rätten meddelande följande:

Utslag

Som Lagen uti 20 Cap, 2§ Rätteg. Balken. biuder, thet domaren uti sådana mål, som det tillåtas nå, bör råda Parterna til förening; så enli Parterna å ömse sidor sjelfwa tillkännagifwit, thet the äro williga att sig förone men i anseende till the hinder som therwid mött, then samma, nu icke kunna fullborda, kan Tingsrätten af sådan anledning icke afslå Parterna then betänketid the härutinnan begärdt, utan finner skäligt på sådan grun at uppskjuta thetta mål til thetta Häradets nästa winterting, tå Parterna må then dag, hwartill målet tå anslagit blifwa böra sielfwa eller genom orbud sig åter infinna samt tå antingen förete then förening, som thess förinnan

B 17/2

kan träffas eller ock wara försedda med alla the skäl, hwaraf the sig gagna willja, hilst nå ra flera upskof med thetta mål icke han bewiljas.

År och dag som före skrifwit står.

På Härads Rättens Wägnar.

Efter förordnande

Bengt Wilh. Bergius

Utdrag af Domboken hållen wid Lagtima Högste
Ting med Wästbo Härad uti Öllmestad den 5 octobris 1778

N:o 69.

Likaledes hade Generalmajoren och Riddaren af Kongl. Swärdsorden Högwälborne Herr Baronen Hans Gustaf Gyllengranat inkallat åboerna Joen Månsson i Bredaryd Torp, Jöns Jönsson och Joen Ingmarsson i Bredaryd Norregård, Per Jönsson i Kläckargården och Anders Larsson i Håggegården med påstående om böter och ärsättning för åvärkan i Eskilstorps skog. Infinnande sig wid uprop för Käranden Herr Ingenieuren Christopher Hök och Swaranderna i egna personer.

Kärande ombudet företer en af nämndemännen Lars Swensson i Våhoklinge och Anders Lundstedt i Hamra den 20 Februarii innewarande år hållen syn och besigtning uppå thet öfverklagade hygge, som skall funnits föröfwat på Eskilstorps skog til fentio lass wed, hwaraf trettio Lass warit bortförda.

Swaranderna ärhindrade, at thet öfverklagade hygge icke skedt på annat ställe än ther the alla tider gagnat skogen innom Bredaryds rågång. Förmodades således från answar wara frikallade. Kärande ombudet åberopar, hwad stämningen och syno förrättningen innehåller och påstår böter.

Utslag

Då Swaranderna inwändt, at (the) icke föröfwat thet öfverklagade hygge, på andra ställen än innom Bredaryds wanliga Rågång och Härads Rätten har sig bekant, at närwarnade Domare Swägerska Wälborna Fröken Beata Louis Lillienberg, såsom ägare till Frälsehemmanet Tofwaryd, uti en till thenna Domstol särskildt instämd och ännu oafgjord twist, påstådt att Frälsehemmanet Tofwaryd äger samfäldte utågor med säteriet Eskilstorp: altså och emedan tå twist yppats, thet rörer äganderätten, at urskilja huruvida thet öfverklagade hygge är föröfwat å Bredaryds eller Eskilstorps med the thäruti deltagande hemmans ägor, med hwiken fråga närwarande Domare emot 13 Cap. 1 § Bbl sig ei befatta må: Ty pröfwar Härads Rätten med åberopade Lag enligt, at thetta mål, icke han till pröfning uptagas förrän Domstolen med owäldig Domare warder försedd.

Ut supra. På Härads Rättens Wägnar.
Dawid Lillienberg

Utdrag af Protocollet hållet uti Kongl. Maj:ts och
Rikssens Giöta Hofrätt i Jönköping d, 15 Junii 1778.

Kongl. Hofrätten lät sig förekomma de Besvär Högvälborne Herr Baron General Majoren och Riddaren H.G. Gyllengranat deröfver anfördt, at Wästbo Härad's Tingsrätt genom utslag d. 11 sistl. Maji, uti den af Majoren och Riddaren Wälborne Jacob Tornéhielm och Välborna Jungfru Beata Lovisa Lilljenberg emot Klaganden instämde sak, rörande de förres påstående, det Klaganden måtte med Laga skäl styrka, at Frälsehemmanet Tofwaryd icke ägt någon rätt uti Klagandens Säteri Eskilstorp tillhöriga skog eller ock lämna Tofwaryd del uti besagda skog obestridd i mån af hemmans-talet, icke allenast ogillat Klagandeens gjorda invändning om den särskilda tillförordnade domarens vice Häradshöfdingen Hagmans behörighet att såsom domare befatta sig med detta mål, utan förklarar Klaganden i föl-je af 13 Cap. 2 § Rättegångsbl. skyldig at böta 3 Rdl 16 s. för det Klaganden sit Jäf obeskedeliga framfört, samt derjämte i anseende till dess emot domaren hafda vanvördiga utlåtelse sakfält Klaganden i förmågo af 14. Cap. 7 § Rgbl. till 10 Rdlr Böter, utan ock ålagt Klaganden, som derefter undandragit sig at i målet gennåle göra, innan Fru Riksrådinnan och Grefvinnan Bark jemte flera Hemmansägare i Hamra By, hwilka uti denna skogstvist borde deltaga, honom jämväl instänma, at på den redan uttagna stämningen svaromål afgifva, derutinnan ändring sökes, som be-svärskriften vidare utvisar.

Utslag

Kongl. Hofrätten finner af Klaganden i ofvan berörda måtto gjorda invändningar vara af den beskaffenhet, at Kongl. Hofrätten innan i hufvudsaken blifvit dömt, icke kan desse besvär enl. 16 Cap. 4 § Rbl. nu till bepröfnade uptaga.

På Kongl. Hofrättens Befallning.

N.T. Sparrschiöld

Likheten med originalet Bevittnar

Arv. Hök

Utdrag af domboken hållen vid lagtima tinget med Wästbo härad
uti Ölme stad den 11 maj 1778.

N° 3.

Sedan wid skjedd sammankomst uti Anneberg rörande sätterierna Håkan-
torps och Annebergs samt Hamra bys utägers storskiftande har parterna
warit inkallade att tillkännigfwa huruwida något emot den på Chartan
uptagna rågången woro att påminna, påstående skjett för sätteriet Eskilsta-
torp att frälsehemmanet Tofwaryd borde hafwa sina skogsägor innom Anne-
bergs och Eskilstorps rågång och hwarföre Tofwaryds rätt att äga samfället
utmark med Eskilstorps säteri blifwit bestridd emedan Tofwaryds hemman
skall i från ~~uråldrige~~ tider haft och nyttjadt lott uti Eskilstorps
skog och mark, innom hwilken rågång thet även skall wara belägit och
ther upodlat torp, hafwer Majoren och Riddaren af Kongl, Swärdsorden
~~wälborna~~ Herr Jacob Tornérhjelm såsom ägare af Håkentorp sätesgård jäm-
te åtskilliga hemman uti Hamra by samt wälborna Fröken Beata Lovisa
Lillienberg för thes ägande Sätteri Anneberg och Frälsehemmanet Tofwaryd
till thetta ting utwärvat stämning å Generalmajoren och Riddaren af Kongl,
Swärdsorden Högwälborne Baron Herr Hans Gustav Gyllengranat såsom ägare
af Eskilstorps sätesgård med påstående att Herr Baron Generalmajoren och
Riddaren ~~aningen~~ måtte med laga skjäl styrka att Tofwaryds hemman ick
ägt rätt uti Eskilstorps skog eller ock lämna Tofwaryd sin samfäldta del
uti besagda skog obestridd i mohn af gammal häfd, med yrkan mellan kiäran-
dena i anledning theraf kunna finna sig att yrka.

Wid uprop här af inställde sig kjärandena Herr Majoren och Riddaren
Tornérhjelm i egen person och Fröken Liljenberg genom ombud, Wälaktad
Häradsskrifwaren Seth efter skrifteligt befullmäktigande af den 29 sist-
lidne Aprill, äfwensom swaranden Herr Generalmajoren och Riddaren Gyllen-
granat är personligen tillstädes, som nu inför rätten befullmäktigar sin
frälseinspektör wid Eskilstorp sätteri Sven Lundgren at å hans wägnar
talan föra, thenna senare ingifwer ett skrifteligen författadt anförande
till Protocollet, så lydande ord från ord: Af nu mig tillställd stäm-
ning, som Herr vice Häradshöfdingen den 8 förledne Aprill uppå Herr
Majorens och Riddaren Tornérhjelm samt wälborna Fröken Lillienbergs be-
gjäran utfärdat, finner jag att Höglofl. Kongl. Gjöta Hofrätt har för-
ordnad Herr vice Häradshöfdingen att i stället för ordinarie respective

domhafwanden förrätta förestående sommaring. Denna stämning angår, som jag begriper, huruwida Fröken Liljenbergs hemman Tofwaryd bör niuta skogsrätt på Annebergs eller Eskilstorps skogar, uti hwilket mål jag gjärna welat taga genstämning, men som jag ser det så är Herr Baron och Häradshöfding Lillienberg såsom Fröken Lillienbergs nästa arfwinge, Hwilken således af sakens utgång nytta eller skada wäntar, och det är äfwen allmänt witterligt, att Herr vice Häradshöfdingen flera år warit uti Herr Häradshöfdingen Lillienbergs hus och bröd, följt honom på tingen och gjort betjening, alt utan betingad lön, så förmanar jag Herr Vice Häradshöfdingen, i anledning af 13 Cap. 1 § och 17 Cap. 7 § i Rättegångsbalken, 13 och 14 punct i 16. Dommare reglen jämnförda, wara jäfwig att sig med detta mål befatta sig, hwar öfwer utbeder Lofliga Tingsrätten utse ny. Eskilstorp den 11 maji 1778. Gustaf Gyllengranat.

Kjörandena utlätto sig hertill att som Kongl. Hofrätten utsedt och förordnadt närwarande särskildta domaren till thenna saks uptagande och afgjörande uti ordinarie domhafwandens ställe såsom jäfwig och the af swaranden Herr Baron Generalmajoren och Riddaren Gyllengranat emot särskildte Domaren anförda Jäf icke äro grundade i lagen så anhåller och påstå Kjeranderna att svarandens i förberörda måtto andrag-na jäf måtte ogillas och målet nu komma att fullföljas.

Utslag

Wid öfervägande af thet & Swarandesidan emot närwarande särskildte Domaren anförde jäf, finner wähl häradsrätten thet swaranden Herr Baron Generalmajoren och riddaren Gyllengranat uppå the af honom uti sitt skrif-tacopia förmoda andrag-na grunder icke hyser något förtroende för then ämbetshandläggning wid förewarande twistemåhl; men tå häradsRätten widare kommer attgånska the skjäl, efter then lag hwarpå swarandes sitt jäfmål fotat; Så ehuru särskilta domhafwanden wid flera gjort ordinarie domaren Herr Häradshöfdingen Baron Lilljenberg biträde och äfwen there-millan wistats uti des hus, har sådant likväl så mucket mindre bordt gifwa Herr Baron Generalmajoren och Riddaren anledning till jäf, som intet åberopade 13 och 17 Capitlerna 1 och 7 §§ Rättegångs Balken ingen styrka för Herr Baronen General Majoren och Riddarens afseende härutinnan gifves, helst then millan Herr Baron och Häradshöfdingen Lillienberg och kjöranden fröken Lillienberg anmärkta släktskap icke kan wärka jäf för särskildta domaren, såsom oskyld och ten omständigheten att särskild-

ta domaren gjort ständiga domhafwanden biträde wid tingssysslorna, icke heller kan dragas therhän, att särskildte dommaren blandt the enskildta rättsfall kan dragas therhän, att särskildte dommaren blandt the enskildta rättsfall kan skiftas efter Herr Baron, Generalmajorens och Riddarens omdöme, i synnerhet som särskildte dommaren nu sagt står under Kongl. Hofrättens lydna i anseende till sina förordnanden; then ena eller andra domsagan och ämbetsgöromål, the under egit answar förrättar. I följe heruraf och änskjönt särskildta dommaren icke gjörna åstundade att lägga hand wid thenna sak för then fruktan skull, som Herr Baron, Generalmajoren och Riddaren, om samma sagt utgång under närwarande dommares ord förändlåtitt förmärka. Som Härads rätten dock imot Lag icke förklara särskildte Domhafwanden för jäfwig, att thermed sig befatta, hwilken altså med förewarande twistemål såsom dommare kommer att fortfara, helst som lagen uti 13 Cap. 2 § Rättegångs Balken förbjuder rättssökande part anföra jäf emot dommaren, hwilket stadgande swaranden Herr Baron General Majoren och Riddaren wid thet jäfsanförande uturaktlåtitt att taga sig till wara före, tå han bland skjälén till sitt jäf stäldt särskildta dommaren i jämförelse med enskildta tjänare, hwilket är stridande mot then wärdighet som dommare ämbetet åtföljer, Ty och med stöd af åberopade Lag blifwer Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat, hwilken sjelf sitt namn under thet ingifna anförandet till Protocollet tecknadtt, för sitt otillbörliga förhållande therutinnan sakfälld till böter 10 Rdr silfvermynt eller Tre Riksdaler Specie 16 skillingar. I öfrigt all then stund Herr Baron, General Majoren och Riddaren Gyllengranat genom thet han uti ofwannämnda anförande åberopat 13 och 14 puncter uti 16 dommarereglen, ej allena yttrat en skjälilig misstande om dommarens owäldighet uti samma sak, utan tillika gifwit honom en oförtjent tillwitelse om mannamohn, och att hålla med Herr Baron General Majoren och Riddaren uppträdt wanwördeliga emot dommaren, och tillika åsidosatt then aktning som en part är skyldig att wisa Domstolen, förklarar Härads Rätten äfven rättwist wara i förmåga af 14. Cap. 7 § RättegångsBalken att therföre sakfälla Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat till särskildte böter 30 Rdr silfwermynt eller 10 riksdaler spesie.

Härefter ingifwer swarande ombudet inspectoren Lundgren följande anförande till Protocollet.

Då Herr vice Häradshöfdingen och lofl. Tingsrätten emot förmodan förklarade nuvarande ordförande habil att thetta mål upptaga och afdömma hwaröfver nu missnöje anmäles, så, ehuru jag på anförda grunder gjärna undgått ställa någon fråga under en af mig ansedd jäfvig ordförandes pröfning, dock som jag måste tilswidare därhän föranlåtas. Jag under den ärindran, att Herr Majoren och Riddaren Tornerhielm såsom ägare af Håkentorp och åtskilliga hemman i Hamra By jämte Fröken Lillienberg såsom ägare af Anneberg och Tofwaryd begjärt så att Hamra By är i deras skogslag; nu som Riks Rådinnan och Fru Grefwinnan Bark äger hemman i Hamra by och flera skattehemman innehafwer der städes, finnes the hwilka uti detta olagliga kjäromål icke ingått och hända kunde om jag på detta en del deltagares kjäromål inginge i swaromål Jag åter kunde få en rättgång med de öfriga, hwilken utväg Jag med så mycket mera skjäl fruktar, som vederbörande twiwelsutan i samråd med hwarannan ganska wäl förutsett, att alla i skogen deltagande böra och i rättegångarna om skogsrättigheter na deltaga. Ty finner Jag mig icke föranlåten å denna stämning mig grafwerera förrän alla skogens deltagare mig instämma, om de sig befogade finna, hwaröfver Herr vice Häradshöfdingen och lofl. Nämnden utslag äskat. Hwaremot kjäranderne anförde, at fröken Liljenberg äger ensamrätt att tala och utföra sak, angående Tofwaryds hemman med samfälda rätt till skog och mark med Eskilstorps säteri, så äro Kjäranderne största lottägarna i then mark thet then skjedda mätningen och sedermera afstadnade storskiftesförrättningen warit för händer; och herfore lära kjäranderne förmoda äfwen som the påstå att Swaranden Herr Baron, Generalmajor och Riddaren må förpliktas till swaromål, och att uppå nu åter gjorda grundade inwändningar icke något afseende hafwes.

Utslag

Då then vid Lantmätareförrättningen uti Håkentorp, Anneberg och Hamra by skog och mark af swarande Herr Baron, General Majoren och Riddaren Gyllengranat **y**ppade stridigheter för frälsehemmanet Tofwaryd att inom Eskilstorps ~~stå~~ång få sin skogslott, förordsakat thenna Rättegång och then medelst hindradt uti besagda skog och mark tillärnade storskiftesdelningen; altså och i betraktande theraf att the flere om Storskiften utkomna Kongl. Stadgar, fordra nu skyndsam wärkställighet af the ärender som till dylika förrättningar hörer, som ej kunde erhålla nu fritt ut-

rymme hwarjehanda invändningar och undanflykter woro lämnat, men hwilka twärt om uti saker som röra storskiftets delningar alldra minst äro tillåtliga; Förthens skull som ändamålet att afrödja hindret för ofwännämnda delningsfärrättning likwäl winnes, antingen flere eller färre deltagare uti then mark ther delning åstundas såsom kjarandeparter, thenna sak utföra, pröfwar Häradsrätten till följe af 3 § uti Kongl. Maj:ts nådiga Storskiftesstadgar af den 17 aug. 1762 skjälighet wara at ålägga swaranden Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat at uti ...

then redan gångna stämning laga genmåle göra.

Swaranden Herr Baron Generalmajoren och Riddaren Gyllengranat gifwer emot föregående utslag sitt misshöje tillkänna med begäran tillika att erhålla underrättelse, hwarthän han sig med besvär wända bör.

Utslag

Som swaranden Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat för ingen annan ordsak undandragit sig swaromål efter thenna sedermera skjedda invändning än att flere emot honom borde utföra kjarandetalan, hwilket Domstolen skjäligen icke kan ålägga någon som saknar hug och lust därtill, altså och emedan thenna invändning icke må wärka uppehåll uti hufwudsaken emot 16 Cap. Rättegångs Balken pröfwar Häradsrätten förty thet Herr Baron Generalmajoren och Riddaren genast bör uti hufwudsakligit utlåtande sig begifwa och therföre anföra hwad han till sitt förswar mot kjäromålet yrka tänker om han nu sådan förmoehn gagna will. Warande Herr Baronen, Generalmajoren och Riddaren då först tillåtet at häröfwer anföra besvär, sedan uti hufwudsaken dömt blifwit att then samma hunnit under högre rätts pröfning.

Häremot förklarar Swaranden äfwen missnöje. Kjaranderna yttra thet the anhålla måtte blifwa lageligen afhörda, men thetta bestrider swaranden på then grund, att han ännu icke hunnit göra sig underrättad om the omständigheter, hwilka swaranden såsom jäf emot kjarandernas wittnen skall finna sig föranlåten att adraga.

Utslag

Härad Rätten finner så mycket mindre skjäl wara, att betinga Kjaranderna then förmoga att så låta afhöra sina wittnen som en slik rättighet

hwar en rättsökande part är förbehållen uti lagen; Hwarföre och tå å andra sidan tillfälle gifwes till jäfs anförande om så nödigt finnes, hwarpå swaranden Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat såsom stämd part icke bordt vara oberedd emedan sådant icke kunnat wara honom owäntat. Häradsrätten altså uppå Herr Baron General Majoren och Riddarens i berörda måtto gjorde erindran icke kan göra något afseende, hwaremot äfwen af swaranden Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat missnöje förklarar.

The å kjarandesidan till wittnen åberopade äro Lars Nilsson på Lönsåsen, Israel Eriksson och Måns Larsson i Bredaryd Torp Anders Börjesson i Draftinge och Swen Månsson i Hafrida.

Emot förenämnda wittnen anför swaranden thet jäf, att Israel Eriksson och Måns Larsson skola ofta föröfwat åwärkan uppåt Eskilstorps enskilda skog, ther the äfwen skola vilja tillägna sig rättighet, och Sven Månsson i Hafrida på enahanda sätt skal olofligen ha åvärkat Eskilstorps skog, äfwensom Anders Börjesson i Draftinge skall wara broder till Jacob Börjesson på torpet Nybygget under frälsehemmanet Tofwaryd och hwarföre Swaranden påstår att thessa nu uppräknade wittnen icke måga tillåtas uti thenna sak.

Utslag

Hwad the förstnämnda wittnen beträffar så emedan ingen rättegång antingen om skogshygge eller för annan ordsak emellan them och swaranden Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat ännu sig yppat och således hwarken kunnat sägas wara med Herr Baron General Majoren och Riddaren uti uppenbar dehlo eller af thenna rättegång wänta sig nytta eller skada. Ty pröfwar Härads Rätten att Israel Eriksson, Måns Larsson, och Sven Månsson uti förewarande twist måge såsom ojäfwiga wittnen anses, Hwad angår wittnet Anders Börjesson så emedan thes broder såsom brukare åbor Torpet under Tofwaryds hemman, hwilket torp efter domstolens kundskap therom, är belägit å then mark, som för Eskilstorps sätter i will förswara emot Torwaryds hemman, altså och ehuru Jacob Börjesson icke sielf är jordägarne finner HäradsRätten likwäl thet kunna wara Jacob Börjesson lika, om marken ther thet åboende torp är upptagit kommer att höra till Tofwaryd eller Eskilstorp sätter i, som å båda sidor påstås. I följe häraf och som thet åberopade wittnet Anders Börjessons broder och närskylda man och thenna sak kan wänta sig nytta eller

skada, pröfwar Härads Rätten för thy, att berörda Anders Börjesson i vittnesmål i thenna sak bör sig afhålla.

Häröfwer förklarade swaranden Herr Baron General Majoren och Ridaren sitt missnöje med erindran såsom tillägg till thot förra förändring förande att ofwanberörda wittnen tillika skohla hafwa twist med Anneberg Håkentorps och Hamra skogelag, hwilket å andra sidan bestrides, och hwar förre thetta senare tillägg såsom jäf icke eller må wärka något uti Swarandens afseeande, Äfwen som Kjöranderne theröfwer att Anders Börjesson i vittnesmål blifwit afslagit, gifwa missnöje till känna, som altså till rättelse och säkerhet antecknades.

Förbemälda wittnen Israel Eriksson Måns Larsson och Sven Månsson, så wäl som Lars Nilsson mot hwilken något Jäf icke warit att anföras förekallas härefter att aflägga vittneseden och thereafter berätta hwar för sig.

1mo. Israel Nilsson, 48 år gammal, har hört af sin afledne fader Erik Israelsson, som för ungefärligen 60 år sen tilbakars warit i tjänst på Eskilstorps Sätter, hos dåwarande ägaren Öfwerste Lieutenanten Schantz och sedermera bodt på Majorsbostället Torp wid Bredaryd, ther wittnet nu är bonde, att Tofwaryds hemman alltid nyttjade skog och mark samfäldt med Eskilstorp, Wittnet wet och af egen kundskap att för 30 år sedan hämtades timber till stugubyggnaden på Tofwaryd från en skogstrakt å then så kallade Sägbacken wid Eskilstorps qwarn nära intill eller widpass en fjärdingsväg från besagda sätter.

2do. Måns Larsson 80 år har enehanda kundskap härom med förut afhörda wittnet.

3^{tio}. Sven Månsson 84 år, säger, att han för 55 år sedan tjänte på Eskilstorp sätter uti nio års tid, under hwilken tid Tofwaryds hemmans åboar alltid höggo och hämtade sina behofwer af timber och gjärdsle in på Eskilstorps mark, utan att wittnet hwarken tå eller sedermera kunnat förstå, att något motstånd gjordes å Eskilstorps sida; Dock märkte wittnet ej, att åboarna i Tofwaryd nyttjade något fällehygge å samma mark eller therifrån gjorde något afsalu.

4to. Lars Nilsson 80 år gammal, wittnar att han under then tid han warit uppförd i Bredaryds socken aldrig hört annat än att Tofwaryds hemman hade samfäldt skog och mark med Sätteriet Eskilstorp, så att åboarna therstädes alltid förrättade sitt nödiga skogshygge till Tofwaryds

gård å berörda skog, therpå icke något klander eller åtalan skjedd af Eskilstorps ägare. Wittnet har icke eller i sednare tider hört annat än att Tofwaryd hade sin skog smafäldt med Eskilstorp.

Wittnesmålen uplästes och erkjändes.

Swaranden Herr Baron och General Majoren och Riddaren Gyllengranat anhåller att saken må anstå till nästa ting, på thet att Herr Baron General Majoren och Riddaren må kunna förse sig med sådana handlingar som han skall hafwa nödiga till **styrkja** för thet bestridande som han emot Tofwaryds hemmans rätt till skog och mark inom Eskilstorps rågång andra-git och hwilka handlingar Herr Baron, General Majoren och Riddaren nu icke skall hafwa till hands, af then ordsak att han icke skall wäntat the afstog å ther gjorda inwändningar, som Herr Baronen **Generalmajoren** och Riddaren ärfarit; hwilket sökte anstånd ehuru anledning skall wara till bestridande theraf likwäl för thenna gång medgifwes.

Utslag

I anseende hwartill thenna sak altså warder uppskuten till nästa infallande Hösteting, Parterne förelagda att sig åter infinna och swaranden Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat med alla the skjäl försedd hwaraf han sig gagna tänker, hållet saken genom flera uskof icke må uppehållas, eller på tiden ankomma.

Ut supra.

På Häradsrättens wägnar.

Joh. Hagman.

Utdrag af Domboken hållen wid Lagtima Höstetinget med Wästbo härad uti Ölmestad den 5 Octobris 1778.

N:o 68

General Majoren och Riddaren af Kongl. Swärdsorden Högwälborn. Baron Herr Hans Gustaf Gyllengranat har till ansvar för åvärkan å Eskilstorps skog instämt frälse åboerne Nils Nilsson och Frans Fransson i Tofwaryd samt Per Mattisson Jöns och Joen Perssöner uti Hafrida Forslyckan, tillika med Joen Persson och Johan Persson i Ågård .

Wid upprop wero swaranderna till städes och för Kiäranden in-finner sig Herr Ingenieuren Hök, som företer then af nämndemännen Anders Lundstedt i Hamra och Lars Swensson i Wäcklinge d. 16 Martii innewarande år hållna syneförrättning, hwaraf inhämtas, att hos swarandena i Tofwaryd hemma wid gården funnits sex tolfte timmerstockar och att the öfriga swaranderna skola tillsammans ansvara för Eskilstorps skog.

Swaranderna påminna häremot, att på likasätt som Tofwaryds frälsehemmansskall äga rätt att nyttja skog och utmark samfäldt med sätesgården Eskilstorp så skall icke heller förmenas them hafwa then skog af Åslarps hemman hwilket äger samfäldta utvägar, at gagna Skogen efter wissa råmärken utom hwilka the icke något hygge skola föröfwa, Åberopandes ett af them nu företedt Domboks-utdrag af den 16 Octobris 1769 öfwer någre afhörda wittnens berättelser angående rågångar mellan Eskilstorp å ena samt Hafrida och Åslarp å andra sidan till styrko för sitt påstående.

Kiärandeombudet erhindrade at, utom thet Swaranderna ick fullgjort Häradsrättens beslut at innom fjorton dagar Kundgöra Eskilstorps ägare thet skedda wittnesförhöret, så bestrides Swaranderna then påstådda rättighet uti Eskilstorps skog, hälst the icke kunnat wisa sig genom någon Laga kraft wundna domar därtill wara berättigade.

Utslag.

Uti etta instämde åvärkansmål har twist yppats om rätta rågångskillnad emellan sätesgården Eskilstorp och swarande uti Hafrida by: Äftersom Häradsrätten har sig bekant at en särskild Rättegång wid thenna Domstol ännu hwilar oafgjord angående frälsehemmanet Tofwaryds påstådda samfäldta rätt till skog och mark med Sätesgården Eskilstorp, och emedan närwarnade Domare Swägerskan

Wälborna Fröken Beate Louise Lillienberg är ägare och innehafware af frälsehemmanet Tofwaryd, öfwer hwars skogsrättigheter Häradsrätten emot 13 Cap. 1 § Bbl sig nu icke utlåta kan: och the öfrige Swarandernas påstådde andel uti Erkilstorps skog, ifall then skulle winnas eller förloras öfwerens woro förent med båtnad eller förlust för Frälsehemmanet Tofwaryd, hwilket med Eskilstorp skulle hafwa samfäldte ägor: alt therföre och ehuru icke någonthera af Parterna gjort erhindran om närwarande Domares jävaktighet, finner dock Häradsrätten, i anledning af förut åberopade Ting, at thetta mål som med äganderätten har så nära gemenskap af särskilt Domare snarare än med thenna Tingsrätt at upptagas och pröfwas.

Ut supra.

David Lillienberg

Detta mål påropades nu, då këranden sig inställde, tillika med dess antagna Fullmäktig, Herr Hofrätts Commissarien Brinck, hvilken föreviste Herr Lagmannen Danckwardts den 9 Junii 1796, för en del af den för Hafrida Skattegården betingade köpeskillingen, utgifne förskrifning, förfallen till betalning, när nämnda hemman af Herr Lagmannen, såsom köpare tillträder: Och såsom fyllnad i köpeskillingen, framlade Herr Commissarien Fyra hundra Sexton Rdlr 32 Sk. Riksgäldsmynt, hvilka han sedan det blifvit tillkännagifvit, att Herr Lagmannen, uti en skrift till TingsRätten, anmält hinder från inställelse å denna dag, samt tillika begärt upskof uti de mål, hvari han vore Part, emot Nämndemannen Anders Andersson i Nöbbeléd och Bonden Anders Isacssons i La pebo nu iträdde Borgen, med Domstolens tillåtelse, tillbaka tog, samt bestridde icke Herr Lagmannens upskofs anhållan, hvarföre Härads Rätten till den samma fann skäligt Bifall lämna: Och blifver således detta mål utställt till nytt föredragande, under nästa detta Härads Laga Sommartinge, då Parterne, så framt de vilja undgå, at pligta Två Rdlr hvardera, sjelfva eller genom Ombud, böra sig härstädes infinna beredde till målets fullföljande.

År och dag föreskrifne. På Härads Rättens vägnar.

Efter förordnande.

J.A. Olivecreutz

Utdrag af Domboken hållen wid lagtima tinget med Wästbo
Härad uti Öllmestad den 28de Januari 1779.

N° 72.

Wid uprop af thet från sidsta ting under särskildt demares
ordförande den 5 October nästledna år N° 1 uppskutna mål, emel-
lan Wälborna Fröken Beata Lovisa Lillienberg såsom innehafware
av Säteriet Anneberg och Frälsehemmanet Tofwaryd samt Majoren
och Riddaren wälborne Herr Jacob Tornerhielm såsom ägare at Håken-
torps säterie jämt åtskilliga hemman i Hamra by samt kiärande
General Majoren och Riddaren af Kongl. Swärdsorden H gwälborne
Baron Hans Gustaf Gyllengranat såsom ägare av Eskilstorps sätes-
gård, swarande, angående Kärandernas påstående thet Swaranden
antingen måtte med laga skjäl styrka att Tofwaryds hemman icke
ägde någon rätt uti Eskilstorps skog eller och lämna Tofwaryd
sin samfäldta uti besagda skog obestridd i mohn af hemmanstalet
med hwad mera kjärandena i anledning theraf kunna finna sig befc-
gade att yrka, hwarwid sig instäldte för Kiärandena theras full-
mäktig vice landskamreraren och häradsskrifwaren högaktad Herr
Gabriel Seth och för swaranden dess fullmäktig Ingenieuren
högaktade Herr Christoffer Hök hwilken anmälte att förening i
saken som sidsta ting förmodade, icke kunnat träffas, hwarföre
Kjärandefullmäktigen åberopade stämningmålet; men Herr Ingenie-
uren Hök anförde att Hafrida bys och Åslarps hemmansägare skola
till en del påstå sig äga rätt uti Eskilstorps utmark, ther
han som bevis företer utdrag af thenna Häradsrätts Dombok för
den 5 October nästledna år under N° 68, hwaraf inhämtas, att
nuvarande swaranden tå hade instämt Frälseåboarna Erik Eric-
son och Joen Joensson Hafrida Forslyckan lillika med Joen Karls-
son och Johan Persson i Ågården för åvärkan å Eskilstorps skog
men att bemälte åboar föregifwit att på lika sätt som Tofwaryds
frälsehemman skall ägt rätt att nyttja skog och utmark samfäldt
med sätesgården Eskilstorp; så skulle icke heller kunna förmenas
Hafrida by och Åslarps hemman, hwilka skola äga samfäldte utägar
att gagna skogen uteder wissa råmärken, utom hwilka the icke
skola något hygge föröfwar samt till bevis sådan theras rätt
företedt ett dcmslut af d. 16 october 1769 öfwer några afhörda
wittnens berättelser, angående rättegången emellan Eskilstorp

å ena samt Hafrida och Åslarp å andra sidan; Hwarpå Hæradsrätten i anseende thertill qd som twist blifwit yppad om råskillnaden emellan Eskilstorps säteri och Hafrida by samt rättegång wara om Tofwaryds påstådda rätt till skog och mark med Eskilstorp och frågan om Hafrida bys påstådda andel uti Eskilstorps skog ifall then skulle winnas eller förloras äfwen wore förent med båtnad eller förlust för frälschemmanet Tofwaryd som äges af Hæradshöfdingen Högwälborne -Baron Herr Dawid Lillienbergs Swägerska wälborna Fröken Beata Lovisa Lillienberg igenom utslag förklarar att Herr Baron och Hæradhöfdingen samma åwårkansmål, hwilket med äganderätten hade så nära gemenskap, emot XII Cap 1,5. Rbl. såsom dommare icke kunde företaga och ehuru Herr Ingenieuren Höks Hufwudman Herr Baron General Major och Riddaren Gyllengranat icke skall kunna medgifwa Hafridas ägare i så måtto påstådda del i Eskilstorps skog samt ei heller Åslarps hemmans påstående mer än till någon del, så hemställer Herr Ingenieuren dock om icke Hafrida och Åslarps hemmans ägare när således twist upstådt och är oafgjord om therwid påstådda rätt at äga del uti Eskilstorps skog böra stämmas och höras i thenna sak, thär kjärandena yrka, at Tofwaryd skall böra njuta efter hemmanstalet gemensam lott uti all Eskilstorps skog: Däädandragandes sig Herr Ingenieuren Hök, imedlertid å thess hufwudmans wägnar alt swarsmål isaken. Härwid kom tillstädes inspektoren Abraham Hillberg såsom ägare av halfwa skatte Krono Rusthåellet Hafrida och jämte upwisande af ofwannämnda dombeksutdrag för den 16 october 1769 påstod at Hafrida by af Eskilstorps hemman hafwa efter gammal häfd med Eskilstorps säteri wäster om Lanna å enligt the afhörda wittnen ifrån Hwita rör och skogsstenen på Orrakull af en sten Gubbslund (?) till Janköen (?) och therifrån till Sidslekälla, hwarintill Bredaryds ägor gräntsa på then södra sidan samt Hafridas på then östra norra sidan. Förbehållandes Hillberg sig at wid sådan rättighet bibehållen, intill thess han igenom laga dom warder then utur wunnen, men Herr Ingenieuren Hök upwiste en år 1769 upprättade charta öfwer rågångarna omkring Säteriet Eskilstorp med beskrifning, enligt hwilken rågången mellan Eskilstorps säterie skulle gå ifrån Åslarps bro N° 21, efter Lanna å till N° 22, ther Dräre bäck rinner uti nämnda å, hwilken Charta den 19 Januarii 1770 för Hæradsrätten blifwit upwist, tå Hafridas ägare, jämte några

flera emot thensamma protesterat, hållandes framme Chartabeskrifningen för öfrigt at Hafridas ägare tå påstått råskillnaden bör vara från Cicile Källa till Jankö och sedan till Labakslund (?) uti norra ändan af Eskilstorps ängsgjärde samt vidare till Hwita rär och at skogen innom samma råmärken efter gammal häfd alltid skall blifwit gagnad af Hafrida i hop med Åslarp och Eskilstorp; hwilket påstående blifwit lämnat till vederbörlig domstols bepröfwande. Herr vice landskamreraren Seth förklarade härpå, att han wid then nu anmälte beskaffenhet icke han bestrida, at å Käranderna wägnar instämma ägarne till Hafrida och Åslarp at saken höras.

Utslag

Som Härads rätten så wäl i anseende till hwad nu wordet anmält, at Åslarps hemman skall till någon del äga samfäldt del uti Eskilstorps skog samt at Hafrida Bys jordägare äfwen på stå sig äga någon andel uti samma skog som Kärande fullmäktigens begifwande finner nödigt göra hafwa och Åslarps hemmans ägare innan thenna sak vidare försättes: Altså och i förmåga af XVI Cap. 3 och 6 §§ Rbl. finner Härads rätten skäligt icke allenast upskuta saken till nästa ting, tå nuwarande parter sjelfwa eller genom ombud sig åter infinna böra wid them förelagt wite av Tre Riksdaler 16 s.; utan ock at wid lika wite förelägga kärandena thärtill lagligen instämma ägarne till Hafrida och Åslarp, at i saken höras hwarefter Härads Rätten will med målet vidare fortfara.

Ut supra.

På Häradsrättens wägnar.

Joh. P. Bursie.

Utdrag af Domboken hållen wid Lagtima Wintertinget med Västbo härad uti Öllmestad den 28 Januari 1779.

N° 75.

Såsom embud för General Majoren och Riddaren af Kongl. Swärdsorden Högwälborne Baron Herr Hans Gustaf Gyllengranat, ~~anmäntes~~ landtmätaren Herr Cristopher Hök, at sedan Härads Rätten uti the af Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat till sista Ting instämde mål, emotåboerne Nils Nilsson och Jon Jönsson i Tofwaryd, Per Kettillsson, Jöns och Joen Larssöner i Ågårdens Åvärkan på Sätessgården Eskilstorps skog, och emot åboarna Joen Månsson i Bredaryds Torp, Jöns Jönsson och Joen Ingemansson i Bredaryd Norregården, Per Jöransson i Kläckaregården och Anders Larsson i Haggegården, äfwen för Åvärkan å samma skog, samt ändteligen emot samtliga Bredaryds åbarna om theras skyldighet at i ståndsätta och wid makt hålla vägen ifrån Eskilstorps Sätessgård till Bredaryds kyrkja för så stor del, som then samma löper öfwer theras ägor igenom utslag den 5 october nästledna år under N^{ris} 68, 69 och 70 förklarar at Ordinarie Häradshöfdingen Högwälborne Baron Herr Dawid Lillienberg i anseende till thes swägerska Wälborna Fröken Beata Lowisa Lillienbergs therunder beroende rätt, för några sina hemman emot XIII Cap. 1 § Rbl. kunde med samma mål, som domare sig icke befatta, utan at samma mål borde under särskilt dommares ordförande wid thenna Tingsrätt upptagas, har Herr Baron General Majoren och Riddaren hwarken ännu uti Höglöfl. Kongl. Hofrätten gjort ansökning om särskildt dommares tillförordnadne, eller enär han ei förr än wid thetta Tings börjen haft sig bekant om närwarande särskildte ojäfwige Dommares förordnande till thetsammas förrättande kunnat kundgöra sina wederparter om inställelse till målens fullförljande, men at Herr General Majoren och Riddaren förbehåller sig at frandeles antingen till Ting härstädes kan komma at förrättas af ojäfwig Dommare, eller ock så särskildt dommare uti samma mål kan blifwa tillförordnad, få efter kundgjörelse thärom till sina wederparter utföra merberörda mål på the redan ågågne stämningarna; hwilket anmälände, enär Härads Rätten oaktat närwarande dommaren är ojäf sig icke nu kan företaga ofwanom rörde saker, i anseende till Swarandernas frånwaro, således blott på anhållan, i Protocollet.

Ut supra.

På häradsrättens wagnar

Joh. P Bursie

Utdrag af Domboken hållen wid Lag-
sommartinget med Wästbo Härad uti Öllmestad den 10 maii
1779.

No 58

Vid upprop af den från sidste Ting den 8 nästledne Januarii under
N° 72 inskutna sak, emellan Wälborna Fröken Beata Lovisa Lillienberg
såsom innehafware af Säteriet Anneberg och Frälsehemmanet Tofvaryd, samt
Majoren och Riddarn af Kongl. Swärdsorden Wälborne Herr Jacob Torner-
hielm såsom ägare af Håkentorps säteri jämte åtskilliga hemman uti Ham-
ra By, Kärander, samt General Majoren och Riddaren af Kongl. Swärds-
orden Högwälborne Baron Herr Hans Gustaf Gyllengranat, såsom ägare af
Eskilstorps sätesgård, swarande, angående kärandernas påstående, det
swaranden antingen måtte med laga skjäl styrka, att Tofvaryds hemman
icke ägt någon rätt i Eskilstorps skog, eller ock lämna Tofvaryd sin
samfärdta del uti besagda skog i mohn af hemmanstalet, med hwad mera
Käranderna i anledning deraf kunna finna sig befogade göra, instälde
sig såsom ombud för Swaranden Lands Fiskalen Högaktade Herr Anders Siö-
lin, efter uppwisst fullmakt, och ifrån
Kärandens fullmäktig wice Landskamreraren och Häradsskrifwaren Högaktade
Herr Gabriel Seth, ingaf Frälseinspektoren Lars Sundberg en skrift af
följande innehåll:

Till Häradsrätten.

Sedan General Majoren och Riddaren af Kongl. Swärdsorden Högwäl-
borne Herr Baron Högblengranat wid sist hållit Ting inwändt, att Jord-
ägarne af Åslarps och Hafrida Byar måtte instämmas och höras, i anseen-
de till den af dem gjorda Preentention i det så kallade Eskilstorps skoga-
lag, hwarutinnan frälsehemmanet Tofvaryd är deltagande, hwilka först-
berörda byars frälse ägare till deras namn och hemwister ej blifwit in-
gifna, har man, så fordt möjelligen skje kunnat, behöringe sökt underrätta;
men som deras wistande är så bingspridt och aflägsse i andra lagsagor; så
har oagtat alt bemödande ej någon säker uplysning om rätte Jordägarne
till meranämnda Åslarps och Hafrida Byar förrän så nära inpå detta tin-
get, kunnat erhållas, at den i lagen för på fjärranboende utstakade stäm-
motiden, varit otillräcklig, hwarföre de ej heller lagligen stämmas kun-
nat. Förthenskuil och på thet man i den ordning af tid lag förmår, må

äga tillräckligt rådrum, hvarförutan Stämning är utnall värken, så anhålles Ödmjukeligen om uppskof i detta mål till nästinstundande höstet-
ting med Västbo härad, innom hwilken tid behöriga stämningar kunna och skola blifwa uttagna, samt alla wederbörande tillstälda, på thet att önskeligit slut med thet aldre första thereafter må kunna skje, Hvilket, å denna sidan är så mycket angelägnare, som denna saken uppehåller försättningen af en påbegynt Storskiftesförrättning å Annebergs och Håkan-
torps skogslag.

Framlefwer med wördnad S.T. Tingsrättens Ödmjuka Tjänare.

Gabriel Seth

Efter upläsande hwaraf Herr Lands Fiskalen Siölin anförde, att han will medgifwa Käranderna icke så tidigt kunnat blifwa underrättade om alla Jordägarne uti Åslarps och Hafrida byar, att de utaf dem som äro boende uti andra lagsagor innom laga tid för detta ting kunnat stämmas, samt att Herr Landsfiskalen för sådan ordsak denna gången icke will bestrida det med saken begjärda anstånd; men som kärandena igenom Häradsrättens redan den 5 October 1778 uti målet gifna och laga kraft vundna utslag blifwit förelagda att nästpåföljande Ting wara försedda med alla the skjäl, hwaraf the sig begagna wille, så anhåller Herr Landsfiskalen, att Käranderna måtte wid talans förlust föreläggas icke allenast att till nästa ting behörigen instämma Åslarps och Hafrida ägare, utan ock att då wara försedda med alla sina skjäl, på det saken ändteligen måtte kunna med slut afhjälpas utan vidare tidsutdrägt.

Utslag

Emedan å swarandena wägnar icke wordet bestridt, att Kärandeerna icke kunnat medhinna, att till thetta Ting så tidigt instämma alla ägarne till Hafrida och Åslarp, att de af dem som äro boende uti andra lagsagor kunna erhålla stämning innan den uti lag föreskrefna tid till att enligt Härads Rättens sista ting gifna utslag i målet höres, eller det å Kärandesidan, till fullgjörande deraf begärdta anstånd med saken till nästa ting; ty finner Härads Rätten skjäligen bewilja det sökta uppskofet till detta Härads nästa lagtima hösteting, då Parterna själfwa eller igenom laga stånd, försedda hwar för sig med alla sina skjäl i saken sig infinna böra samt Käranderne dertill lageligen instämma ägarne till Hafrida och Åslarp dthöras, och det med den påföljd, som dem å ömse sidor hwar sig uti hwarje omständighet, före blifwit förelagd.

Ut supra.

På Häradsrättens wägnar.

J.P. Bursie

Utdrag af Dombokenhällen wid Lagtima
Höste Tinget med Wästbo Härad uti Öllmestad
den 12 October 1779.

N° 54.

Företogs den wid flera Ting och sidst den 10 sistledne Maii, under N° 58 förehafda och uppskutna sak emmellan Wälborna Fröken Beata Lowisa Lillienberg, såsom ägare af Säteriet Anneberg och Frälsehemmanet Tofwaryd, samt Majoren och Riddaren af Kongl. Swärdsorden Wälborne Herr Jacob Tornerhielm såsom ägare af Håkentorps säteri, jämte Åtskilliga hemman uti Hamra By, Käranda, samt General Majoren och Riddaren av Kongl. Swärdsorden Högväborne Baron Herr Hans Gustaf Gyllengranat såsom ägare af Eskilstorps säterigård, Swarande, angående Kärandenas påstående, det Swaranden antingen måtte med Laga Skähl styrka, att Tofwaryds hemman icke ägt någon rätt uti Eskilstorps skog eller ock lämna Tofwaryd sin samfäldta del i besagda skog obestridd i mohn af Hemmanstalet, med hwad mera Käranderna i anledning deraf kunna finna sig befogade att yrka; Hwarwid sig nu instäldte för Fröken Lillienberg dess antgne Fullmäktige vice Landskamreraren och Häradsskrifwaren Högaktad Herr Gabriel Seth samt för Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat såsom ombud efter företedd fullmakt af förleden gårdag Pändriken Wälborne Herr Liborius Mentzer och för Herr Majoren och Riddaren Tornérhielm Nämndemannen Anders Lundstedt i Hamra, att han med Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat skall träffa för-
ning i saken, det Herr Pändriken Mentzer så wida instämmer, som han warit närwarande wid föreningen, fast han icke blifwit anmodad, att sådant nu anmäla; och som Käranderna till föllje af Häradsrättens den 26 Januarii och 19 aii innewarande år gifna Utslagor till detta ting uttagit Stämningar icke allenast å Hofrättsrådet Wälborne Herr Johan Wilhelm Schaeij såsom ägare af Säteriet Forslyckan samt Rå och röshemmanet Ågården i Hafrida, samt å Inspektoren Abraham Juhlberg, Kläckaren i Bredaryd Swen Pärsson och bonden Knut Jonsson i Hafrida, hwilka äga kronoskatterusthållet Hafrida Skattegården utan ock på Probsten Högärewördige och Höglärde Herr Magister Johan Nordlin, ~~skiz~~ såsom ägare af frälsehemmanet Åslarp, att höras och efter omständigheterna swaromål afgifwa, så anmälte sig för Herr Hofrättsrådet von Schaeij såsom fullmäktig efter upwist fullmakt in Blanco, -- skrifwaren Wählbetrodde Lars Jonas Ahlander; och Inspektoren Juhlberg, Kläckaren Swen Pärsson, samt Knut Jonsson i Hafrida infunno sig personligen; men Herr Probsten Nordlin kom hwarken sjelf eller genom ombud

tillstades, ehuru Vice Landskamreraren Seth tilkännagifwit, att den å Probs-
ten Nordlin utwätkade stämning skall igenom Konungens Befallningshafwande
blifwit honom tillställd, och att han derefter, enligt berättelse skall be-
fullmäktigat Herr Probston Swanström att wara dess fullmäktig å saken, men
något bewis deröfver att merbemälte Herr Probst Århållit stämningen kunde
dock inte företes. Herr Fänriken Mentzer androg, att han enligt den up-
lästa fullmakten af Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat,
icke blifwit anmodad att vidare inlåta sig uti saken än att wid uprop sig
infinna och tillkännagifwa, att Herr Barons och General Majorens antagna
fullmäktig i saken Herr Lantmätaren och Krono Bränneri Inspektoren Chris-
topher Hök af dess syssla är hindrad, så att han i dag icke kan bewaka el-
ler utföra saken, samt att Herr Baron och General Majoren för sjuklighets
skull nu icke kan sig sjelf infinna, och att för sådan ordsak, begära an-
stånd med saken till nästa ting, hwilket Herr Fändriken Mentzer således
anhåller måtte beviljas, hwilket de öfriga närwarande parter och fullmäk-
tige bestridde.

Utslag

Ehuruwäl Käranderna till detta ting uttagit stämning å Herr Probston Johan
Nordlin såsom ägare af frälsehemmanet Åslarp att i saken höras och omsteltt,
att samma stämning måtte warda Herr Probston tillställd, dock likwäl Herr
Probston Nordlin sjelf eller igenom ombud sig nu icke infunnit och Kärän-
derna icke kunnat förete bewis, att han wärkeligen erhållit del af den ut-
tagna stämningen, ty kan Häradsrätten emot XL Cap. 7 och 9 §§ Rättegångs
Balken alls icke förplikta eller tilställa Herr Probston Nordlin till swars-
måls afgifwande uti saken; Utan som Härads Rätten genom dess 28 januarii
och den 10 Maii sistledna (år) gifna Utsag förklarar, att ägaren till Fräl-
sehemmanet Åslarp borde i saken stämman samt höras; Och Herr Baron General
Majoren och Riddaren Gyllengranat dessutom nu låtit anmäla förfall samt
anhållit om anstånd med saken till nästa ting, hwilket af öfriga parterne
ej wordet bestridt, altså och till följe af XVI Cap. Rättegångs Balken
finner Häradsrätten skjälighet, nu ytterligare utställa saken till detta Hä-
rads nästa laga Winter ting, då nuvarande Parter sjelfwa eller genom ombud
sig infinna böra, wid wite av Tre Riksd. Spec. sexton Skilling; och hwar-
till det wid lika wite skall åligga Parterna att bevisligen intämma hwar-
after Härads Rätten will med saken laglikmätigt förfara. Ut supra

På Härads Rättens wägnar.

J.P. Bursie.

Högvälborne Herr Baron, Öfverkammarherre, Landshöfding och Riddare af Kongl. Sverdsorden.

Resolution.

Remitterades till Kronobefallningsmannen välaktade Otto Strömsten med Befallning att tillhålla vederbörande hemmans ägare till thenna öfver hvars ägor strykande vägs uprödjande och iståndsättjande innom nästa höst wid den åföljd som stadgas uti 25 Cap. 11 § Byggningsbalken, utsättes, om therutinnan brister. Jönköpings Landscancellie den 26 Junii 1780.

F.U. Hamilton

And. Hjelm

Som allmänna lagen 4 Cap. 1 § å Byggningsbalken ålägger hvar ock en öfver sina ägor hålla kyrkoväg uti fullkomligt stånd 6 alnar bred, med många av Bredaryds åbor beklagligt förnimma mycken efterlåtenhet i denna angelägenhets utöfvande uppå vägen emillan Bredaryds kyrka och mitt Eskilstorps säteri, belägit i Väsbo Härad och Bredaryds socken, så anhåller jag ~~värdeemmet~~ at Högvälborne Herr Baronen Öfverkammarherren, Landshöfdingen och Riddaren täcktes anbefalla Kronobetjeningen i orten att tillhålla åboerna i Bredaryds By, inom hvilkas åkrar och gården kyrkan är belägen och öfver hvars åkrar och utägor samma väg till en del går att så vidt som deras ägor sig sträcka, nu genast innan hösten infaller iståndsättja denna väg enligt Lagens föreskrift, hälst han beskrifves vara så obrukbar att man ey utan fara för kreaturens lif och egit äfventyr kan komma till hvarandras hus eller fara fram och åter till mitt berörda sätter, utan att oftast genom deras åkergerden och gator, som löper genom deras inägor, och invid deras egna hus varit föranlåten att framfara, hvarföre nödigt är att förbättra särdeles broar, sumpiga ställen och andra mäst farliga ställen, att jag i nödfall må kunna draga mig fram som jag och öfver Trettio differenta hushåll ey någon annan väg till Kyrkia och jag till eller från denna egendomen har än anført väg, utgörandes den del af vägen som hela Bredaryds by på sådant sätt kan komma underhålla, ej 1/4 mil tillfullo, emedan den öfriga delen af vägen är på sätteriets ägor belägen, och af mitt egit folk underhålles, såväl som att de flesta af anförda flera hushåll, hvars väg stöter

Emillan oss undertecknade är följande Jorde Byte och öfverenskommelse träffad, nemb.

Jag Hans Gustaf Gyllengranat, Friherre General Major och Riddare af Kongl. Svärdsorden upplåter och afträder mitt ägande frälsehemman Flahult Ett helt mantal uti Jönköpings Län Wäsbo Härad och Räfteleds socken, till hus, åker och äng, Skog och mark i våto och tårro, till full ägo för Sig och Sina arfvingar: Hvar emot jag Beata Louisa Lillienberg utan någon mellangift, till General Majoren och Riddaren af Kongl. Svärdsorden Högwålborne Baron Herr Hans Gustav Gyllengranat afstår mitt förvärfvade frälse hemman Tofvaryd halft mantal, samt torpet Nybygget uti förberörde län och härad samt Bredaryds sokn, med hus och gård samt all then åker och äng, som thertill nu lyder, Öster Fäll therunder begripen, och alla the Skogs och utägor uti våto och tårro, som thetta hemman innom Eskilstorps Lägång och lagligen tillkomma bör, enligt vår therom under thenna dag särskilt ingågne och tecknade öfverenskommelse, at för Sig, thes Fru född Friherrinna och theras arfvingar, äga, nyttja och förvalta, såsom en lagligen, och väl förvärvad egendomb thet bästa the gitta och kunna, utan klander af mig eller mina arfvingar. Till yttermera visso: hafva vi af thenna vår öfverenskommelse författat 2:ne Exemplarer och the samma med egenhändiga underskrifter samt anborna signeter uti nedannämde vittnens närvaro bekräftadt, som skiedde på Wallerstad d. 15:de februari 1780.

Beate Louise Lillienberg
L.S.

H. Gust. Gyllengranat
L.S.

Såsom närvarande vitnen:

Dawid Lillienberg
L.S.

Fred. Lillienberg
L. S.

Pet. Abr. Brinck

N:o 32. År 1780 den 27 Maii, vid Wäsbo Härad's laga sommar Ting i Ölme-
stad, blef förestående bytesbref, för Härad's Rätten upvist och uppläst,
samt i anledning theraf efter begiäran frälsehemmanet Tofvaryd ett halft
med Torpet Nybygget och öfrige tillhörigheter som General Majoren och
Riddaren af Kongl. Svärds Orden Högwålborne Baron Herr Hans Gustaf Gyl-
lengranat emot frälsehemmanet Flahult ett helt, sig tillbytt, för

wälbemälte Herr Baron Generalmajor och Riddare, samt thess Fru Friher-
rinna upbudit ----- 1 gl.

Intygar på Härads Rättens vägnar

Dawid Lillienberg

N:o 65. År 1781 d. 29 febr (?) uppå lagtima Winter Ting med Wässbo
Härad uti Ölmeå, bevilljades Lagfart ----- 3 gl.

Intyga. På Härads Rättens vägnar

Dawid Lillienberg

Ehuru Håkentorps och Hamra Bys Jordägare, samfällt beviljat att Frälse
Hemmanet Tofvaryd, för helften efter thes hemmantal, skulle äga skogslott
uppå förras med Anneberg samfalta utägor: och jag Beata Louise Lillien-
berg till undvikande af en vidlyftigare rättegång, mig äfwen thertill
begifwet: Likväl och som Tofvaryd enligt gamla handlingar varit Rå och
Rör under Eskilstorp, inom hwars Rågång det helt och hållit är beläget,
och merendels har alla sina inägor af åker och Eng belägna och fölgack-
teligen af samma Bohlby's wälde?, bör hafwa sin fullständiga rätt och
utägor: Altså och Emedan Tofvaryds samfalta rätt till skog och marck
med Eskilstorp stedse skulle åstadkomma förnyade Rättegångar, då Eskils-
torp och Tofvaryd af 2:n särskilda ägare innehafwas;

Ty har jag Beata Louise Lillienberg under denna dag låtit mig förmå
att till General Majoren och Riddaren af Kongl Svers Orden Högwälborne
Friherre Herr Hans Gustaf Gyllengranat, genom byte afstå Tofvaryds Frälse-
hemman, som thet under thenna dag upprättade Bytes Bref närmare innehåller
dock med det uttryckeliga förbehåll och willkor, att sedan Tofvaryd hä-
danefter som hittills oqwalt behåller och nyttjar the inägor af åker och
Eng, öster fåll therunder begripen, dom som utom alla wäster om Eskils-
torp Rå Linea nu innefafwas, så afstår jag Gustaf Gyllengranat alla the
utägor, thet wara sig skog, marck eller hagar, i våto och Tårro, som
Tofvaryd kan tillfalla, och innehafwas wäster om Rågängen, ifrån Glöms-
hall, till ~~stenen~~ uti Tofvaryds gata och therifrån till ändagården wid
Tofvaryds sjö, och twärs öfwer sjön till Hulu Kjärr, och så vidare en-

ligit N:o 1.2.3.4 och 5, uppå Herr Commitions Landtmätaren Leanders år 1769 upprättade Charta öfver Eskilstorps skog och mark, att nu och framgent, oqwalt af Tofwaryds ägare enskilt tillhöra Anneberg, och det så kraftigt, som vore thetta Kjöpowilkor uti nu upprättade Bytes Brefwet på Tofwaryd, ord från ord infört, och hwarutinnan icke någon framgien ägare af Eskilstorp eller Tofwaryd skulle äga någon mackt att göra någon rubbning, eller för Tofwaryd påstå någon anna rätt, wäster om Eskilstorp rågång, vidare än förbemäلت är: äfwensom giärdes gårdarna omkring den åcker och äng som Tofwaryd nu innehafwer öfwer Eskilstorps Rågång icke får widgas eller rubbas från then sträckning the nu hafwa, och wid hvilka giärdes gårdar uti vår närwaro behöriga stenmärken, till förekommande af framgien twist skola blifwa undsätte.

Till yttermera Wisso: hafwa vi här af upprättat 2 ne Exemplar, och ett till oss wardera tagit, som skiedde uti nedanskrefna wittnens närwaro på Wallerstad d 15 Febrari 1780

Beata Louise Lillienberg
sigill

H Gustaf Gyllengranat
sigill

Äfwen närvarande vitnen

David Lillienberg
sigill

Eved Lillienberg
sigill

Utdrag af Domboken hållen vid lagtima höstetinget med Wässbo
härad uti Ölmeäta den 20 October 1780.

N:o 116.

Uti ingifven Skrift, anmäler General Majoren och Riddaren af Konl. Sverds-
orden Högväborne Baron Herr Hans Gustaf Gyllengranat, att sedan denna Hä-
rads Rätt uppå förra ägarens af Eskilstorps sätesgård, gjorde anhållan den
11 Maii 1771 wid wite förbudet angräntsande, att färdas then öfwer Eskils-
torps ägor warande wäg, så har herr Baron och Generalen kommit i erfaren-
het, att theraf will göras then förtydning, som skulle therunder äfwen wa-
ra begripen vanliga kyrkowägen emellan Bredaryd och Eskilstorp: men Herr
Baron och Generalens afsigt ingalunda är förmäna någon, att färdas före-
nämnda lageliga wäg, som till en del äfwen går öfwer Bredaryds ägor, så
anhåller HerrBaron och Generalen, det Tingsrätten wille förnya föromrörda
förbud, med then inskränkning, att endast alla obehöriga genvägar för
ridande och wägfärande ifrån Bredaryds och Åhs socknar till Kulltorp, An-
derstorp och Gnosjö socknar med flere åter till socknarna Bredaryd och
Åhs, öfwer Eskilstorps åker, ängar och Beteshagar måtte blifwa under för-
bud begripna, hwarwid känd och närwarande allmoge intygade, att från Es-
kilstorps sätesgård på andra eller östra sidan icke gifwes någon laglig
eller annan wäg, än the mindre vägar, som från Sätessgården löpa till the
therunder lydande Rå och Rör torp.

Utslag.

I anledning af Förestående Herr General Majoren och Riddaren Gyllengra-
nats gjorda anhållan och till utrönt är, att å andra sidan Eskilstorp
icke underhåller någon laglig wäg, pröfwaar Häraderrätten skjälighet, i an-
ledning af 25 Cap. 9 § Byggningsbalken wid wite af En Riksdaler trettie
Twå Skilling förbjuda, thet icke någon ifrån Bredaryd och Åhs socknar må
färdas öfwer dess åkergräde, ängar eller Bostadsgjärde, som äro beläg-
na på andra eller Östra sidan om Eskilstorps sätesgård, till socknar-
Kulltorp, Gnosjö och Anderstorp, eller ifrån sistnämnda socknarna, resa
öfwer förenämnda Eskilstorps ängar och Hagar till socknarna Åhs eller Bre-
daryd: dock bör thetta förbud uti alla förenämnda socknars kyrkor till
allmän efterrättelse kundgöras, och bevis theröfwer annammas, så wida
Laga wärkan theraf wäntas will. Ut supra.

På Häradss Rättens Wägnar.

Dawid Lillienberg

Uppläst i Bredaryds Kyrka den 22 söndagen efter Trinitatis 1780 af
Joh. Samuelsson Elmgren, Regementspastor wid Kongl. Smålans Cavallerie.
Uppläst i Kulltorps de 15 Julii 4 sönd. efter Trinitatis af Jonas
Chrysander, I.M. Adj.

Jag Hans Gustaf Gyllengranat friherre General Major och Riddare af Kongl. Svärds Orden updrager och i byte härmed aflåter, med min kära Hustrus goda ja och samtycke, till Probsten och Kyrkoherden Högärevördige och höglärde Magistern Herr Johannes Norlin mitt ägande frälsehemman Borsna Smea eller Lassa gården kallat, Ett helt mantal uti Cronobergs Lähn, Sunnerbo Härad, och Ryssby Sockn beläget, at nu genast tillträda, emot det mig i byte updragne och undfångne frälsehemmanet Södra och Norra Åslarp kallat, ett helt mantal uti Jönköpings lähn, Wässbo härad och Bredaryds Sockn belägit; afhändandes således mig, min hustru Barn och Arfvingar förenämnde Borsna Smea eller Lassa gården kallat, och det tillägnar Probsten och Kyrkoherden Herr Magistern Johannes Norlin, dess Fru Barn och arfvingar at nyttja äga bruka och behålla med hus, och jord, åker och äng, Skog och Marck, fiske och fiskevatn, quarn och quarn Ställen torp och torpställen, samt hvad dertill hörer, förr dit hört och med lag och domb tillvinnas kan, i våto och torro, närby och fjärran, intet undantagandes som bättre är äga än mista, förbindandes mig till hemul efter lag.

Till yttermehra visso och säkerhet, hafver jag thetta bytesbrev egenhändigt underskrifvit och med mitt anborne Signete uti nämnde vitnens närvaro bekräftat. Som skjedde på Yxkullsund den 1 September 1782.

Hans Gustaf Gyllengranat
L.S.

Anna Beata Wrede
L.S.

Såsom närwarande vitnen underskrifver på anmodan:

Gerhard Kjellsson
Kornett

S.G. Westborg
L.S.

Genom detta mitt öpna bytesbref gör undertecknad för allom them thet händer at förekomma, vetterligit at jag med min Kiära Hustrus goda ja och smatyecke updrager och i byte härmed aflåtne til Högvälborne General Majoren och Riddaren Herr Baron Hans Gustaf Gyllengranath och des Fru Friherrinnan Högvälborna Fru Anna Beata Wrede mitt ägande Frälsehemman Södra och Norra Åslarp, kalldt, ett helt Mantal uti Jönköpings län Wästbo Härad och Bredaryds socken belägit, at nu genast tilträda, emot det mig i byte updragne och undfångne Frälsehemmanet Borsna Smea

eller Lassagården kalladt, ett helt mantal uti Cronobergs Län Sunnerbo härad och Ryssby sockn belägit. Altså afhänder jag mig, min Kära Hustru, Barn och Arfvingar förenämnda Frälse Hemman Södra och Norra Åslarp och tillägnar teht Högvälborne H. Baronen General major och Riddaren Gyllengranath, des Fru, barn och arfvingar, at nyttja, äga, bruka och behålla, med hus och jord, åker och äng, skog och mark, fiske och fiskeveten, qvarn och qvarnställen, torp och torpställen samt hvad thertill hörer, förr dit hördt och med lag och dom tillvinnas kan, i våto och torro, närby och fjärran, intet undantagandes, som bättre är äga än mista: Förbindandes mig til hemul efter lag.

Til yttermera visso är thetta bytesbref med mitt och min Kära Hustrus egenhändiga namn och signote undertecknad och bekräftadt, uti nedannämnda vitnes öfvervaro, som skedde på Skirö Prostegård den 1. december 1782.

Johannes Norlin
L.S.

Ulrica Oxelgren
L.S.

Såsom närvarande vitnen underskrifva på begäran.

Gerhar Kjellson
Cornett

S.G. Westborn
L.S.

N:o 59.

År 1781 den 26 Maii uppå Lagtima uppå Lagtima Sommar Tinget med Västbo Härad uti Öllmestad, blef efter gjord anhållan frälsehemmanet Södra och Norra Åslarp kalladt, Ett helt mantal, som General Majoren och Riddaren af Kongl. Svärdsorden Högvälborne Baron Herr Hans Gustaf Gyllengranath och dess Fru Friherrinnan Högvälborna Anna Beata Wrede enligt thenna Bytesafhandling emot frälsehemmanet Borsna eller Lassagården kalladt Ett helt mantal sig tillbytt, för Herr Baron General Major och Riddaren, dess Fru Friherrinnan och theras arfvingar upbudt.

Intygas. På häradersrättens vägnar.

David Lillienberg

N:o 39

År 1783 den 9. October uppå Lagtima höstetinget med Västbo Härad uti Öllmestad, bevilljades Lagfart 2 Rdlr.

Intygas

På Härads Rättens vägnar.

P. Bursie.

N:o 13.

År 1784 den 4:de Februarii uppå Lagtima vintertinget med Västbo Härad uti Öllmestad blef lagfatt bevilljad.

Intygas.

På Härads Rättens vägnar.

David Lillienaberg.

Utdrag af Domboken hållen vid lagrima Winter Tinget med
Wäsbo Härad uti Ölmostad den 14. febr. 1780.

N:o 90

Then flere ting och sidst den 12 October nästledne år under N:o 53
förehafde och upskutne sak, emellan Wälborna Fröken Beata Lovisa Lilli-
enberg, såsom ägare af Säteriet Anneberg och Frälsehemmanet Tofaryd
samt Majoren och Riddaren af Kongl. Svärdsorden Wälborne Herr Jacob
Tornérhielm såsom ägare af Håkentoros Säteri jämte åtskilliga hemman
i Hamra By, kiärander, samt General Majoren och Riddaren af Kongl. Svärds-
Orden Högvälborne herr Baron Hans Gustaf Gyllengranat, såsom ägare Es-
kilstorps sätesgård, jämte Hofrättsrådet Wälborne Herr Johan Wilhelm
von Schaeij, såsom ägare af Säteriet Forslyckan samt Rå och Rörs hem-
manet Ågården Hafrida, samt Inspektoren Abraham Julberg, kläckaren i
Bredaryd Sven Persson och Bonden Knut Jönsson i Hafrida, hvilka äga
kronoskatte rusthållet Skattegården, svarander, angående kiäranderne
påståender, thet Svaranderne, antingen måtte med laga Skiäl styrka,
at Tofvaryds hemman icke ägdt någon rätt uti Eskilstorp Skog, eller
och lämna Tofvaryd sin samfäldta del uti besagde skog obestridd, i
måhn af hemmanstalet, med mera, förra Protocollen i målet närmare inne-
hålla, uppropades, hvarvid sig inställde, för Fröken Lillienberg dess
antagne fullmäktige vice landskammereraren herr Gabriel Seth samt herr
Baron General Majoren sielf, för herr Hofrättsrådet von Schaeij som
ombud munsterskrivaren välbetrodde Lars Johan Ahlander efter ingifven
fullmakt samt inspektoren Julberg, kläckaren Sven Persson och Knut Jöns-
son personligen: och som kiäranderne till föllje af Härads Rättens si-
dsta Ting i målet gifne utslag äfven uttagit stämning på Probsten högre-
vördige och höglärde Magister herr Johan Norlin såsom ägare af frälse
hemmanet Åslarp, at höras och efter omständigheterna Svarsmål afgifva:
så infant sig för gerr Probsten högrevördige och höglärde herr Magis-
ter Hans Svanström, hvilken anmälte, att herr Probsten Norlin redan till
sidsta Ting blifvit i saken stämd och då igenom ~~skrifvelse~~ anmodat herr
Landtmätaren Christopher Hök at vara thess fullmäktig, men ej fått så
tidigt svar från honom at han kunnat ställa annan fullmäktig för sig.

Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat ingaf en för-
ening af följande innehåll:

Till en långsam och vidtutseende Rättegångs förekommane, som flere

Ting, utan at ännu komma i hufudsaken förevarit emellan ägaren af Eskilstorps säterie General Majoren och Riddaren af Kongl. Svärdsorden högvälborne Baron Herr H. Gustaf Gyllengranat å ena samt å andra sidan Håkantorps, Anneberg och Hambra bys skogelag, om frälsehemmanet Tofvaryds Ett halft mantal nu under Anneberg, rätt, till mer eller mindre uti Eskilstorps skog: äro vi ägare till Håkantorps säterie och hemmansdelarne Hambra Knutsgård Tre åttingar i Hambra By, föranlåtne afsäga oss thenne **rättegång**, . hälst Tofvaryd alla dagar haft sitt mulbete på Annebergs mark, änskjönt thet nyttjat Skogsrätt uti Eskilstorps öppna skog, med förbehåll, at Herr Baron och Generalen antager hälften af Tofvaryd, efter dess natur och hemmantal uti Eskilstorp, åtaga vi oss för then andra hälften låta thet undfå utägor, utaf vårt samfäldta skogelag: hvarigenom rättegången emellan Herr generalen och oss upphörer, stående Fröken Lillienberg ej thes mindre öppet, then at fullfölja teht bästa hon kan och gitter i fall hon häruti icke skulle villja ingå.

Håkantorps den 20 april 1779. Jakob Tornerhielm.

Jon Nilsson i Hamra Knutsgård. Gabriel Andersson i Hamra Håkansgård.
Till vitne efter begiäran af undertecknade höga herrar och Riddare samt kronobönder.

Håkan Wermelin

Anders Lundstedt
nämndeman

Efter upläsande hvar af, såväl högbemälte herr Baron och General majoren samt fröken Lillienbergs fullmäktig herr vice Landskammereraren Seth tillkänna gifvo, at Baron och General Majoren samt fröken Lillienberg likaledes blifvit förente, så at frälsehemmanet Tofvaryd et halft mantal skall för hälften theraf eller en fierding efter helt taga del uti Eskilstorps skog och för andra hälften eller äfven en fierding efter helt njuta lott uti Annebergs, Håkantorps och Hamra skogelag, hvarigenom vidare tvist i thetta mål skall uphöra och Parterne hvar kiänna sin rättegångskostnad, vid hvilken förlikning herr Probsten Svanström å herr Probsten Norlins vägnar för frälsehemmanet Åslarp och Munster skrifvaren Ahlander å herr Hofrättsrådet von Schaeijs vägnar för Forslyckan och Ågården uti Hafriids, samt Abraham Julberg, Sven Persson och Knut Jönsson i Skattegården therstädes, ej hade något at påminna.

Utdrag af Domboken hållen vid laga vinter-
tinget med Wässbo Härad uti Öllmestad den 19 Februari 1782.

N:o 158.

General Majoren och Riddaren af Kongl. Sverdsorden Högväboren Baron Herr Hans Gustaf Gyllengranat anmälte för Domstolen, thet han hade nödigt för dödsfall skull få en ålderstegen man Pär Jacobsson i Bredaryds fattigstufva edeligen afhörd angående hvad han kan hafva sig bedkant rörande rågången kring Eskilstorp och i synnerhet mot Lanna By: och som icke någon rättgång mellan Eskilstorp samt Lanna By ännu hos Domstolen blifvit anhängig, så fant Härads Rätten skjäligt i anledning af 17. Cap. 23 § BB i samsätta therill samtycka, som förenämnda vittne, ifall det ojäfvigt finnes, må aflägga ed, och derefter göra en berättelse, then eller the dock obetagit, hvars rätt genom detta vittnes berättelse skulle blifva rörd, att jäf framdeles få anföras, hvars värkan Häradsrätten då vill pröfva. I följe häraf blef förnämnda vittne, sedan icke något jäv kunde utrönas, framkallat, aflade vanlig vittnesed, och derefter berättade att vara sextio två år gammal, och har varit åboe på torpen under Eskilstorps sätesgård på Enskjällabo uti tre år och på Hästhagen i två år, från vilket sistnämnda ställe han flyttat för sju eller åtta år sedan, förklarandes, att han ej har sig så noga bekant om rågångens sträckning emellan Eskilstorp och Lanna, men att Åslarp haft samfalta ägor med Eskilstorp, och at Hafrida ej skulle komma lägre än från Sissle källa till Lanna å, eftersom vittnet hörde ontalas då det bodde på Eskilstorps torpen. Uppå tillfrågan huru långt Åslarp skulle hafva samfalta ägor med Eskilstorp, svarade: fram till torpet Glyttebos gjärdesgårdar men icke på andra sidan om sistnämnda torp. Och som vittnet hört berättas så skola Hafrida åboer icke häfdat längre än till Sissle källa, men icke har vittnet hört talas om att Hafrida åboer hafva häfdat intill Eskilstorps gjärdesgård, utan har vittnet då det bodde på torpet Hästhagen såväl som torparne på Öen, Glyttebo, Hyltan och Orrakullen äfven huggit hvad the tarfvat uppå närmast belägna skogsmarken, och när det behöfves så har äfven brådfall (?) och stör till herregården här blifvit huggen utmed eller bredvid gjärdesgårdarna. Uppå tillfrågan, hvar Sissle källa var belägen svarades: nedre i skogen emellan Åslarp och Eskilstorp bredvid eller icke långt ifrån den vägen, som löper ifrån Bredaryd, förbi Åslarp till Kulltorp: utmed berörda källa har vittnet

sett, att ~~Eskilstorpägarna~~ huggit uti måssen emellan Sissle källa och Eskilstorps gjärde, utan at någon herpå talat, eller hervid gjort någon ärindran.

Uppläst och Ärkänt.

Häraf erhölet Herr Generalen Baron Gyllengranat om utdrag af domboken, som han beviljades.

Utsupra.

På Häradsrättens vägnar.

David Lillienberg

Utdrag af domboken hållen vid Lagtima Winter Tinget med Västbo Härad
uti Öllmestad den 13 Febr. 1782.

N:o 93

General Majoren och Riddaren af Kongl. Svärdsorden Högwälförne Baron
Herr Hans Gustaf Gyllengranat har till thetta Ting utvärkat stämning
uppå innehafvarna och åboerne uti Hafrida By, Inspektoren Abraham Juhl-
berg, samt Kläckaren Sven Persson uti Skattegården, Joen Persson, An-
ders Persson uti Ågården, Jöns Persson uti Forslyckan samt Isak Abraham-
son uti Lappebo med påstådt ansvar för thet svaranderne nästledne år
skulle nederhuggit en ansenlig skogspark och then thor åvärkade till
dehl nyttjat uppå kärandens Herr general Majoren och Riddaren Gyllen-
granats enskildta skog till sätesgården Eskilstorp, hvarföre böter
och ärsättning både för skadan samt åbragte rättegångskostnader fordras.

Jämte Käranden infunno sig svaranderne Inspector Juhlberg å egna
samt Kläckaren Sven Perssons vägnar, tillika med Jöns Persson i Forslyc-
kan å egna samt såsom ombud för Joen och Anders Perssöner uti Ågården
äfvensom svaranden Isak Abrahamsson jämväl var tillstädes.

Käranden ingaf, ett skrifteligt anförande till domboken, som upläs-
tes, så lydande; " Uti instämde saken emot åboerne uti Hafrida, hvil-
ka öfvat åvärkan på Eskilstorps enskildta skog, får jag vördsammeligen
anföra, at ehuru invändning torde göras, om rätta jordägarens instäm-
mande eller flere parter hörande, så vill förmoda at slikt icke af högt-
ärade domstolen vinner tifall, hälet en hvar bör sin egen sak gälda.
Och när vid thetta tillfälle icke han komma någon äganderätt i fråga,
emedan thenna skogspark af mig under Eskilstorps säteri enskildt in-
nehafves: at icke med nu företedde Chartan föranledande, Åslarp therut-
innan äger någon rätt och ännu mindre har Hafrida By, som är delägare
söder om Åslarp hafva skog norr om thär Åslarps ägor upphöra, hvilket
alt närmare fulltygas af Protocollen af åren 1671, 1681- och 1701. Jag
påstår således at the personer som then instämde åvärkan öfvat, ther-
före måtte plikta efter Lag samt ärsättja värdet af then skog, som bli-
vit afhändt, efter särskildt upgift, jämte rättegångskostnaden till
Sex Riksdaler Specie. Och dessutom att ansenligt vite förelägges at ei
vidare öfva slika tillgrep. Skulle åter jag i något ämne om sjelfva
äganderätten tilltalas, skall ei laga försvar saknas. Och företedde the
uti anförandet åberopade utdrag utur thenna rätts Domböcker, af åren
1671,- 1681 och 1701, som uplästes, jämte at Käranden upviste en Charta

af framledne Landtmätaren Duker år 1685 upprättad öfvar sätesgården Eskilstorp med therunder belägna hemman och torp, hvaraf Herr Generalen och Riddaren Baron Gyllengranat vill bestyrka, at Hafrida By ej skulle hafva några ägor väster om Lanna å, om än Hafrida By, thet Herr Generalen likväl icke vill medgiva, skulle äga samfäldt skog och mark med Åslarps hemman som innom Eskilstorps rågång är belägit, så skall Hafrida efter Chartans anledning kunna sträcka sin nyttjanderätt af skogen längre än till then park eller skogstrakt, som uppå samma Charta under N:o 6 finnes teknad, tå likväl Hafrida åboerne hafva föröfvat thet hygge hvarfö Käranden förnyar thet påstående, som uti stämningen blifvit yrkat och hvilket förhållande svarande förklarar sig med vittnen kunna bestyrka, ifall så aktas nödigt.

Hofrättsrådet välborne Herr Johan Vilhelm von Schaeij såsom ägare af säteriet Hafrida, Forslyckan och rå och rörhemmanet Ågården ibidem, hvarpå trenne af the tilltalade Svaranderne äro åboer, ärhindrade (!) at fastän Herr Hofrättsrådet icke voro stämd, så har han dock i anledning af 18 Cap. 1 § Rbl. uppå ärhållen underrättelse af sina frälseåboer funnit nödigt vid thetta tillfälle komma tillstädes, andragandes Herr Hofrättsrådet at tå nu fråga om åvärkan endast är instämd och thet uppå the skogsägare som Käranden Herr General Majoren och Riddaren Baron Gyllengranat påstådt endast skulle tillhöra Eskilstorps Sätessgård, men thesse ägor tvärt om från flera tider tillbakars oqvält skola vara brukade och häfdade af Hafrida och Hafrida By, gemensamt med Åslarps hemman, så förundrar Herr Hof Rättsrådet, at Kärandernes påstående om böter för thet hygge Svaranderne utöfvat på en slik skogsmark, then the vanligen nyttjade, äfven lærer försvinna: till bestyrkande hvaraf herr Hof Rätts Rådet företedde ett utdrag af thenna Härads Rätts Dombok den 16:de october 1769, som uplästes, innehållande trenne afhörda vittnens edoligen intygande angående Hafrida och Åslarps skogs rätt uti skogen väster om Lanna å samt Eskilstorps annehållandes Herr Hof Rätts Rådet at nu äfven få tillstädes varande vittnet Knut Andersson uti Mällby edoligen afhörd, hvarvid icke något jäf kunde utrönas eller blef anmält; hvarföre förnämnda vittne aflade vanlig vittnes ed och på uppmaning berättade: at han för 24 år sedan kommit utur tjensten hos framledne Herr Öfverse Lieutnanten Schantz på Eskilstorp, thär han tjent i sju eller ellofva (!) år och är 53 år gammal, at nämnda thess tjenstetid på Eskilstorp hafva Hafrida och Åslarp opåtaladt nyttjadt och huggit till måssen, som går bort åt skogsbron intill Eskilstorps gjärde: äfven soå at Eskilstorp

ägare under stundom högge på samma park utan at någon talade therpå, men ehuru Åslarp huggit upp emot torpen Glyttebo och Öen, så vet vittnet likaväl icke huru långt, the sträckt sitt hygge, äfvensom han hörde omtalas at Hafrida boerne huggit upp åt torpen; dock har vittnet icke sett them i skogen på sist nämnda ställe.

Frågas om vittnet hört framledne Öfverste Lieutenanten von Schantz klagat at Hafridaboerne gingo Eskilstorp för när med sitt hygge. Svaras nei, thet har vittnet sig icke bekant.

Upläst och vidkändt Svaranderne så väl som Herr Hof Rätts Rådet Schacii, förmodade, at af handlingar och vittnesmål vara bestyrkt, at then öfverklagade åvärkan icke skedt på annat ställe än thär från längre tider till denna stund häfdat skogen: och hvarföre herr Hof Rätts rådet anhölt at thess frälsebönder från alt tilltal måtte varda frikallade och hvarmed the öfriga svaranderne till alla delar instämde. Herr Generalen Baron Gyllengranat påminte häremot, att han icke kan göra nåtöf afseende uppå the å Svarande sidan företedda vittnens berättelser som i Domboksextratet af ån 16 October 1769 finnes intagen emot thet vitsord som the gamla Dommar äga, hvilka å Kärande blifvit företedde och hvarföre Herr Generalen yrkar stämingspåståendet och företer en syneförrättning öfver det skedda hygget.

Vidare var ei at påminna.

Utslag.

Käranden Herr General Majoren och riddaren Baron Gyllengranat har väl under åberopande af protokolsutdrag utur thenna Tingsrätts domböcker för åren 1671, 1681 och 1701 sökt visa, at sätesgården Eskilstorps enskildta ägor, som med Åslarp äro samfäldte, sträcka sig till Lanna å, och at Svaranderne uti Hafrida och Lappebol icke äga någon rätt till hygge väster om åen samt therföre påstådt, att Svaranderne som å förenämnda ställe huggit Dehlved (!) enligt en företedd syneförrättning af nämndemannen Anders Lundstedt och Arfvid Andersson till vid pass oerton ryssar Dehl (?) och vid pass 65 större och mindre ~~träd~~ ^{träd}, måtte therföre med laga böter anses; men aldenstund genom the vittnen som Svaranderne. 16 october 1769 här vid Domstolen låtit afhöra, emot hvilka icke någon skillnad vore emellan Eskilstorp och Hafrida ägor, dels at Hafrida ägor skola sträcka sig till Eskilstorps gjärdesgård: at Åslarp och Hafrida skola höra till ett skogelag samt at Åslarps och Hafridas samfäldta

ägor emot Eskilstorp sträcka sig från Hvita Rör till Orre källa, Gubakslund, Ganskö och Sissle källa, hvilka alla skogsägor finnas belägna väster om Lanna å och at Lappebo med Åslarp och Hafrida lyda under ett skogelag. Förthensskull och som häraf är uppenbart, att Svaranderne i längre tider nyttjat skogsägor väster om Lanna å; med Härads Rättens öfver ten nu upkomna frågan huruvida Svaranderne med thetta nu öfverklagade bygge gjort Käranden förfång eller gjort Eskilstorp för nära, emot 10 Cap 6 § Rbl sig icke kan utlåta förrän frågan om äganderätten först varder behörigen pröfvad: ty finner Häradsrätten skäligt at uppskuta thetta mål till nästa lagtima ting med thetta härad, tills parterna vid vite at en Riksdaler s.sk.s. för hvarthera böra sig åter infinna och käranden Herr General Majoren och Riddaren Gyllengranat till nämnde tid vid likavite instämma samtliga jordägarne af Frälsehemmanet Åslarp, Hafrida, Forslyckan och Ågården samt Skattegården och skattefrälsehemmanet Lappebol, at angående äganderätten till skog och mark väster om Lanna å afgifva behörigt svaromål: hvarefter Häradsrätten tå vill i behörig ordning äfven thet ena och andra sig lagligen utlåta.

Ut supra. På Häradsrättens vägnar.

David Lillienberg

Carl Larsson Kultorps socken och Tyngelt Backegården har tiänt i 10 åhr på Eskilstorp, för 25 Åhr sedan. I hans tid har hafrida boerne aldrig huggit emellan Åslarp och Eskilstorp. At Carl synt ut timber åt hafrida åboen Per i Ågården uti mässe laggarne, hvilket Hafrida åboen betalt med halm, och sedan det var utsynt har en af åboerne i Hafrida huggit en torr gran i måssa laggen, som blefv honom från tagit, efter han olofvandes huggit den.

Till Per i Forslyckan blefv sålt några timberträ, som Carl på härskapets befalning blefv synt ut kring Håsthagen, som blefv av Per med pengar betalt.

Vid Glyttebo haga giärdesgård hade hafrida oboarne huggit några timberträ, på hvilket härskapet gjorde påtal, och sedan di kommit med härskapet öfverens, på hvad sätt det hvet Carl ej, så fingo de behålla sina träd.

Det vet Carl at Lanna å gjorde ägo skillnad emellan Lanna By och Eskilstorps ägor.

Hafrida Åboar hafva heller aldrig häfdat emellan Åslarps giärde och Stora Skogs bro uti de öarne i måsen.

Åslarp och Eskilstorp äro och intresserade i skog på det sätt at Åslarp feck hugga och häfda öster för stora måsen som löper till Skogsbro men aldrig närmare till giärdesgårdarne, och norr öfver Åslarp hafva de aldrig häfdat närmare änn till vid vägen som går emellan Öen och Glyttebo.

Eskilstorp d. 20 febr. 1782

Utdrag af Domboken hållen vid lagtima sommartinget med
Västbo härad uti Öllmestad den 10 Maji 1782.

N:o 24.

Sedan General Majoren och Riddaren af Kongl. Svärdsorden Högväl-
borne Herr Hans Gustaf Gyllengranat till sidsta ting instämt innehafver-
ne och åboerne uti Hafrida By, Inspektoren Abraham Juhlberg, Kläckaren
Sven Persson i Skattegården, Joen Persson och Anders Persson uti Ågår-
den, Jöns Persson uti Forslyckan samt Isak Abrahamsson uti Lappebol,
med påstående om ansvar, för thet bemälte Svarander nästledne år skola
nederhuggit en ansenlig skogspark, och then thär åvärkanade skogen till
dehl nyttjat, uppå Kärändens enskildta skog till sätesgården Eskilstorp:
och Härads Rätten genom utslg den 13 sestledne Februarii i anseende
thertill, att Svaranderne längre tider skola nyttjat the ågor, väster
om Lanna å, hvaräst thet öfverklagade hygget skjedt, förklarar sig icke
kunna utlåtande meddela öfver then så instämda frågan, förrän frågan
om äganderätten, först varder behörigen pröfvad: Hvarföre åvärkans må-
let till thetta Ting blifvit upskutat, och Käränden ålagd, at tillika
instämma samtliga Jordägare af frälsehemmanet Åslarp, Hafrida, Fors-
lyckan och Ågården samt Skattegården samt skattefrälsehemmanet Lappebol,
at angående äganderätten till skog och mark väster om Lanna å afgifva
behörigt svarsmål; så har Herr Baron, general Majoren och Riddaren Gyl-
lengranat, till detta ting uttagit stämning på Hofrätts Rådet Välborne
Herr Johan Vilhelm Schaeii såsom ägare af Frälse Säteriet Forslyckan
samt Rå och rörs hemmanet Ågården uti Hafrida, Inspektoren Abraham Juhl-
berg, Kläckaren Sven Persson och Knut Jönsson såsom ägare af skattekro-
no rusthållet Hafrida Skattegården samt ägaren av skattefrälsehemmanet
Lappebol Isak Abrahamsson jämte ägaren av frälsehemmanet Åslarp Kyrkjo-
herden i Skirö Herr Magister Johan Norlin, med påstående, att Svarander-
ne måtte, antingen lagligen bevisa annan rågång emellan Hafrida och the
till dess skogelag hörande hemmanen å ena samt säteriet Eskilstorp å
andra sidan, eller ock åtnöjas med den rågång Käränden Herr General Ma-
joren och Riddaren Gyllengranat för Eskilstorps säterie emot them upgif-
vit: hvarjämte Käränden förbehållit sig vidare genmål uppå alt hvad
under rättegången i thetta mål efter förekommande omständigheter, kan
anföras och påstås samt äfven rörande ersättning för förordade rät-
tegångskostnader.

Vid uprop var Käranden Herr Baron, General Majoren och Riddaren Gyllengranat närvarande, och befullmäktigade vice Häradshöfdingen Högaktade Herr Bengt Vilhelm Bergius at vara dess fullmäktige i saken, hvilken ingaf en af Käranden och Svaranden Herr Hofrättsrådet von Schaeii underskrifven skrift så lydande:

S.T. Till Tings Rätten. Sedan jag H.G. Gyllengranat uttagit stämning på Herr Hofrätts Rådet von Schaeij om rågång emellan Eskilstorp och Hafrida Säterier, hafva vi öfverenskommit at förrän thenna tvist fullföljes, låta behörig Landtmätare uppgå våra Pretentioner (!), för at thärefter försöka at i vänlighet thenna fråga afgöra. Vi anhåller altså at thenna sistnämnda fråga må hvila till dess slikt föregådt, och i händelse öfverenskommelse skulle träffas förbehålles, at på denna uttagen stämning få målet fullfölja. Vi hafva den äran framlefvat

Tit. Tings Rättens Ödmjukaste tjenare.

Gustaf Gyllengranat. J.W. von Schaeij.

Af the öfriga Svaranderne komma Inspektoren Juhlber, Sven Persson, Knut Jönsson och Isak Abrahamsson personligen tillstades, jämte Åboerne Joen Persson i Ågården Å Jena och Anders Perssons therstades (vägnar) samt Jöns Persson i Forslyckans vägnar, men Herr Kyrkoherden Norlin infant sig hvarken sjelf eller genom ombud, och kunde icke något bevis företes, thet Herr Kyrkoherden blifvit kundgjord om then Å honom uttagna stämningen.

The närvarande svarander förklarade sig thermed nögda, at Landtmätare må förordnas till bägge sidors pretenderade. Rågång med upgående samt chartas uprättande öfver tvisteparken, och at saken till then ändan må uppskutas till nästa ting: men emedlertid anhölt Kärandens fullmäktig, Herr vice Härade Höfding Bergius, at Åboerne till Mattson i Leyagjärde (?) i Rydaholms sokn, Carl Larsson i Tyngel, Anders Larsson i Bredaryd Höggegården, Anders Bengtsson i Västergården i Bröttjestad och Hustru Kjerstin Månsdotter i Hafrida Ågården måtte såsom vittnen afhöras, hvilket onär något jäf emot them icke var at anmäla, eller utletas kunde Härade Rätten fant skäligt bevillja: The framkallades altså och aflade vanlig vittnesed samt på varning hvar för sig särskilt berättade:

1:mo. Nils Matsson, 58 år gammal, at han thent fem år hos en Baron Reuterholm på Hafrida säterie och flyttadt thärifrån för 36 år sedan samt at under then tiden Hafrida Åboer och innehafvarne icke nytt-

jadt något skogshygge, väster om Lanna å, utan huggit vedbrand och gjärdsle Öster om Hafrida på the så kallande Danska Backarne, och jämnväl haft något hygge väster om Hafrida utmed Hafrida gjärdesgårdar, men vittnet har icke hört omtalas några Råmärken emellan Hafrida och Eskilstorp, dock har nu mera afledne Måns i Forslyckan berättadt, at Lanna å skulle göra skillnad, emellan Hafrida och Eskilstorp.

2:de. Carl Larsson, 43 år gammal och tjo år tjent på Eskilstorp, hos framledne Öfverste Lieutenanten von Schantz och flyttadt therifrån för femton år sedan, at under then tiden hafva Hafrida åboerne icke nyttjat skogshygge på den trackt, som är belägen emellan Eskilstorp och Åslarp annorlunda än med lof af Herrskapet på Eskilstorp och har vittnet en gång på samma herrskaps befallning utsynt några timmer trä söder om Eskilstorps gården, emellan vägen och mossen för Per i Ågården, som han betaldt med halm, hvarpå en gran therstädes äfven blifvit nedfäld, som icke varit utsynt eller angifen: hvilken therföre på Herrskapets befallning blifvit framkjörd till Eskilstorp: en annan gång har vittnet likaledes utsynt några timmerträ för Per i Forslyckan, litet väster om Eskilstorps gärdes hage, hvilka trä Per i Forslyckan betalt till Fru Öfverste Lieutenantskan Schantz: en gång tå Truls i Ågården huggit någon ved söder om torpet Glyttebo, och förddt them ther ifrån, har vittnet sagt till honom at om han vidare ävärkade skog therstädes, blefvo han therföre tilltalad, hvarefter han, så länge vittnet tjent på Eskilstorp icke gjort något hygge på samma skogstract; men vittnet har ingen kundskap om några skilljemärken emellan Eskilstorp och Hafrida, dock har torparen på Glyttebo slagit starr på västra sidan intill Lanna å.

3:0. Anders Larsson född 1706 tjent på Eskilstorp i sju år och flyttadt therifrån för några och fyrtio år sedan: at under den tiden hafva Hafrida och Åslarps åboer huggit ved och gjärdslefång både öster och väster om Lanna å, utan att vittnet hört något åtal eller förbud therpå: dock tillägger vittnet på frågan, at han icke sjelf sedt Hafrida åboer på skogen hugga, eller kjöra ved annorstädes än vid Gankö men thet säger sig vittnet veta med visshet at Hafrida och Åslarps åboer, then tiden samfäldt nyttjadt skogen utan at någon skillnad them emellan omtaltes. Lika som vittnet icke äger någon kundskap om några skilje märken emellan Hafrida och Eskilstorp.

4:0. Anders Bengtsson, at han som är fyratiofem år gammal, för tjugofem år sedan kommit i tjenst på Eskilstorp hos Herr Öfverste lie-

utenanten von Schantz och tjent ther trenne år, samt sedermera tio år bott vid Eskilstorps qvarn och under then tiden hafva Hafrida Åboerne icke huggit någon skog väster om Lanna å vidare än at Gunno i Forslyckan en gång huggit några timmerträ upp emot Glyttebo hagagjärdesgård, hvilket torparen på Glyttebo angifvit hos Herrskapet på Eskilstorp, som genom vittnet Carl Larsson låtit besigtiga hygget, hvilket sidstnämnda vittne sig jämväl ärhinderade, men ingen ther af them vet, huru dermed vidare tillgådt, eller om Gunno i Forslyckan betaldt samma trä, eller therföre blifvit tilltalad. Tilläggande vittnet Anders Bengtsson thet han hört Herr Öfverste Lieutenanten von Schantz omtala, at skillnaden emellan Hafrida och Eskilstorp gingo uteder Lanna å, intill hvilken å torparen på Glyttebo vid västra sidan slagit starr.

5:o. Kjerstin Måns dotter 50 år gammal: at hennes fader Måns Persson bodd uti Forslyckan Hafrida, och at hon varit hemma hos honom till dess hon upnådt sina tjugo år, men att Hafrida Åboer tå icke haft något hygge väster om Lanna å så långt vittnet mindes: dock kan vittnet icke på minna sig, at antingen af dess fader eller någon annan hafva hört berättas huru ägoskillnaden går emellan Hafrida och Eskilstorp.

Vittnesmålen uplästes och af vittnen hvar för sig erkändes.

Härefter anhöll Kärande fullmäktigen om anstånd till nästa ting, på thet han antingen måtte kunna förskaffa sig bevis, at Herr Kyrkoherden Norlin blifvit stämd, eller honom å nyo thertill instämna, at höras, samt på thet tvisteparken emedlertid må hunnapå Chartan aftagas.

Utslag

Tå ägaren till frälsehemmanet Åslarp Herr Kyrkoherden Norlin, nu icke sjelf eller genom ombud sig infunnit, och icke visas kunnat, thet han ärhållit del af then stämning Käranden Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat enligt Häre Rättens sidsta ting i målet gifna utslag, å honom utvärkat, finner Häre Rätten skäligt, bevillja thet med saken begärda anstånd till nästa ting, tå nu varande parter, sjelfva eller genom laga ombud sig infinna böra, vid them hvarthera förelagt vite at En Riksdaler trettio två skilling: och skall thet vid lika vite åligga Käranden at thertill bevilsligen instämna Herr kyrkoherden Norlin ar för frälsehemmanet Åslarp i saken, höras: Men imedlertid finner Häre Rätten skäligt, såsom till uplysning tjenande, lämna bifall till Kärandens instämnda svara redan nu anhållan, at hvar theras påstådde rå-

gång måtte af landtmätaren uppgås, och Charta öfver tvisteparken uprättas: skolandes thet till then ändan vid ofvan nämna vite åligga Käranden, at ofördröjligen hos Konungens Befallningshafvande göra ansökning om förordnande för någon Landtmätare till slik förrättning, på thet then samma dess för innan må kunna för sig gå. Ut supra.

På rHärads Rättens vägnar.

J. P. Bursie.

Till Tingsrätten uti Ölmestad den 27 Sept. 1782

Sedan Probsten och kyrkoherden Hl. Magister Joh. Norlin i Skirö genom närlagde fullmakt af d 4 innevarande Sept. mig befullmäktigat at å dess vägnar, frälsehemmanet Åslarps rätt vid nu varande ägotvist bevaka, har jag i anseende till loflige HÄrads Rättens utslag af d. 10 maii innevarande år, befunnit at then emellan Säteriet Eskilstorp och frälsehemmanet Åslarp, å ena, samt Hafrida By å andra varande skogstvist icke vidare kunna vidröra, innan then å ömse sidor påstådde Rågång blifver af någon Landtmätare uppgången och i Charta författad; För then skull och som slicht ännu icke skedd, ty får härmedelst ödmjukast vid handen gifva, at all ten stund frälsehemmanet Åslarp är med Säteriet Eskilstorp uti ett skogelag, **altså** förenar jag mig nu och främdeles under hela thenna Rättegång; med Ägaren af Säteriet Eskilstorp Högvalborne Hr. Baron General Major och Riddaren Gyllengranat och det så alldeles at jag gör ett och samma påstående som Hr. Generalen nembl. at utestänga Hafrida Ägare och Åbor ifrån nyttjandet och brukandet af Eskilstorps och Åslarps **samfäldte** Skog; således ehvad jag vid thenna sak vid mera fullföljande skulle kunna tillstådes komma eller ej, blifver saken uti thes lopp så mycket mindre hindrad, som jag för frälsehemmanet Åslarp hafver alltid enehanda påstående med Hr General Majoren Gyllengranat.

Med all vördnad har Ähran framhärda Högvalborne Herr Baron och Lagmans
Ödmjuko Tjenare

Hans Svanström

Fullmakt in blanco för Herr Probsten Magister Hans Svanström, at å mina vägnar bevaka frälsehemmanet Åslarps rätt vid nu varande ägotvist.

Skirö d. 4 sept. 1782

Johannes Norlin

L.S.

Utslag uppå Majorens och Riddarens Wälborne Herr J.P. Ehrencronas, såsom innehafvare af Capitains Bostället Bredaryd, ingifven ansökning såsom de dels en Landtmätares tillförordnande, at uti samteliga vederböranders och tillförordnade publike fulmäktigars närvaro rågången emellan Bredaryds By å ena samt nästrgräntsande säterier Eskilstorp och Anneberg å andra sidan uppå och beskrifva dels och den skog sättande uti qwa stad, som från uråldriga tider tillbaka skall hafva Bredaryds By tillhört, men hvaraf förenämnda säteriernas nuvarande innehafvare skola efter rågångens uppgående sistförflutna år sig hafva uti besittning satt, hvaröfver General Majoren och Riddaren högvälborne Baron H.G. Gyllengranat och Fröken Wälborna Beata Lovisa Lillienberg som innehafvare af säterierna Eskilstorp och Annaeberg hörde blifvit och sig förklarar, sedan skogen blifvit uti qwarstad satt thet handlingarna närmare utvia. Gifvit uti Jönköpings Landscancelie den 13 Febr. 1782.

Vid öfvervägande af hvad som uti thetta mål å ömse sidor blifvit anfördt finner jag väl skäligt bevilja Herr Majoren och Riddaren Ehrencronas ansökan angående rågångens förnyade uppgående emellan Bredaryds By å ena samt nyssnämnda hemman å andra sidan, hvartill vice Landstmätaren Nils Lindvall härmed förordnad varder, som värkställigheten theraf nästa vårdag ofelbart påbörja bör, men hvad theremot angår then af Herr Majoren och Riddaren Ehrencrona sökta qwarstad, hvilkens ytterliggare beviljande förenämnde säteriinnehafvare af then grund bestridt, at then skog, som Eskilstorp, Annaeberg, Håkantorps och Hamra samfäldt innehafver, skall wid the åren 1769 och 1777 hållna Landtmäteriförrättningar med behöriga märken från the therintill gräntsande blifvit utskild och Rågångssträckningen thefter uphuggen, så ehuru väl Herr Majoren och Riddaren Ehrencrona ther i förberörde påstående grunda sökt, att Bredaryds by skall från äldre tider tillbaka nyttjanderätten af thenna skog innehaft, men hvarifrån förenämnda skogs ineteressenter, medels rågångssträckningarnas utstakande på förutnämnda sätt them söka afstänga, finner jag dock ej sådana skäl nu å sökandesidan vara andragna, som till den sökta qwarstadens ytterligare beviljande kunna föranleda, utan varder thet Herr Majoren och Riddaren Ehrencrona öppet lemnat, at den talan härutinnan vid laga domstol vidare fullfölja och utföra, bäst han kan och gitter.

Then sin ned detta utslag missnöjd är, äger at teröfver des Bevär

uti kongl. Maj:ts och Riksens Göta Hofrätt anföra, innan Kläckan tolf
å trettionde dagen, efter häraf ärhållen del. Ut supra

Under Herr Öfverkammarherrns och Landshöfdingens och Riddarens Baron
Hamiltons frånvaro.

And. Hielm

N.E. Ahlgren.

Utslag uppå Herr Majoren och Riddaren Ehrencronas ansökan.

Likheten med originalet intyga:

J.E. Sager

Wilh. Orre.

Utdrag af Domboken hållen vid Lagtima Höstetinget med Västbo
härad uti Öllmestad den 3 October 1782.

N:o 12.

Uti dom från sista Ting den 10 sistledne Maii under N:o 24 upskutne sak
General Majoren och riddaren af Kongl. Sverdsorden Hög-
välborne Herr Hans Gustaf Gyllengranat såsom ägaren af säteriet Eskilstorp,
kärande, samt Hafrätträdet Wälborne Herr Johan Wilhelmon Schaeij
såsom ägare af Frälseäteriet Forslyckan samt Rå och rörs hemmanet Ågården
uti Hafrida, ägarna till kronorusthållet Hafrida Skattegård Inspectoren
Abraham Julberg. Brukarne Sven Pärsson och Rusthållaren Knut Jönsson
samt ägaren af skatte kronhemmanet Lappebol Isak Abrahamsson jämte
åboerne Jon och Anders Pärssöner uti Ågården samt Jöns Pärsson uti Forslyckan,
svarander, angående såväl ägande rätten till skog och mark väster
om Lanna å som derstädes förment skogs Ävärken och uti hvilken käranden
till Föllje af Häradsrätten sista Ting i målet gifna utslag nu instämt
Probsten och Kyrkoherden i Skirö Herr Magistern Johan Nordlin, att såsom
ägare af Frälsehemmanet Åslarp i saken höras, förekom käranden Herr Baron
General Majoren och Riddaren Gyllengranat samt för Herr Hofrättsrådet
von Schaeij såsom ombud efter upvist fullmakt Landtmätaren och
Brännvins Inspectoren Herr Christopher Hök, företeendes den förre Herr
Probsten Norlins den 4:de sistledne September för Herr Probsten Magister
Hans Swanström utfärdade fullmakt, at vara dess ombud i denna sak, till-
lika med en skrift ifrån sistnämnda Herr Probst, som uplästes så lydande:
S.T. till Tings Rätten.

Sedan Probsten och Kyrkoherden Herr Magister Johan Norlin i Skirö igenom
nämnlade fullmakt af den 4:de innevarande September mig befullmäktigat
att å dess vägnar frälse hemmanet Åslarps rätt vid nuvarande laga ting
bevaka, har jag i anseende till Lofl. Härade Rättens utslag af den 10:de
Maji innevarande år, befunnit, att then emellan Säteriet Eskilstorp och
frälse hemmanet Åslarp å ena samt Hafrida By å andra sidan varande skogs-
tvist icke vidare kunna vidröras, innan then å ömse sidom påstådda Rågång
blifvit af Lantmätare up och i Charta författad. Fördenskull och som slikt
ännu icke skedd får härmedelst ödmjukast vid handen gifvas, at althenstund
frälsehemmanet Åslarp är med säteriet Eskilstorp uti ett skogelag, alltså
förenar jag mig nu och framdeles under hela denna Rättegång med äga-

ren till säteriet Eskilstorp Högvälborne Herr Baron General Major och Riddaren Gyllengranat, och det så aldeles, at jag gör ett och samma påstående med Herr Generalen, nämligen at utestänga Hafrida ägare och åboer ifrån nyttjandet och brukandet af Eskilstorps och Åslarps samfälda skog, således ehvad jag med denna saks vidare fullföljande skulle kunna tilstådeskomma eller ej, blifver saken uti thess lopp så mycket mindre hindrad, som jag för frälsehemmanet Åslarp hafver alltid enhanda påstående med Herr General Majoren Gyllengranat.

Med all vördnad har äran framhärda, Tit. Tings Rätten.

ödmjuka tjänare Hans Svanström

Kulltorp d. 17:de September 1782.

Hvarjämte Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat upviste Konungen befallningshafvandes uppå dess til följande af Häradets Rättens sista Ting i saken gifna utslag, gjorde den 25 nästledne Junii utfärdade förordnande för vice Lantmätaren Herr Nils Lindvall at upgå och beskrifva Rågången mellan säteriet Eskilstorp och Hafrida By, af hvilket förordnande bemälte Lantmätare enligt thes therå tecknade bevis den 14 Augustei sistledne århållit del; tillkännagifandes Käranden tillika, at ehuru lantmätare utsatt dag och infunnit sig på stället til den tvistiga rågångens upgående så likväl förrättningen blifvit inställd, i anseende dertill att Herr Hofrättsrådet von Schaeij icke kommit tillstådes, at upgifva dess påstådde rågång.

Herr Brännvinsinspektoren Hök androg, att som rågången ännu icke blifvit upgången och sådant ej kunde under instundande vinter samt ovist kan vara när Herr Lantmätaren Lindvall för andra förrättningar kan medhinna upgå denna tvistiga Rågång, så hemställde Herr Brännvins Inspektoren Hök om icke med denna saks fullföljande må uppskutas til dess Lantmätare förrättningen försiggått, hvarmed Herr Baron General Majoren och Riddaren Gyllengranat sig nögd förklarade men som de öfriga Svaranderne nu äro frånvarande och saken blifvit anslagen till företagande i morgon, så anstår till thess med målets vidare fortsättjande.

Den 4 October 1782.

N:o 19.

Då den förledne gårdag under N:o 12 förhåda sak nu upropades, instälte

sig för Käranden General Majoren och Riddaren Högvälborne Herr H.G. Gyllengranat såsom ombud herr Häradsskrifvaren A.G. Ekelund och för Svaranden Hofrättsrådet von Schaeij dess full mäktige Herr Brännvins Inspektoren Hök, samt Inspektoren Abraham Julberg och Isak Abrahamsson i Lappebol å egna och de öfriga svarandens vägnar. Förklarandes Julberg och Isak Abrahamsson, sedan protocollet för förleden gårdag blifvit upläst det de lika med Herr Paron General Majoren och Riddaren Gyllengranat samt Herr Hofrättsrådet Schaeij finna, att saken icke kan fortsättas innan den nödige ansedde Landtmätare förrättningen för sig gådt hvarföre de så väl som Herr Häradsskrifvaren Ekelund och Herr Inspektoren Hök anhöllo om anstånd med saken till nästa ting efter det Landtmätaren hunnit upgå Rågängen och Charta theröfver författats.

Utslag.

Som parterne anhållit om anstånd med saken intill thess Herr Landtmätaren Lindvall efter redan erhållit förordnande hunnit upgå den å ömse sidor upgifna rågång emellan Eskilstorp och Hafrida By, samt Charta öfver tviste marken författat, alltså och i anledning af 16 Cap. 6 § Bblk. finner Häradsrätten skjälighet dertill bifall lämna, och skall det vid vite af en Riksdaler trettio två skilling för hvarthera åligga Parterne, att nästa ting efter det slik Landtmätare förrättning för sig gådt, å första Rättegångs dagen utan vidare kallelse eller stämning, hos Häradsrätten sig anmäla, på det saken då må til ytterligare företagande werde anslagen.

Ut supra.

På häradsrättens vägnar.

David Lillienberg

Utdrag af domboken hållen vid lagtima sommartinget
med Västbo härad uti Öllmestad den 12 Maii 1787.

N:o 88.

Till detta Ting hafva Inspectoren Johan Ranstedt å Hof Rätts Rådets
Välborne Herr Johan Vilhelm von Schaeijs vägnar, hvilken äger säteriet
Hafrida Forslyckan och Mellangården samt Rå och Rörs Hemmanet Hafrida
Ågården, samt Inspectoren Abram Juhlberg, Kläckaren Sven Persson och
Rusthållaren Knut Jonsson såsom ägare af Kronoskatte Rusthållet Hafrida
Skattegården, uttagit stämning på åboerne Måns Jönsson och Jöns Jonsson
på frälsehemmanet Runnegården samt Per Göransson på frälsehemmanet Bre-
daryd Kläckaregården, och frälse Inspectoren Carl Sandberg, med påståen-
do, at Måns Jönsson, Jöns Jonsson och Per Göransson å Hafrida Bys ägor
the tränne förra fem tolfte och den sidst nämnde två tolfte timmer,
hvar till de sagt sig hafva ärhållit Inspectoren Sandbergs Befallning,
det måtte, ifall så är, Inspectoren Sandberg för samma åvärkan böta samt
gjälda skadan, och ärsätta Rättegångs kostnaden, eller i annor händelse
förenämnda åboer därföre ansvara.

Vid uprop stälde sig, icke allenast för Herr Hof Rätts Rådet von
Schaeij såsom ombud efter fullmakt herr Krono befallningsmannen Christop-
her Hök, samt Käranderne Abram Juhlberg, Sven Persson och Knut Jonsson
i Hafrida Skattegården personligen, utan och Inspectoren Sandberg, samt
åboerne Måns Jönsson i Runnegården Per Göransson i Kläckaregården, Bre-
daryd, men Jöns Jonsson i Runnegården kom icke tillstädes, utan företedde
Inspectoren Sandberg ett af Herr Probsten Nils Pet. Isenberg utgifvit
bevis, at Jöns Jonsson nästledit år varit hårdt oroad till sina sinnen,
och at samma sinnessvaghet för något mer än åtta dagar sedan hafva åter
påkommit: Ingifvande Herr Befallningsmannen Hök, under åberopande af stäm-
ningsmålet, en så lydande besichtning(!) :

Uppå begjåran af Högvälborne Herr Hof Rätts Rådet von Schaeij
samt Rusthållaren i Hafrida Skattegården Abram Juhlberg, Sven Persson
och Knut Jonsson, hafver vi undertecknade synt och värderadt det timmer
som af Måns Jönsson samt af Jöns Jonsson i Bredaryd och af Per Göransson
i Kläckaregården Bredaryd, som förmenas vara huggit på Hafrida enskilda
skog, näml: vid Soldattorpet ha fäldts fem tolfte stäcker som värderas
till två skilling stycket, vid Kläckare gården befandts två tolfte stoc-

kar af lika värde. Längden på förnämnda stockar är somliga sju alnar, samt det öfriga åtta alnar långa; som af oss undertecknade nämndemän intygas af Bredaryd Runnegården den 15:de Martii 1787.

A. Lundstedt

Lars Persson

Nämndemänner.

Dock anmälde Herr Kronobefallningsmannen Hök, och de öfriga Käranderne, efter besigtning, at för ringa värde blifvit satt å det olofligen huggne timmer. Inspektoren Sandberg erkände, at han såsom Inspector på Herrestad Säterie och gods, hvartill frälsehemmanen Runnegården och Kläckargården i Bredaryd lyda, befalt nämnda tränne hemmans åboer, at innevarande år å Bredaryds skog hugga timmer till Runnegårdens soldattorps uppbyggande, och till annan byggnad på Kläckargården, men aldrig att fälla timmer på någon Hafrida Bys enskildt skog, utan skogen vara gemnsam mellan Bredaryds och Hafrida byar. Svaranderne Måns Jönsson och Per Göransson medgävo at the, på Inspektoren Sandbergs befallning, vintren innevarande år till nödvändig byggnad fäldt, Måns Jönsson tillika med Jöns Jönsson fem tolfter samt Per Göransson två tolfter smått timmer på Bredaryds och Hafrida byars samfäldte utmark.

På Herr Kronobefallningsmannen Höks begjuran frågades Inspektoren Sandberg, huruvida han har fullmakt af ägaren till Herrestad Säterie at kära och svara uti alla Rättegångar, som röra samma gods: hvartill Inspektoren Sandberg svarade: at han väl ärhållit Högvälborne Herr Baron Conter Amiralen, Landshöfdingen och Commendeuren Fredric Georg Strömfeldts fullmakt, at vid alla tillfällen bevaka godsets rätt, men at han nu icke har sin fullmakt till hands, och at icke högvemäldte Herr Baron Conter-amiral och Landshöfdinge, utan hans moder Presidentskan och Friherrinnan högvälborna fru Beatha Strömfeldt född Sjöblad äger Herrestad Säterie, med underlydande hemman.

Härpå förklarade Krono Befallningsmannen Hök, at som Inspektoren Sandberg icke är befullmäktigad, at svara för den, som äger frälsehemmanen Runnegården och Kläckargårde; och fråga nu upstådt, om äganderätten till skogen, där den åtalade åvärkan skedd, samt nu instämde målet vid sådan beskaffenhet icke kan afgjöras den förra varder pröfvad; men äganderättsfrågan nu icke är instämd; så förbehåller Herr Krono Befallningsmannen dess hufvudman Herr Hofrättsrådet von Schaiey, at få lagligen in-

stämman berörda fråga och då tillika fullfölja åvärkans målet, hvilket utförande: han emedlertid atstår: Hvarmed öfriga Skattegårdsägare sig jämväl förenade: och som Svaranderne däremot icke hade något at påminna: så låter Härads Rätten nu dervid bero. Ut supra.

På Härads Rättens Vagnar.

F.P. Bursie.

Jag Knut Sparre, Friherre och Capitaine, med min kära Husfru och Friherrinna, född Petronella Catharina von Schaeij, göra härmed vittne-
ligt, at till Lagmannen Vålborne Herr Gustaf Magnus Danckwardt och dess
Husfru Friherrinnan Högvälborna Gustafva Juliana Gyllengranat hafva för-
såldt och afhändt, såsom vi och härigenom oss afhenda och försälja Fräl-
sa säteriet Hafrida, Forslyckan och Mellangården kallad, hvartdera Ett
halft hemman, samtunderliggande Rå och Rörs hemmanet Ågården Ett helt
hemman therstädes, belägne uti Jönköpings lähn Väsbo Härad och Bredaryds
sokn, för en mellan betingad och öfverenskommen kjøpesumma stor Ellofva
Tusende Daler Silfvermynt eller Ett TusendeÅtta Hundrade Trettio Tre
Riksdaler Specie uti Riksgäldssedlar, och thenne summa, den sista pen-
ningen med den första jämväl är denna dag til vårt fulla nöje ärlagd
och oss betalt blifvit; altså och till följe häraf, afhende vi oss och
våra arfvingar förberörde Forslyckan och Mellangården tillika med Rå och
Rörshemmanet Ågården, samteliga i Hafrida, tillsammans tvenne hela hemman
och the samma sagda dag tillägna köparne Vålbemälte Herr Lagmannen, dess
Fru Friherrinna och deras Arfvingar att tillträda dettz års fardag, så
till hus och jord, skog och mark med det mera i våto och torro som ther-
under lyder och ligger, eller framdeles Lagligen tillvinnas kan, och
för sig och sina arfvingar äga, nyttia och behålla, såsom annor deras
välfånga Ägendom, med af oss urfäst hemul efter lag.
Thet allom och en hvar som vederbör hafva sig at efterrätta och till yt-
termerna visso häraf hafva vi detta Kjöpe och Salubref med vår egenhän-
diga underskrift samt anborne Sigiller uti nedansdrefne gode Herrar och
Mäns närvaro bekräftadt, som skiekke på Schedingsnäs den fembte dagen
uti Martii månad år 1794.

Knut Sparre

Sigill

Arf. von Mentzer

J.E. von Schantz

Petronella f. von Schaeij

Sigill

Carl von Mentzer

(Utdrag af protokoll från häradsrätten d. 15/10 1794)

Åhr 1794 den 15:de October vid Västbo Härads Høsteting uti Öllmestad
blofvo de ofvan stämde Köpe- och Salubref nämde Fastigheter emot

8.500 Rdr för köperen Lagmannen Vålborne Herr m.G. Danckwardt dess fru friherrinna Gustafva Juliana Gyllengranat, upbudne.

Intygar. På Häradsrättens vägnar.

? Johan Kröger

§ 1.

År 1795 den 19 Januarii, under Allmänt Vinterting med Väsbo Härad uti Öllmostad meddeltes 3:dje Laga Upbudet år Frälse Säterie med ^Eskilstorp och Hafvrida, hvardera ett Mantal samt Rå och Rörs Hemmanet Ågården med Frälsehemmanen Åslarp, Tofvaryd och Lid, hvilka fastigheter Lagmannen Vålborne Herr Gustaf Magnus Danckwardt och dess Husfru Högvälborna Friherrinnan Gustafva Juliana Gyllengranat, hvilka förestående 2:ne för tillsammans Åtta Tusende Fem Hundrade Riksdalr Specie uti Riksgäldssedlar sig tillhandlat.

Ut supra

På Häradsrättens vägnar

? Johan Kröger

1796 den 18 Februarii utfärdat Faste Bref.

Utdrag af Lag fasts Protocollet hållit vid Laga Sommartinget med Väsbo härad uti Öllmestad den 11 Junii 1794.

Till erhållande af Lagfart ingafs följande köpebref.

Jag Hans Gustaf Gyllengranat Friherre General Major och Riddare af Kongl Svärds Orden, gör vitterligt, at jag af fri villja til min Kära Måg Lagmannen Vålborne Herr Magnus Gustaf Danckwardt och min Kära Dotter Friherrinnan Gustafva Juliana Gyllengranat försäljer min aflingsjord, bestående af:

Eskilstorps säterie Ett mantal, frälshehemmanen Tofhult Ett mantal, Åslarp Ett mantal, Tofvaryd Ett halft mantal, belägne uti Jönköpings lähn, Väsbo härad och Bredaryds sochn, samt frälse hemmanet Lid Ett halft mantal belägit uti berörde härad och Räfteleds sochn, för en oss emellan betingad och öfverenskommen köpe summa Sex Tusende Sexhundrade sextio sex Riksdaler och Trettiotvå Skilling Riksgäldsmünt eller som gör i Silfvermynt Fyratio Tusende Daler, hvilka penningar äro mig till fullo betaldte och få köparne Gården uti nästa Michaelis tillträda, med gröda och hvad väggfast är, samt Sex stycken mjölke kor, Åkerredskap, Båt och Fiske, Redskap som nu befinnes på gården, samt få i höst det vanliga Larmsäso Sädets utsådt; Altså och i följe häraf, afhender jag mig och Arfvingar berörde Säterie med underliggande Frälse hemman, Rå och Rörs, Torp, och andra lägenheter, skog och mark, Qvarn och Qvarnställen, fiske och fiskevatn med det mera som nu derunder lyder eller framdeles lagligen tilvinna kan, och thet fast tillägnar förberörde min Kära Måg och Dotter samt Deras Barn och arfvingar at såsom annor sin välfågne ägendom äga nyttja och behålla; förbindandes mig til hemul efter Lag. Thet allom och enhvar som vederbör sig at efterrätta, och til yttermera visso häraf har jag detta Köpe och Salu bref med egenhändig hand underskrifvit och med mitt anborne sigill uti nedanskrefne gode Herrar och Mäns närvaro bekräftat, som skedde på Yxkullsund den nittioned Augusti år 1793.

H.G. Gyllengranat
(Sigill)

Såsom Vittne.

E.L. Montan Alex Widell

Till följje hvaraf Eskilstorps säterie 1 mantal, Tofhult 1 mantal frälse, Åslarp 1 mantal frälse, Tofvaryd et halft mantal frälse, Frälse skattehemmanet Låd, Frälse säteriet Hafrida Forslyckan och Mellangården kallas hvardera et halft hemman samt Rå och Rörs hemmanet Ågården et helt hemman, som Lagmannen Välborne Herr Magnus Gustaf Danckwardt och dess Frärrinna Gustafva Juliana Gyllengranat med tillhörande torp och det öfriga köpebrefven omnämna, emot tillsammans utlagda 8 500 Rdr Sm sig förvarfvat, blefvo för Köparen, deras Barn och Arfvingar upbudna.

Ut supra.

? Johan Kröger

Utdrag af domboken hållen vid Väsbo Härads
allmänna hösteting uti Öllmestad den 28:de October 1795.

N:o 50.

Lagmannen Vålborne Herr Gustaf Magnus Danckwardt har genom stämning påstådt ansvar och pligt af åboerne Sven och Anders Isaksson i Lappebo, för det de på Kärändens enskildta skog åvärkan föröfvadt; vid företagande af hvilket mål fältväbelen (?) C.O. Seth å Svarandernes vägnar inlämnade ett sådant skriftligt gjenmål:

Tit.

I Anledning af Lagmannen Vålborne Herr M.G. Danckwardts å oss utvärkade stämning, anngående Timmerhygge vid Åslarp, få undertecknade i djupaste ödmjukhet andraga, att vi alldrig vetat annat, än at det varit vår rättighet, helst våra företrädare på Lappebo, efter berättelse skolat gagna samma förmohn; För denskull vidhålla vi ödmjukligast, att hvad som skedt af okunnighet ej må oss till last räknas, utan att vi från böter blifva befriade.

Med vördnad framhärda

Tit etc.

Anders Isacsson, Sven Isaksson i Lappebo.

Hvaremot Herr vice Landskamreraren von Seth å Käränden vägnar företrädde med ett sådant anförande till protocollet.

Ehuru de för skogs åvärkan förloden vinter, ej mindre uti Åslarp, än äfven Eskilstorps endkildta uraf mig instämde Lappebo Åboer, Anders och Sven Isaksöner, i anseende så väl till större delen af den åvärkade skogens nära belägenhet intill Eskilstorps säteri som att Lappebo hemman enligt flera Rågåns Chartor, på intet ställe hvarken tillstötta detta Säterie eller det derunder liggande Åslarps Frälse hemman, utan hafva sina ägor aldeles frånskiljde igenom den, så kallade Lanna å, hvaröfver de ej utan vintertiden, då åen är tillfrusen, komma kunna således icke med något skjäl, allderminst okunnighet härom, böra kunna urskulda det åvärkade skoghygge, aldra helst, som Svaranderne så väl sjelfva som genom deras nu antagna ombud Herr Fältväbelen Seth, af de här qvarliggande trenne Rågåns Chartor, den äldsta år 1685 af framledne Herr Landtmätaren Jonas Düker uprättad och såsom förut vid höglofliga Domstolen upvist, nu åter följaktlig, fått all den uplysning och öfvertygelse de möjligen kunnat

vänta; likväl och då dessa Svarnader nu skriftteliegn ärkjänt sjelfva hygget, hvilket till antalet Fyratio fyra stycken större träen, såsom till deras hemman hemkjörde, jag igenom vederbörande Krono-Betjänt låtit återtaga och äfven under anhängan om befrielse från Böter lämnat min ägande rätt till den åvärkade skogen obestridd, som gifver mig hopp, att de från all vidare åvärkan afstå, hvilket är allt hvad jag söker af gran-
nar, dem jag gärna lämnar otilltalte, enär de mig icke söka förfördela, vill jag väl ej mindre i afseende härtill, än att det åvärkade timret kommit redan till sin ägare för denna gången och för min del afstå med mitt Käromål om vidare ansvar, dock under det förbehåll att såvida något ytterligare olofligt hygge af Svaranderne skulle försökas, detta måhl, i hela sin vidd, må vara lika öppet för mig, att inom rätter tid lagligen åtala.

Eskilstorp den 26 Oct. 1795.

M.G. Dankwaedt.

Efter upläsande hvaraf allt och som deraf inhämtas, att Käranden sålunda villkorligen nedlagt denna sin talan, hvilket Rätten fant skjäl-
ligt bifalla, att målet dessa parter emellan i så måtto afstadnar, lik-
väl utan kränkning af den rätt någon annan i så beskaffad sak tror sig
böra eller kunna bevaka.

Ut supra.

På Härads Rättens Vagnar

?? Johan Kröger

Högvälborne Herr Baron Öfver Kammarherre Landshöfdinge, Commendeur af Kongl. Maj:ts Nordstjerne- och Riddare af Kongl. Svärdsorden.

Jöns Isaksson förklarar sig häröfver inom 14 dagar från inhändigandet vid En Rdr vite; Emedlertid och intill dess vidare utslag meddelas,, blifver nedannämnde pantförskrifne stutar med qvarstad belagde; Dock bör communication häraf skje inom 3:ne veckor. Jönköping landscancelliet. Ut supra.

Fr. U Hamilton.

/V. Bohman.

Jöns Isacsson i Östra Tofhult har icke hunnat godvilligt förmås inlösa dess i afskrift alle ödmjukast bifogade skuldsedel, derföre nödgas jag hos Eder Höga Nåd aller ödmjukast anhålla at han måtte blifva ålagd Skulden betala med obetald Ränta och 1 1/3 Rdr i Lagsöknings kostnad. Emedlertid och till dess utslag härutinnan kan falla anhåller jag lika ödmukast at de pantfördkrefne 2:ne Stutar blifva med qvarstad belagde.

Framhårdar med djupaste vördnad

Eder Höga Nådes aller ödmjukaste tjenare

Israel Eriksson i Torp

Jag undertecknad tilstår härmed at jag til Låns bekommit af Danne-
manen ärlige och beskedlige Israel Ericsson i Bredaryd Torp Åtta Rdr
16 sk. Specie, jag utlofva mig vid påfordran riktigt betala tillika med
ränta fem för hundralet och til större säkerhet sätter jag i underpant
Ett par Stutar på 3:dje året, den ena rödhjelmig, den andra röd till
färgen, gifvandes och mitt ifall at denna förskrifning på vederbörlig
ort och ställe upvisa och inteckna låta utan vidare mitt hörande.

Bredaryd och Torp den 16 sept 1749

Til vittne.

Daniel Nilsson wid Eskilstorp

Gustaf Jönsson i Bredaryd

Likheten med originalet intygas.

N. Lagermark

Utdrag af Domboken hållen vid lagtima
Sommartinget med Wässbo härad uti Ölme stad den
16 mars 1801.

§ 106.

Uppå därom gjord ansökan af ägaren till Eskilstorps säteri med
ty underligande hemman i Bredaryds sochn, Lagmanskan högvälborna
Friherrinnan Gustafva Danckwardt, född Gyllengranat, har Härads
Rätten härmed velat förnya ett förra tider utfärdat förbud emot at
oöfligt skogshygge, jagt, djurföring och Fogelskjutning, på berörda
säteriers och hemmans enskilda ägor, så att ett vite af Tre Ricks-
daler Sexton Skillingar härmedelst utsättes, hvartill utom pligt
efter lag, den sig förfallen gör, som i förberörda måtto sig
förbryter, sedan denna förbudsdom från Bredaryds kyrkas Predikstohl
blifvit kundgjord, därmed sedan minst hvart tredje år bör fortfara.

Ut supra

På Härad Rättens Vagnar.

Johan Kröger.

Afkunnat från Bredaryds Predikstohl, d. 31 Maji 1801 af

J.T. Kempff

V.D. Minister

Från Predikstolen i Bredaryd upläsen den 10 Mrt. 1805 af J.J. Sellman

Afkunnat från Bredaryds Predikstol den 26 April 1807 af J.J. Sellman

Upläsen från Bredaryds predikstol d. 14 April 1814 af H.L. Ekedahl.

v. Commenister

Extract af ordinarie Tings Protocollet den 18 ochtober 1701.

Välborna Fru Anna Kyhle genom herr häradshöfdingen högachtade Johan Boderus lät i Rätten insinuer en skriftelig Libell, emot Herr Capitain Välborne hr Ulrik Stake, Såsom ägare till ^Sätergården Hafrida, och åboerne Daniel och Jacob Persöner dersammastädes, angående Disput om ägoskillnaden emellan ^Sätesgården Eskilstorp och Hafrida, hvaröfver kåranden sig besvärar, åboerne uti Hafrida emot billigheten söka sig at intränga, och Skogen utöda, begärandes emot slik egenvillighet justitiens adsistence, och att blifva vid sin urminnes häfd Conserverat; däremot Hr Capitaine medelst sin skrifvelse sig förklara, som hafver den omtvistade skogsparken altid af forna till Hafrida nyttiad varit, Påståendes Hr Capitaine, det måtte fu Kåranden bevisa rätta ägoskillnaden och ^Rämärken berörde Sätesgårdar emellan; Hvarefter uppå kårandens sida framvistes en härads och synedomb af d. 6 juli 1671, Som förmåler ägoskillnaden uti efterskrefne kiällror bestå, memligen: uti Glömsvall genom Tofvaryds gatu, sedan i Hulukiärr och dädan ifrån Runnebäck protesterandes fullmäktige på skadestånd och Expenser. Vidare beropade sig Hr Svaranden uppå Lars Larsson i Åslarp vittnesmål härutinnan, emot honom fullmäktigen å kiårandens sijda esiperade som vore han i denna sak partisk medelst des tillförendes emot härskapet föröfvade otjenlige procedurer, varandes icke heller alla intressenterne förtidn inviterade fördenskull pröfvade Rätton skiälligt, sålunda härutinnan att resolvera som følger:

Uti den å sednaste Ting differerade och nu instämde sak igenom välbemälte Fru Anna Kyhle igenom dess ombuden fullmäktig, häradshöfdingen Högaktad Johan Boderus kårander, och Capitaine Välborne Hr Ulrik Stake såsom jordägande af säteriet Hafrida, tillika med åboerne Daniel och Jacop Persöner Svarander, angående någon förment olaga åvärkan som berörde åboer angifvas hafva föröfvat på kiårandens förmenta enskilda ägor till Eskilstorp, med timber hygge, och eljest bredevid Pretenderade Expenser, Är detta Tingsrättens interlocutorio afsagde domb och rätta tingstad.

Ölmestad d. 19 ochtober 1701

Det har Tingsrätten intagit parternas så skriftelga som munteliga förebringande, och skiäl, och deraf funnit kåranden påstå Skillnaden efter en insinuerad Tingsattest de Anno 1671 d. 6 julii i Lanna åå, med

angifvande af större och mehra skogshygge, än svaranderne villja vidkännas, hvarvid skttejorde äganderne af Rustnings hemmanet i samma by, sig infunnit med förmädlan denna tvistighet dem också angå, men nu vara ostembde. Fördenskull pröfvade Tingsrättens behörigt, saken differera, till dess alla intressenterne uppå laga citation framkomma, och blifva nembdemännen Nils i Våshult, Jon Ingesson, Sven i Miöhult, och Måns Erlandsson förordnade att syna den åvärkan som angifven är, och der bredevid göra sig om beskaffenheten vederbörligen underrättade, till nästa Ting, varandes Svarnaderne åtvarnade att göra emellertid den åhvärkan som de med egit äfventyr framdeles ei villia komma at häfta och svara före, varandes för öfrigt kåranden efter begäran förbehållit alt åtal om Expenser och skadestånd.

Datum ut supra

In fidem Protocolli.

Daniel Lillienberg

Anno 1704 d. 24 aug. då probsteting hölls i Hafrida med det pastoratet, var Vål. Hr Ryttmästaren Hr Anders Leyonflycht tillstädes. Han lät förstå att 3 hela gårdar äro delte om en stol i kyrkian, som faller för trångt för honom och hans Vär. Fru, önskandes att säteriet Hafryda skulle kunna ackommoderas med särskild stol, så efterfrågades om någon råd kunde finnas dertill; Hederlige Pehr kyrkio och kyrkiones män sade, att när stöolarne voro nybyggde deltes stöolarne det rättskyldaste som kunde ske, men kyrkian är så mycket trång, att det kunde intet vidare sträcka sig, ty ingen hafver någon stol i församlingen till att umbära. Församlingen blef tillfrågad att efter kyrkian hafver så vacker modell, om de skulle vilja öka till sin hyrkia som i Forsheda skedd är, hvarpå gemene man svarade, att de ville vara villige därtill, så framt högvälborna herrskapet ville för sina säterier och torp vara dem behielp-lige med kiörslor och arbete och annat som därtill fordras, emedan de alla vilja hafva sina rum i kyrkian, och säterierne särdeles stolrum, som nu af Vål. Ryttmästaren begiärts. Alldenstundh uti Brodaryds kyrkia intet kunde gifvas förslag till något rum för herrar och storbönder till säteriet Hafryda och genom Kungl Maj:t vår aller nådigaste kunung d. 5 Maji Anno 1684, undergifvit alla stridigheter om bänkiarne uti kyrkiorne allernådigst under världslig rätt, kunde närtill intet vidare göras, utan stånde Vål. Herr Ryttmästaren fritt vidare härom på vederbörligt ställe sökia, om honom så skulle behaga. Actum

Forsheda Anno IX die ut huperius.

Henricus Comerus

Velborne Hr Ryttmästare. Gunstige Vählgynnare.

Velb. Hr Ryttmästarens Ärade (?) bref af d. 1 sept

Osv, det mest oläsligt men endast följebrev till afskrift av
"Probstetingets protocoll ofvan

Välborne Hr Ryttmästare högtärade herr och Vålgynnare.

Uppå Välborne Hr Ryttmästarens ankomne skrifvelse af d. 13 huius sändes till skriftoligit svar, at som iag ungefähr för 14 dagar sedan befalt 2:ne nämde män at räkna den rågen som Åslarps och Lappebo åboer skohla hafva på Hafrida förmente ägor, ty kan jag så mucket mindre vika der ifrån Hr Ryttmästaren och de flere intressenterne näden ---- skog låg i svediefall och äntelig brändes och såddes, der med stilla tegit, ty kan iag nu enär rågen är ferdig och inbärgad, den intet på platsen sequestera efter man ... intet kan se om den parten till Hafrida står at vindicera, uthan lemnas Välborne Hr Ryttmästaren fritt derom på högre orth ansökning göra, och förblifver

Välborne Hr Ryttmästarens hörsammaste Tjenare

Anders Sandhl

Passerat uppå Ordinarie Tinget med Väsbo härad i Öllmestad d. 17 Octob. A:o 1704.

Samma dag uppå Hr Ryttmästaren Anders Leyonflychts requisition förordnades av rätten Länsmannen Johan Dufva tillika med nämndemännen Nils i Horshult och Måns Erlandsson i Öllmestad att utsyna till säteriet Hafrya en eqvivalent plan mot dhe på allmänningen intagna ryttrar- och soldatetorp, så vijdä det utan men eller annars prejudice skie kan, jämväl och syna den åvärkan, som uti fällesskogen medelst dess utödande skiedt är, inkommandes syne- och nämndemännen med theas skriftelige berättelse deröfver hoos Rätten vid nästa ting. Actum ut supra

Uppå Tingsrättens vägnar i Väsbo Häradt

Daniel Dreffling

Jag Catharina Bonde till Kyhlehoff gör härmed vitterligt, att emädan jag seer mitt ellr minas tillstånd ej är kunna infrija Sätteriet Hafrijsda med dess Rå- och Rörs Hemman i Västbo Härad och Bredaryds sochn, som men Sahlig Man Capiteinen Vål. Hr Ulrich Stake den 18 Novemb. 1675 af Capit. Sahl. Vål. Hr Niels Stierna sig tillhandlat, och der efter först pantsatt till Öfverstelieutenanten Rosbak, men igenom transport kommit på Framledne Regementsqvartermästaren Santhe Pehrson, likmätigt obligationer de. 15 December 1688 och 10 Septemb. 1695 till en Summa Capital 1500 D:lr S:mt, hvars arfvingar förnimmes sedermera åter samma Låhn transporterat uppå Ryttmästaren Vål. Hr Anders Leyonflycht, hvilken nu påstår att få sitt Capital igen, seendes mig ey heller dhe mina ingen Nyttia af samma lägenhet, emädan den står under förpantning utan större gravation i det jag och dhe måste bestå århlig Adelens Contribution. Altså hfer jag med min Sahl. Mans barn här om corresponderat, hvilka begiärt jag ville sökia mågon god Kiöpare här till, ithy har jag förmått Hr Gouverneuren och Ammiralen Högvål. Hr Baron Erich Siöblad hembete lägenhet sig tillhandla, som på närskrifna dato låtit på vederbörl. orth deponera en Summa efter accord, Femton hundra Femtio D:lr S:mt, der af pante Skillingen 1500 D:r betalas, desse öfrige 50 D:lr af utlagt Adelens Contribution under förpantningstiden. Fördenskull afhändes bemälte Sätterie med det Rå- och Rörs Hemman ifrån mig och min Sahl. Mans Arfvingar och tillägnas Högvälborne Hr Gouverneuren och Ammiral dess Högvål. fru och respective Arfvingar med huus, åker, Skog, Äng och Mark, fiskevatten, Qvarn och Qvarnställen i våto och tårro, när by och fierran intet undantagandes af det som tillsammans Lägenheter nu ligger, af ålides tilltyd och legat hafver eller här efter med laga domb tillvinnes att bruka, nyttia och innehafva som sin Lag och välfågne ägendom. Emädan Kiöpeskillingen 1550 D:lr S:mt på ofvan berörde sätt kommit mig och min Sahl. Mans barn till godo, försäkras på det kraftigaste, att Jag och min Sahl. Mans Arfvingar skola vid alla oförmodeliga händelser uti afgång af detta Sätterie och des rå och rörshemman praestera till Högvål. Hr. Gouverneuren och Ammiral efter lag en fullkomlig eviction af annan min och min Sahl. Mans barns ograverade ägendomb. Till visso under egen hand och tignete.

Datum Kyhlehoff d. 14 Decemb. A:o 1705.

Chatarina Bonde

Sigill

Såsom Högvälborne Hr Baron Gouverneuren Ammiralen och Ammiralitetsrådet
 Erich Siöbladh hafver å högvälborne fru Frijherrinnan Catharina Bondes
 vägnar deponerat hoos Välborne Hr Häradshöfdingen Daniel Dreffling Lill-
 lieberg såsom in loco neutro en summa af Femton hundra och Fyrtio Da-
 ler Silfvermynt till inlösandet af Säteriejet Hafrya och Rå och rör her-
 manet der under, dem hans Excell. af Högvälborne Fru Baronessan Catha-
 rina Bonde sig tillhandlat, hvilka iag förpantningsvis af bemälte Fru
 innehafvt hafver, nemligen för 1500 D:lr S:mt Contant och 40 D:lr SMT
 utlagt adelens Contribution pro Annis 1703, 1704, 1705. Altså reserverar
 och förpligtar iagh mig, at enär förebr:de 1540 D:lr S:mt blifvit mig på
 ett bräde tillstälte så och mig förnögd höstsädet i år iagh gjort vid
 Hafryda iag då innan nästtilkommande Martij månadt året 1706 skall Afträdes
 bem:te Säterije sampt till en frij och oturberat possession det i allo måt-
 to nödigt för ofvan bem:te Hr Baron Gouverneur Ammiral och Amiralitets-
 rådet sampt till den ända nu genast ifrån mig inventera gården till all
 dess Byggnat och inpede, utan at det ringaste deraf skall distraheras
 till hans Excell:s praejudice mindre, hvarken Höö ell:r Halm ifrån gården
 afföra eller afföra låta; hvart meliorationer på Hafryda angår, så är
 det här uti ej begripit utan är en sak som uti stället till Liqvidation
 i fölge af förskrifningarne emillan Högvälb. Fru Catharina Bonde och Sahl.
 Regementsquartemestaren Zante Perssons Arfvingar, hvilka senare böra hålla
 mig därutinnan städse underkunnig. ... under min egen handh och Signete.
 Datum Hafrijda d. 11 Decemb. Anno 1705.

A. Leyonflycht. N. Stierna

Sigill

Förenämde 3 års Contribytion för 1703, 1704, 1705 är mig lefvererat
 af Välb. Häradshöfding Lillieberg med Fyrtio D:lr S:mt som qvitteras i
 afräkning på förberörda. Summa. Hafrijda ut supra.

A. Leyonflycht

Högvälborne Hr Baron Gouverneur och Ammiral.

Höggunstige Herre

Hoos Eders Excell:s inkommer iag härmedh i Ödmjukhet, at såsom iag Haf-
rya gård nu ifrån mig lefnadt, mig der till sal. Santesson laglige (?)
utlagde 24 Sk. 4 öre som af nempdemännerne till 22 sk. 24 öre medverkade
och af mig gjorde repartition utlagde efter ingifven räkning 6 Sk. 28 öre
efter förskrifningar referendes. Utsädet till Mellangården 2 $\frac{1}{2}$ Skpd ?
4 $\frac{1}{2}$ Skpd ? eller 5 $\frac{1}{2}$ Skpd Råå rog, beder Eders Excell. iag ödmjukligt om,
som iag den tilltränger tilföres Bedies mig här
aldeles därmed dismoterat, Jag steller alt i Ers Exll:s höga
gunst Jag förblifver med största Submission.

Eders Excellens

Ödmjukaste tienare

A. Leyonflycht

Stiernhult den 6 Martij 1706.

Skrivarens anm. Detta manuskript är skadat av fläckar och även annars
mycket svårtytt. Summan af kardemunnan är dock, att Leyonflycht vill att
Siöbladh ska betala frälseavgifterna och utsädet på Säteriet Hafrida, som
han köpt af Leyonflycht.

Protocoll. 1706 d. 28 Febr. hafver Högvälborna Fru Chatterina Bondes fullmäktige Välaktade Jonas Nilsson i från sigh lefvererat Sätterit Hafrida, dett iagh undertecknadtt uppå mitt Nåd. Herskaps vägnar efter befallning emottaget, och befans till huus och gjärdesgårdar som här under förmärkes,

Nembl.

1 helt hemman Forslyckan, hvaraf halfparten kallas Millengl. är sätterii der Bygningen nu står befinnes således i Mangården,

En liten Sätterii Bygningh nor på gården, någott gammal, bestående af 4 Rum, som är en Sahl och tvenne Kammare sampt kiök. Sielfve väggarne äro af Fuhre timmer och äro spänta med bräder Runt omkring och Rödt förgatt, Takett täckt med näfver och långhalm, fönsterlämmar 10 st. medh dess gångjärn och hakar, tämlig behållne.

En farstugdör något gamal, medh gångjärn och krokar, utan lås, utan lås, gulfvet något förfallett.

Ett litet kiök i farstuga medh en liten afdelningsdör med gångjärn och en liten järn klinka till stänge, gulf och leckt tämlig behållet,

En liten kiöks Spiis med mur fram och en järn stödh under muren, behållet.

Ett litet fönster på väggen, som berättas Hr Leyonflycht hafva det kiöpt och dher intet förr i stället varit,

Sahls Dörar med gångjärn och krokar, samt dubbellåss med nyckel och brika och 2:ne järn Hengare, allt behållet

En Spiis uti Sahlen utan spjäll, behållen. Loftett (?) eller Timblingen (?) behållet. Gulfvet en stor del förrutet.

Ett runt Bordh med foott i Sahlen af fuhru, behållet

En liiten afdelt Brädeskammar i Sahlen medh dör och gångjärn.

6 st. fönster i Sahl och 12 st. Rutor å hvartera, af hvilka 9 st. fins remnade och 1 st. Sönder.

En dörr till Kammare på gafveln, med gångjärn och krokar, samt dubbellås med 2:ne Hanfäng ? men fattas nyckel och briik.

En liten afdelning med Bräder i samma kammar med en liten dör och gångjärn.

En spiiss i den ena afdelta kammar uthan spjäll, behållen, gulvet någott förfarett, men tämligen behållet

4 st. fönster i bägge dessa före nämnda Kammare af samma storlek

som i Sahlen o. 12 st. Rutor, i hvarf fönster, hvaraf fins 2 st. Sönder-
slagna Rutor.

Ett gammalt Himlighus nästan odugligt.

Ett gammalt stall, rödfärgadt Spänt på västra sidan på väggen med bräder
Brukligt i några år, men gulfvet aldeles förfallett, dher utgjör 8
spilt, dörren med gångjärn uti läss och stänger.

2:ne små bodar med 2:ne gamla(?), taket på den ena
sidan farfallett, äro nästan odugliga. Halfva huset befinnes förlorat.

En stuga med spisel och ung, vägarne tämligen behållne, undantagandes
de små syllar på Norra sidan.

En bodh på samma längd vidh Nastugugafveln. Behållen och kiällare dher
under.

En gammal Bryggstyga med spiis, uttjent, nästan oduglig.
Mälte och tvakehuss fins intet

Ladugården

En logalada med 2:ne gulf, till väggar tämligen, men alt taket Södra
sidan och halffparten på den norra behöfver reparation eller täckas af nyo.

Ett fähus på samma längd, tämlig förfallett, dock brukligt i några år.
Ett fårhus på samma längd, till väggarne förfallett, dock brukligt i någ-
ra år.

Dito ett annat fårhus eller grissshuss, behållet.

Ett Redskapshus eller vangskiul med gafvel med Brädetak. Brukligt.

Dessa huuss finnas på Forslyckan, nambl.

I Mangården

En stuga med spisel och ungh, täckt med näfver och halm. Behållen
En matstuga, behållen.

2:ne små bodar. Behållne.

En gammal bryggstuga nästan odugligh,

Mälte och tvakahuus sampt brytugn under ett tak. Behållet.

Ladugården.

En logalada med 2:ne gulf. Behållen

Ett fähus på samma längd, de små syllar något rutna, men eljest till
tak och väggar behållet

Fårhus och redskapshuss på samma längd, behållet.

En liten stall med 3 spilt, tämlig behållen.

Giärdesgårdarna kan man nu icke för denna gången besiktia, uthan måste en annor gång skie, när Bar mark blifver. Att detta således befunnit. Attesteras. Hafrida den 26 Febr. 1706.

Jöns Månsson

Att ofvan nämnda huuss således nu befinnes som skrifvett ähr, betygas medh vår underskrift. Betygar

Jon Nilsson

Måns Erlandsson

i Öllmestad.
Nämbeman

Bengt Nilsson i Vässhult
Nämbeman

Vi undertecknade hörde esom oftast vår gamle fader Erik Månsson i Hafrida och Forslyckan omtahla, att det öfversta qvarnstället i Hafrida åå, har af ålder legatt och lydt till Forslyckan, och det andre qvarnstället der Näst lyder till Ågården och dett Nedersta qvarnstället som ligger nedanför Ågården söder om Kidda hagen, ligger till Rusthållet Skattegården, Men för ungefär 32 åhr sedna upbygd fulle(!) Rusthållaren Sven Andersson i Skattegården qvarn på dett öfre qvarnstället som lyder till Forslyckan, hvilkett åborna på Forslyckan fulle giärna velat förvägrat, men som Rusthållaren Sven Andersson tillijka med sin syster Regemets-qvartermästarehustrun Karin Anders dotter, då för tiden var ågare öfver alla gårdarne i Hafrida By, så upbygde han qvarn hvarest han bäst behagade och brukte samma qvarn in till den tiden som vår nådige Herr och Husbonde köpte Hafrija Sätterii, då lade Rusthållaren Sven Andersson strax öfvan nämnde qvarn öde, och sålde bort både stenar och järnredskap till Bengdt i Mølneqvarn, efter som han ansåg att sielfva grunden och qvarnstället lydde till Forslyckan och intet till Skattegården och som således vij nehr tänkte om att hafva der någon qvarn, detta hörde vijj efter vår fader omtahla, hvilken var barnfödd i Forslyckan och bodde der all sin liffstijd, och var öfver 70 åhr gammal när han blef dödh, och hade åfven haft samma torp efter sin fader, som och bodde i Forslyckan all sin tijd, dätta således sant var, ordh ifrån ordh som åfven skrifvet står, så väll som dett vij af andra gamla män här om kring samma sagor hafva hört intygas, hvilkett vij kunna med lijflig eds sanning till styrkia Bekräfta när på fordras.

Hafrida d. 2 April A. 1720.

Måns Eriksson i Forslyckan (Bomärke)

Sven Eriksson ibidem (Bomärke)

I lijka måtto Bekiänna vij oss undertecknade att vij hafva hört af Erik Månsson i Forslyckan omtahlas så väll som af andra gamla män om kring, att dett öfversta qvarnstället i Hafrija åå har af ålder lydt till Forslyckan och intet till Skattegården, uthan har Skattegården sitt qvarn ställe bättre neder i åhrn söder vid giärdot och Kiddahagen. Således hafva vij altidh hört omtahlas, kundom vij sielfva bekräfta när på fordras.

Hafrija d. 2 April 1720.

Jon Börieson i Mellangården (Bomärke)

Nils Jönsson i Ågården "

Daniel Pärsson ibm "

Uppå nedanstående Datum är föllliande Arrende Contract oprättat och slutit, nembl.

Att jag Erich Siöbladh uplåter till befallningsmannen Högvälaktade Hr Petter Gumaelius mitt uthi Jönköpings lähn, Vässbo Härad och Bredaryds Sochn belägen Säteriij Hafrida, samt det därunder liggande Råå och Rörs hemmanet Ågården med alla tillhörigheter, under Arrende uppå Fyra åhr, ifrån Tirsdagen vid Midfasto åhr 1721 till samma tiijd år 1725, mot 100 daler Smt åhrligit arrende; hvarjemte iag, endast för bemälte Befallningsmans skull och på dess trägne begiäran, velat tillåta honom att förfärdiga den qvarn bygnad, hvarmed åhr 1718 är någon begynnelse giord, så att Hr Befallningsmanen sedan under arrende äfven till egen mälds mahlning, som af samma sig dock icke nyttia vidare äger, än så länge omrörda arrende påstår, därhved iag äfven mig förbehållit, att såframt det förspörjes, att Befallningsmannen något mehr än sin egen mäld därpå skulle låta mahla eller det ringaste för grannelaget, då skulle berörda qvarn straxt nedbryten blifva, och har mehrbemält Hr Befallningsman uthfäst, att så snart arrandet är till ända, ginast låta samma qvarnbyggnad nedrijffa, Däremot jag Petter Gumaelius försäkrar Herr Gouverneuren och Ammiralen Högvälborne Baron Eric Siöblad, att icke allenast vähl bruka och häfda förberörda säteriij med Rå och Rörs hemmanet Ågården uthan och vårda sielfva sätesbyggningen, samt med försvarlig bygnad underhålla alla Bonde- och ladugårdar såväl uppå berörda Säteriij samt Råå och Rörshemmanet, så att alt vid mitt afträde skall finnas förbättrat och icke förvärrat; Jämväl arrandet av Etthundrade Dlr Silfvermynt, uthi Silfverpenningar eller plåtar, åhrlogin oafkortat betahla, helften vid Midsommartiden och den andra hälften vid Thomasmässon; Så skall och Mehrbemälda Säteriij med Råå och Rörshemmanet vid arrende åhrens förlopp och mitt afträde, af mig vara försedde med dugelige åboer, medan de där nu varnade förmedelst detta Arrende Contract ifrån gårdsbruket kommer att afsägas. Och som Högvälborne Hr. Baron Gouverneuren och Ammiralen uppå min begiäran behagat efterlåta mig, till egen Mäldmahlning, att förfärdiga ofvanberörda qvarnbyggnad som efter grannelagets enhälliga berättelse, är på dhet till Säteriijet hörande qvarnstället, så förpliktar iag mig på det kraftigaste, att icke mehr än min egen mäld, ij heller det ringaste för grannelaget på samma qvarn skall blifva mahlen, hvarföre jag och lämnar mehrh. Hr Baron Gouverneuren och Ammiralen Frij macht, att så framt något annat med ringaste skäl skulle förspörjas, att

så framt något annat med ringaste skäl skulle förespörjas, att då låta omrörda qvarnbyggnad straxt upbryta, äfvensom jag och förklarar, att så snart arrende åhren äro till ända, samma (fall) utgräfvat och upgäfvat; Till yttermera visso att detta Contract uthi alla delar öryggeligen hållas skall, blifver det med egna händer och signeter å båda sidor bekräftat.

Herrstad den 16 maii 1720

Erick Siöbladh
sigill

Per Gumaelius
sigill

Föregående arrende Contract blifver här igenom icke allenast i afseende till den sedan 1725 års fardag, förflutne tiden uthan och än vidare på Tre års tid, beräknadt in till Fehrdagen vid Midfastan 1730 med alla dess Clausulis förlängt och prolangerat, jemte förord därhos att der detta arrende, efter dhe här utnämnde åhrens förlopp, skulle å någonthet sidan icke längre åstundas, upsägelse då förut må skie behörigen uti laga och sedvanlig tid. Herrstad d. 10 April 1727.

Per Gumaelius.

(Siöblads underskrift fattas)

Uppå nedanstående dato är följande jordeskitte och byte förrättat, nämbl.

Att å Herr Gouverneuren och Ammiralens Högvälborne Baron Eric Siöblads vägnar samt i föllie af dess skrifteliga tillåtelse och till mig Samuel Kiöl ankombna höggunstiga bref under d. 5 october nästl. blifver här med Krono befallningsman Högvälaktade Hr Peter Gumaelius emot jämgodt vederlag oplåtet af Rå och rörshemmanet i Bredary Sochn Hafrida Ågården Åkerteg, Hundåker kallad, siuttijo två och en half alln i Längden och femtio en och en fiärdedels alln i bredden, att niuta och behålla till en två- eller kålgård under Rusthållet Hafryda Skattegård. Hvaromot iag Peter Gumaelius iginom detta afstår från mitt rusthåll Hafryda Skattegård Åkertegen Näståker benämbd, som består af Ett hundrade tiugu fyra allnar och Fyratiojosäx trefjärdedels alln i bredden, jämväl uti samma åkergiärde de belägen är, tillägnandes samma Åkerteg Högvälbemälte Herr Baron Gouverneuren och Ammiralen under ofvannämbda Rå och rörshemmanet Hafryda Ågården, till vederlag för nästberrörda mig oplåtna plan, hvilket byte i alla tijder skall stå fast, och otryggligit, samt blifver till den ändan med egna händer bekräftat. Hafryda d. 13 November år 1724.

Uppå Gouverneurens och Ammiralens Högvälb. Baron Erick Siöblads vägnar, och dess befallning.

Sam. Kiöl
Sigill

P. Guamelius
Sigill

Jag Paul de la Grange gör förmedelst vitterligt, thet jag uppå Kammarherren Högvälborne Herr Baron C. Reutershous vägnar och i kraft af thes mig gifna och härhos följande fullmakt och öfna bref av d. 22 December sistledne härmedelst försälljer och uplåter til Häradshöfdingen Ädel och Högaktad Herr Per Schaeii, säteriet Hafrida, bestående af 2:ne halfva gårdar och hvilka then ena kallad Forslyckan och then andra Melangården, med thet therunder liggande Rå och Rörs hemmanet Hafrida et helt, belägna uti Jönkiöpings lähn, Västbo Härad och Bredaryds sochn, för en kiöpeskilling af Två Tusende Sex Hundrade Dahler Silfvermyngt, hvilken jag then sista som then första penning riktigt undfädt och bekommit, och i anseende thertil tilägnar jag icke allenast bemälte Herr Häradshöfdingen, thes H. fru och arfvingar förbomälte, med thertil hörig quarn och quarnställe, hus, Jord, åker, äng, skog, mark, fiske och fiskevatn, torp och torpställen, jemte alla andra tilhörigheter i våto och terro, närby och fierran, intet undantagandes af alt hvad dertil underlyder eller hädanefter lagligen tillvinnas kan, utan ock alt thet byggningsvärk af bräder och fenster Karmar samt annat dylikt, som uti Caractersbyggningen eller annorstädes på gårdaran finnas kan, at såsom sin välfägna egendom, äga, nyttja och Disponera nu och evärdeligen: förbindande jag mig äfven på Högvälbomälte Herr Barons vägnar at stå Häradshöfding Schaeii och dess arfvingar hemul, efter lag: lemnade för öfrigt Hr Häradshöfdingen Schaeii frihet at med thetta kiöp lagfara låta.

Till yttermera visso och säkerhet hafver jag thetta uti vitnens närvaro, med egen hand underskrifvit, och med mit anburne Signete bestyrkt, som skiedde uti Jönköpings den nittonde Januarii år Et Tusende Sjuhundrade och det Fyrationde siette.

Paul de la Grange

sigill

Som vittne
Anders B oman

Som vitne
Cornelius Berg

Som Ryttmästaren af Öfverste Cavallerie Välborne Herr Pehr de la Grange, uppå min anhållan, behagat visa mig den vänskap, at åtaga sig den mödan, mitt lilla i Bredaryds Sochn belägna Smäländska säterii at borthandla, så befullmäktigas Herr Ryttmästaren härmed till denna handels slutande, så att jag anser för fullt godt, hvad giort blifver, som hade jag sielf närvarit, och anmodas välbemälte Herr Ryttmästaren äfven, att Kiöpebrefvet å mina vägnar uprätta låta, samt behagar underteckna, hvilket lika gilt och kraftigt vara skall, som jag det egenhändigt hade underskrifvit. Dess till visso är denna fullmakt med mitt namn och Signets bekräftat på Sundbyholm d. 22 December 1745.

C Reuterholm
Sigill

Enligheten utaf förestående med hufvudskriften intyga.

Johan Comstedt

Nils Ekerman

§ 34

Åhr 1757 den 19:de october uppå laga Tinget med Västbo härad i Ölmestad blef säteriet Hafrida trenne halfva gårdar then ena Forslyckan och then andra Millangården kallade, med thet therunder liggande Rå och Rörs hemman Hafrida, Ett helt, som Häradshöfdingen... Vice Presidenten uti Kongl. Maj:ts och Rikets höglofl. Gjöta Hofrätt Välborne Herr Per von Schaeij, jämnlikt föreberörda salubref af Kammarherren Högvälborne Baron Herr C. Reuterholm, för Två tusende Sexhundrade Dahl. Silfvermt. sig tillhandlat, Vålbonälte Herr Vice President till handla (Lösen) Ut supra.

På Tings Rättens vägnar.

Carl Gustaf Carlberg

År 1756 den 19:de Januarii uppå laga Tinget med Västbo Härad i Ölmestad blef lagfart beviljad. Ut supra På Tingsrättens vägnar

Carl Gustaf Carlberg.

§ 27

År 1758 den 19 Maji uppå laga Tinget med Västbo Härad i Ölmestad vardt säteriet Hafrida, trenne halfva gårdar, then ena Forslyckan, och then andra Millangården kallade, med thet therunder liggande Rå och Rörs hemmanet Hafrida, ett helt, Vice Presidenten uti Kongl. Maj:ts och Rikets Höglofl. Gjöta Hofrätt, Välborne Herr Per von Schaeij till handa lagt. Ut supra.

På Tingsrättens vägnar

Carl Gustaf Carlberg

Jag Otto Gustaf Wrede, Friherre af Elime, gör härmed vitterligt, at jag tillika med min kiära Husfru grefvinnan Högvälborna Fru Charlotta Regina Duffus, hafver af godt berödt och med Moget betänkande försålt, som vij och genom dhetta vårt ägne Kiöpebref, uplåte och försälje till Cammarherren Högvälborne Herr Baron Esbiörn Christian Reuterholm vårt ograverade Säterie Hafrida 1 helt hemman med derunder lydande Rå och Rör Ågården 1 Helt hemman, belägen uti Västbo Härad och Bredaryd Socken samt Jönkiöpings län, för en betingad och öfverenskommen Kiöpeskillning af Tre tusende Fyra hundrade Dahler Silfvermynt. Och som denna Kiöpeskillning 3400 D:r SMT, dehn sista med den första Penningen är till vårt fullkomliga nöje betalt, som härmed Quitteras, så afhände vij oss och våra arfvingar förbemälte säterie Hafrida och Rårörshemman, Jord, åker, äng, skog, mark, Torp och Torpställen, qvarn och qvarnställen fiske och fiskevattn, med alt hvad derunder af ålder lydt och legat eller frandeles tillvinnas kan, intet undantagandes i våtho och torro, närby och fierran, samma tillägnades Herr Baron och Cammarherren Reuterholm, att såsom sin lag och välfånga ägendom roligen äga och besitta, nu och tillkommande tider, och hvarjämte lag och förbinder, att i fall denna ägendom skulle gå Herr Cammarherren ifrån, så skola vij vara skyldiga detta kiöp alldeles att Hemula och hålla skadeslöst efter lag; gifvandes vederbörande domstol fri magt och tillstånd, att öfver detta Kiöp laga upbud fasta och skiöta meddela.

Till yttermehera visso och säkerhet varder detta vårt ägna kiöpebref med vår egenhändiga underskrift samt anborna Sigiller bekräftat.

På Yxhullsun den 1:st dag uti Martii måndad Åhr efter Kristi Börd 1744.

Otto Christian Wrede
af Elime

Charlotta Regina Duffus

Sigill

Sigill

Åhr 1746 d. 9:de Maii uppå Västbo Härades Lagtima Sommaring i Ölmostad, blef Säteriet Hafrida med rå och rörshemmanet Ågården, helt, för Cammarherren högvälborne Baron Herr Esbiörn Christian Reuterholm, lagligen upbuden.

Betygar Lars Barck

Nr 47

Utdrag af upbud, Lagfarts och Inteckningsprotocollet hållit vid Västbo Häreds laga Sommaring i Ölmeå d, 9 Maji år 1746.

Medelst af Capitainen Högvälborne Baron Hr Otto Gustaf Wrede och thess Hus fru Grefvinnan Högvälborna Charlotta Regina Duffus undertecknad Kiöpe-bref bevisar CammarHerre Högvälborne Herr Baron E.C. Reuterholm sig hafva Tillhandlat Säteriet Hafrida ett helt hemman med Rå och Rörshemmanet Ågården Ett helt hemman emot Trij Tusende Fyra Hundrade Dahl:er Silfermt., och som välbemålte Herr Cammar Herre å thetta Säteri Hafrida Ålade Tingsrättens upbud så blef slikt beviljadt.

År 1747 de 23 Januari upbud 2 gg.

År 1747 d. 19 Maji blef Frälse Säteriet Hafrida med Rå och Rörshemmanet Ågården för Herr Cammar Herren Baron Esbiörn C. Reuterholm upbudit. 3gg.

In fiden.

Lars Barck

At frälse säteriet Hafrida och tillydande Rå och rörshemmanet Ågården som Cammarherren Högvälborne Herr Baron Reuterholm af Capitainen Hr Baron Otto Gustaf Wrede sig tilhandlat och välborne Hr Baron och Cammarherre uthi igen til Vice Presidenten uti Kongl. Maj:ts och Rikets Giötha Hof-rätt högädle och Välborne hr Per von Schaeij föråldt, blifvit vid Västbo Häreds 3:ne laga ting för välborne Hr Baron Reuterholm upbudne och klanderlöst lagståndne, samt således, såsom aflingsjord.... uti Hr vice Presidents hand befinnes fria och lediga, thet betygas af undertecknad i orten tilförordnade särskilte domare och vice häradshöfdning. Vernamo Tingshuus d. 26 Maji 1755.

Å ämbetes vägnar

Lars Barck

Sigill

Exhib. vid Laga Höste Tinget i Ölmeſtad d. 3:die October 1751 och med en Dlr Smt ſig belagd, betygar Lars Barck (O. Eloſſon)

Det kiöp ſom Högvälborne Baron Hr Capitain Vrede giordt med Cammarherron och vice lagmannen Hr Baron C. Reuterholm angående säteriet Hafrida och rå och rörſhemmanet theſammastädes, transporterar och öfverdrager ial här medelſt, till föllie af bemälte Hr Cammarherres mig gifna fullmagt af 22 Febr 1745 på assessoren Vålſ. hr Per Schaeii at såsom ſin välfågne ägendom äga nyttia och behålla, ſom till större styrkia bekräfftas med mit namns underskrift. Håkentorp d. 19 ianuari 1746.

(Sigill och underskrift bortrivna.)

År 1751 den 3:die October vid Västbo Härede lagtima Höste Ting i Ölmeſtad inleſvererades och uplästes ofvanstående transportskrift, hvilken til Assessoren Vålborne Herr Per Schaeiis laga säkerhet påtecknades; hvaröfver thetta til bevis meddelades. Ut ſupra.

På Tings Rättens vägnar.

N:o 66.

Lars Barck
o. Eloſſon

Oläslig och skadad anteckning om köpeskillingen 2600 Dlr Silfvermynt längſt ner.

Hafrida den 12 Aprilis 1753

Högvälborne Herr Generalmajor och Landshöfdinge, samt Riddare
af Kongl. Maj:ts SvärdsOrden!

Såsom jag uti Forsheda Pastorat är innehafvare af Trenne Säterier, menbl. Schedingsnäs, Fyllery, och Hafrida, hvilka äro belägna en half mihl ifrån hvarandra, och som allom bekant är, jag uti ett huslöst och förfallit tillstånd inkiöpt, och änteligen fast mädh(?) en ganska stor Kostnad uppå denna skoglösa orten, så långt hunnit, at jag det förstnämnda Säteriet alldeles svin^x och ladugården fullbyggt, och med det andra står under byggnad och thervid brukar all sogfällighet. men till thet sista, eller säteriet Hafridas bebyggande har jag så mycket mindre kunnat giöra någon författning, som thet består allenast af ett litet magert hemman och omögeligen kan bära eller tåla någon Characters Byggnad, och jag thessutan i anledning af ~~adels~~ Privilegierne förmodar mig, i anseende till thess nära belägenhet till Schedingsnäs säterie, få gagna thet på samma sätt, som the förrige thess innehafvare till Ladugård, utan någon Charactersbyggnads hållande, thet beder jag vördsammast och ödmjukeligen, thet behagade Herr General Majoren och Landshöfdingen och Riddaren i stöd af samma Privilegier samt hos fogade tingsRättens tvänne bref(?) meddela mig sitt höggungstiga tillstånd, at ifrån en sådan Characters byggnad få blifva fri, hvaremot jag med all vördnad förblifver Högvälborne Herr General Major och Landshöfdingens samt Riddarens

Ödmiuka tienare

Per von Schaeii

x

Man eller svin? Jag kan inte säkert avgöra om den gode Schaeii byggt om man- eller svingården på Schedingsnäs! Jag lutar dock mest åt svin-.
Översättaren.

Utdrag af Domboken hållen vid Västbo Härads Lagtima Hösteting i
Öllmestad den 1:ste October 174? (MS trasigt)

N:o 56. Att frälse Säteriet Hafrida är belägit u. i Gräntsen millan
Forsheda och Bredaryds sochnar, som och, att uppå(?) thess ägor ingen
timmerskog tillfinnandes är, utan så framt någon Byggnad therstädes skall
skie, timret lång väg ifrån hämtas måste, thet varder uppå Assorens Vål-
borne Hr Per Schaeijs begiäran i anledning af vår närvarande Nämnds och
allmoges bevittnande af Tings Rätten befynnet. Actum ut supra.

På Tings Rättens vägnar.

Lars Barck.

N:o 7.

Utdrag af Domboken hållen vid Västbo Härads Lagtima Höste Ting
i Ölmestad den 26. September 1751.

Uppå HofRätts Assorens Vålborne Herr Per Schaeijs begiäran betygas
härmed, och närvarande Tingssökande at längden emillen Säterierne Sche-
dengsnäs och Hafrida icke är mer genast öfver än $\frac{1}{2}$ mihl väg, så väl som
at til Hafrida Säteri ingen Byggningsdiger (!)skog lyder, hvilket genom
Domboksutdrag meddeltes.

Actum ut supra.

På tingsrättens vägnar.

Lars Barck

O. Elofsson

Utdrag af Domboken hållen vid Lagtima Hösteting med Västbo härad uti Öllmestad den 16:de October 1769.

N:o 178.

Inspectoren Abraham Jullberg i Hafrida företräder och å egna samt vice Presidentskans(!) Vålborna fru Catharina Schaeiis och Sven Perssons i Hafrida vägnar, thet Tings Rätten för dödsfall skull ville aftaga Joseph Samuelsson på Hvarpet, Per Samuelsson på torpet Bäckamad och Joen Fingals-son i Södra Wissö edoliga vittnesmål till uplysning om Rågängen emellan Hafrida By å ena sidan samt Säteriet Eskilstorp å andra sidan; och som vid efterfrågan ei kunde utrönas någon jäf, så blef Inspektoren Jullbergs förberörda anhållan, enligt XII Cap. 23 § Rbl bifallen, under förbehåll, at then eller the. hvilka af vittnesmålen röres, måge framdeles förete jäf om the någre äga ställa: Hvarföre ofvannämnda vittnen aflade vittnes-eden, hvarefter the på varning berättade:

1:mo. Joseph Samuelsson: at vittnet som är född i Åslarp och nu 71 år gammal, icke sedt eller hört omtalas några Rå och rör eller kjäldror till skillnad emellan Eskelstorp och Hafrida ägor: dock ärhindrar sig vittnet, dess Fader, som i 50 års tid- bodt i Åslarp för vittnet berättadt, at Åslarps och Hafrida ägor skola gå tillsammans uti ett råmärke, som kallas Hvita Rör och at Hafrida ägor skola sträcka sig intill Eskelstorps sjö, hvilket senare vittnet likväl förklarar vara omöjligt, hälst Eskelstorps inägor såsom Ängsgjärdet och Hästhagen i sådan händelse skulle tillhöra Hafrida: Ifrån barndomen har vittnet, så af dess fader som äfven andra hört, at Hafridaboerne, med sitt hygge gådt till Eskelstorps gjärdesgår, vittnets fader och en annan åbo i Åslarp vid namn Amund hafva huggit en fälla på skogen och ther sådt Råg, then Herr Capitainen Leyonflycht, som då var ägare af Hafrida Säterie, volat taga från them, men thet har ei gådt honom an, hälst Åslarp och Hafrida höra till ett skogelag. Då vittnet varit vid pass tolf år gammal, hafva åboerne och ägarne af Hafrida huggit timmer upp vid eller när till torpet Glyttebo, hvilket timmer tåvarande torparne uppå Glyttebo uppå befallning af nu mera afl. Herr Assessoren Lillienberg, som då innehaft Eskelstorp afhuggit, hvaröfver åboerne i Hafrida hos då varande ägaren af Hafrida Säterie Högvälborne herr Gouverneuren Sjöblad klagat, hvarmed the så mycket uträttadt, at the huggit annat timmer när intill Glyttebo

2:o. Per Samuelsson at vittnets nu mera afledne fader som bodt i Åslarp, för vittnet som nu är 69 år gammal och är född i Åslarp samt therstädes uppehållit sig, till dess vittnet för 21 år sedan flyttade therifrån, berättade, at Rågängen emellan Eskelstorp å ena samt Åslarp och Hafrida å andra sidan, hvilka tvänne senare utgjöra ett skogelag, börjas i Hvita Rör, som är ett hömemärke, therest Eskelstorp, Kultorps, Hafrida och Åslarps ägor gå tillsammans och at thenna Rågång går ifrån Hvita rör åt skorstenen (!) på torpet Orrakull i Söder till en sten, then vittnet likväl ei sett i Eskelstorps änggjärde, Lebakslund kallas och thärifrån åt Gankö, som är en offerkälla Sissla kiälla kallad ungefärligen ett halft bössehåll öster från vägen, som kommer från Bredaryd och går förbi Åslarp till Kultorp. Efter dessa märken hafva Åslarps och Hafrida boerne rättat sig med sina hyggen, men när the gådt öfver thessamärken hafva the therföre blifvit tilltalade: Vittnets fader var allenast åboe i Åslarp: hvad vittnet nu berättadt var för honom sagt af dess fader, hafva flere i grannlaget och äfven en vid namn Karl. som bodt på Södra Åslarp omtalat. För öfrigt berättar vittnet at Åslarpsboerne med theas hygge gådt till Eskelstorps gjärdes gjärdesgård och at ägarne af Eskilstorp gådt österut till Åslarps gjärdes gjärdesgård med theas hygge.

3:o Joen Michelsson: at af vittnets fader, som fyratio års tid bodt i Lappebo och uti sitt sjuttionde års ålders år för tio år sedan genom döden aflidet vittnet som nu är fyratio år gammal hördt berättas, at när vittnets fader först kommit till Lappebo, som lyder med Hafrida och Åslarp under ett skogelag, har han frågat Hafrida och Åslarpsboerne, huru långt the gå med sitt hygge, tå the svarat the hugga upp till Orrakullsvägen, eller en väg som går från Orrakull till Eskelstorp, Hafrida och Åslarpsboerne hafva grafvit Kjärrätter (?) ofvan före Ryamossen utan tilltal, så länge numer afledne Öfverste Lieutenanten Schantz uppehållit sig i Stralsund, men sedan han kommit till Eskelstorp blef them förment, at gå längre än till östra kanten af måssen, dock var tem förundt, att hugga söder och öster för måson: annars har vittnet hördt berättas, at Rågängen mellan Eskelstorp och Hafrida skogelag går från Hvita. Kär och skorstene på Orrakull och en sten i Lubbas lund till Ganköen och thärifrån till Sissle Kiälla, hvar till Bredaryds ägor gräntas på den södra samt Hafrida på den östranorra sidan.

Vittnesmålen uplästes och erkändes, under anhållan om ersättning för tärning och kostnad.

Efter begäran skall Inspektoren Jullberg till bevis öfver hvad nu blifvit vittnat, undfå utdrag af Domboken, hvilket utdrag inom fjorton dagar från thenna dag vid tjugu daler Smt vite bör högvälborna Fru Friherinnan och öfversteLieutenantskan Sinclair samt Fendriken Välborne Herr Fredric Behrencrutz i besannad afskrift tillställas. The nu afhörde vittnen böra af them, hvilka them kalla låtit undfå i ersättning för theas hitresa Joseph och Per Samuelssöner hvardera en Daler sexton öre samt Joen Michelsson tjugufyra öre samma mynt. Ut supra.

På härads Rättens vägnar

Jochim Wetterberg

Rätteligen vara af Domboken utdragit. Intygar Öllmestad Tingsrätt d. 13 Febr. 1782.

På ämbetets vägnar

David Lillienberg

Utdrag af utbud och lagfart's Protocollet, hållet vid lagtime höstet-
tinget Med Wessbö härad uti Öllmestad den 3. October 1774.

N:o 52.

FrälseInspektoren Magnus Flogell förekom och under berättelse, att Trulls
Andersson i Hafrida och änkan Marja Eriks dotter, hvilka varit åboer å Rå
och Rörs hemmanet Hafrida vice Presidentskan Vålborna Fru Catharina von
Schaeii tillhörigt enligt en den 16 october 1772 förrättade husesyn, som
nu tillika upvistes, ådragit sig husränta then förra, eller Trulls Anders-
son till en summa af Sextio åtta dahler 15 $\frac{2}{5}$ öre Smt och then sednare
eller änkan Marja Eriks dotter till en summa af Fyratio två dahler 8 $\frac{3}{5}$
öre Smt och för thesse Summor pantsatt, Marja Eriks dotter en liten sil-
fverbägare om Fem lod, en Brännvinskanna med hatt och piper, om Ett Lis-
pund Fyra Marker, En rödhjelmig koo, en gång hjul med ringar och bödsa,
trenne små träå kar och en Balja, samt Trulls Andersson En slifverbägare,
en Brännvins Kanna om ett Lispund fyra marker, en Koppar Kittel ett Lispund
och en Koppar Ljus Stake, anhåller att thessa panter måtte blifva pantovis
upbudna, hvilken anhållan TingsRätten bifallit, så att förenämnda persedlar,
blefvo i förmåga af 2. Cap:lt 2 § Handelsbalken på thet sätt upbudne,
att å then händelse Trulls Andersson och hustru Marja Eriksdotter panter-
na ej inlösa innom en månad från thet the om thetta upbud blifvit emot be-
vis underrättade, äger Fru vice Predidentskan von Schaeii frihet panterna
sedan the blifvit på behörigt sätt värderade, genom auction försälja. Ut
supra

På HäradsRättens vägnar

? Vetterberg

Åhr 1796 den 6 Junii

Instälde sig undertecknd, uti Hafrida Säterie och Bredaryds sockn, för att, enligt Konungen Höga Befallnings hafvandes Förordnande den 23. April sistledit år, år Hafrida Bys Utmark, på Charta författa the Intagor af samma mark blifvit inhägnade till Krono Rusthållet Hafrida, så väl som Säteriet samt Rå och Rörs hemmanet Hafrida: Och så mycket mera finnes intagit till det förstnämnde hemman, de 2:ne sednare med tienligt vederlag tillde- la i marken, att en jämnlikhet i Intägifter blifva kan, efter hvart och ett hemmans ägande hemmantal.

Såsom biträde vid förrättningen voro närvarande Nämndemännen Anders Lundstedt från Hamra och Arvid Andersson från Ölme stad.

Efter i Laga tid skedd kundgjörelse i Bredareds kyrka d. 22 sistl. Maj, infunno sig, för Rå och Rörs hemmanet Hafrida, samt där bredvid be- lägna Säteriet Hafrida; Lagmannen Vålborne Herr Danckwardt som possessor theraf. För Krono Skatte Rusthållet Hafrida Knut Jönsson, Eric Svensson och Olof Lindgren närvarade. Från Lappebo Sven Isaksson tillstades. Från Bredareds by och Häggården, hörande under Anebergs Säterie, Ingemar Svensson tillstades. Från Lunden krono Skatte, Jon Pehrsson och Anders Pehrsson. Från Majors Bostället Torp, Jon Månsson och Jöns Jönsson tillstades. Sedan inga flere voro att förvänta, yttrade Jordägarne på Kronoskatte Rusthållet Hafrida, uppå tillfrågan, att de icke hafva någon Laglig protest emot Värkställigheten af Herr Lagmannen ansökning, med förmodan, att ett Lika afseende göres, på hvad så väl är intagit af Utmarken till Herr Lagmannens, som theras Hemman, och önskade, att ett tienligt vederlag kunde göra desse 3:ne hemman jämgoda i Intägifter af Utmarken.

The närvarande ifrån Bredareds By, protesterade helt och hållit, hvad Herr Lagmannen Danckwardt ugrirerat, förmenande att både Hafrida och Bredaryds byar äro samfäldte, hvadan ingen utsyning af Torp eller Intagor af marken kunna utsynas, utan genom Laga Storskifte; och om änskiönt något utmätas och inhägnas skulle, försäkra de, att gärdesgården straxt därefter skall blifva nederhuggen.

Herr Lagmannen Danckwardt yttrade härefter i egna ord? att dess rättig- het till förrättningens värkställande, har Konungen Höga Befallningshafvan- de. pröfvadt; Denna rättighet grundar sig åter på Privilegier och 1770 års Kongl. Resolution af den 8. martii, hvilken sednare tydligen stadgar, att där äfven oskift mark är, ingen ogen granne, som orden lyda, får hindra Torps eller Nybyggens anläggande; Hvadan desto mer yrkas förrättningens

fortgående, såsom nu beramad, utan afseende på de närvarande Bredaryds åboers bestridande, hvilka dessutom till större delen icke äro Jordägare, men ändå velat tala i en sak däruti desse likväl, ehuru om ärendet kundgiord, icke ansedt nödigt, at vara närvarande. Och som Landtmätarens förordnande icke omrörer någon Rågängs eller storskiftes eller Rågängs fråga emellan Hafrida och Bredareds byar, utan blott meddela sökanden den rättigheten förberörde Höga författning biuder, kan så mycket mindre Bredareds Boernes protester värkan äga kunna, hvarföre afmätningen på förr omskrifne intägar i morgon kommer at företagas. Ut supra

På Embetets vägnar.

Samuel Viridén.

Påföljande dagen eller den 7. Junii företogs afmätningen på alla de Utägor genom hägn och Stänga af marken tillhöra Säteriet, Rå och Rörs samt Kronor Skatte Rusthållet Hafrida, och befant desse 3:ne hemman hafva medanskrifne Intägor, Torp och hagar. Säteriet samt Rå och Rörs, 2 hela hemman.

	Areala Innehållet Tunl. Kpl.	
Efter förrättad Mätning och uträkning Säteriets samt Rå och Rörs hagar	7.10	
Ågårdar 2:ne hagar	2.23	
Intaget.....	10.6	20 9
Krono Skatte Rusthållet 1 helt hemman		
Ryttare Torps Lyckan.....	4.3	
Den Lilla Åcker Lyckan	13	
Den stora Ängne	23.25	
Intaget.....	10.12	
Ryttare hästhagen.....	14.18	
Utmed åen.....	24	
Torpet Jonsbo.....	28	
Åcker lyckan på Jötåen.....	1.12	56 7

Häraf synes, att Krono Skatte Rusthållet Hafrida af marken innehafver för 1 helt Femtio sex Tunne land siu Kappeland efter areala Innehållet, och Säteriet tillika med Rå och Rörs hemmanet tjugo Tunneland och nio kappeland; Börandes altså the sistnämnde 2 hela hemmanen tillmätas af boskift mark 92 Tunneld 5 kappeland, hvarigenom the undfå thess med rätta fördubblade Area 112 T:d. 14 Kld, såsom alt ograderad och otaxerad Jordtracter.

För en annan pågående redan för längre tid sedan utsatt Landt-
måterie Förrättning, kunde ej medhinnas detta Vederlag för denna
gången utmätas, utan kommer sådant att framdeles behörigen värk-
ställas och förrättadt blifva.

Hafrida den 8 Junii 1796.

På Embetets Vagnar
Samuel Viridén

Vi undertecknade ägare till halfva Kronoskatte Rusthållet Hafrida, nemligen Jag Britha Christina Juhlberg, och tri dess barn och Arfvingar, Göran Adolph, Carl Eric och Charlotta Eleonora Juhlberg, samt jag Olof Lindgren såsom den sammas man, göra härmed wetterligit, det vi af fri vilja och mogit betänkande hafva försåldt, efven som vi i kraft af detta vårt öppna Salubref uplåta och försälja, Skatte- och Besittningsrätten af vårt förenämnda ägande Halfva Kronoskatte Rusthåll Hafrida, belägit uti Jönköpings Län, Väsbo Härad och Bredaryds Sochn, till Lagmannen Vålborne Herr Magnus Gustaf Danckwardt, emot en betingad Köpeskillning stor, Sexhundrade tjugu Riksd:r Riksgäldsmünt; Och som Köparen then första med den sista penning theraf riktigt och till fullo ärlagt, som härmed vederbörligen qvitteras; Thy afhände vi oss och våra arfvingar eller rätter Innehafvare merberörda Halfva Kronoskatte Rusthåll Hafrida Skattegården med tillhörande Mondering och tillägna thet samma Herr Lagmannen Danckwardt, Thess Fru, Barn och arfvingar eller rätte Innehafvare, i hus och jord, åker och äng, skog och mark, med allt hvad dertill nu lyder, eller framdeles Lagligen tillvinnas kan, att tillträda efter en oss emellan särskildt träffad afhandling; Förbinder oss till hemul enligt Lag.

Till yttermera visso af denna handels bestånd hafva vi detta Salubref i nedanskrefne vittnens när- öfvervaro egenhändigt underskrifvit; som skedde i Hafrida den 9:de Junii 1796.

Britha Christina Juhlberg (Bomärke) Olof Lindgren.

Likaledes försälja vi undertecknade med våra kära hustruers goda ja och Bifall, nemligen jag Knut Jönsson mitt ute ofta nämnda Rusthåll Skattegården kalladt ägan $\frac{3}{4}$ mantal, och jag Eric Svensson så stor lott uti den återstående $\frac{3}{4}$ delen som mig Lagligen tillfalla Kan, till högbenälte Herr Lagman Danckwardt, mot en öfverenskommen köpeskillning stor Sexhundrade tjugufem Riksd:r Riksgäldsmünt, hvaraf jag Eric Svensson således kommet att undfå så stor andel, som i mohn af min framdeles uti Rusthållet urskilda lott, sig belöper, hvilka andelar med dertill hörande Mondering nu härmedelst tillägnas Herr Lagman Danckwardt, thess Fru och arfvingar eller Rätte Innehafvare, såsom annar välfången egendom till till evärdelig ägo, i hus och jord, åker och äng, skog och mark, med allt hvad thertill nu lyder eller framdeles Lagligen tillvinnas kan, att tillträda den 14. Martii 1798, då förbenälte Köpeskillning till oss ovä-

gerligen skall utbetalas, så vida i anseende till afflyttningen, intet annat accord therom kan träffas. Och förbinder vi oss till hemul efter lag. Hafvida ut. Supra.

Knut Jönsson Tabea Andersdotter Eric Svensson Maria Jonsdotter
Såsom närvarande vittnen vid försäkrade Köpeaffhandlingar nedenskrifna
och Gehr. Holtman Com. Landtmätare A. Lundstedt. Arfvid Andersson
Nämndsmän.

Köpeskillingen för En Nionde dels Mantal uti Krono Skatte Rusthället
Hafvida Skattegården No 93 vid Jönköpings campagne, under Kongl. Små-
lands Lätta Cavallerie, belägit uti Jönköpings Län, Västbo Härad och Bre-
daryds sochen, som vår myndling Pär Svensson tillförene ägt, med tilly-
dande augments Ränta, häst och Mondering; men med Västbo Härad's vällofl.
Tingsrätts tillstånd, under den 7. Junii 1797, undertecknade förmyndare
försålt, till Lagmannen Välborne Herr Magnus Gustaf Danckwardt och dess
Fru Friherrinnan högvälborna Fru Gustafva Juliana Gyllengranat, för
Ett hundra Fentio Riksdaler i Riksgäldsmünt, är nu till oss med förenäm-
da summa 150 Rdlr till fullo betalt, som å den omyndiges vägnar härmed
qvitteras. Kulltorp den 1:ste April 1798.

Jonas Månsson (Bomärke)
i Södra Sunnerbo

Isac Pehrsson (Bomärke)
i Mahrås

Pehr Svensson (Bomärke)
Omyndig

Till vittne underskrifva

Anders Broman Carl O. Seth

Carl Bäckman

§ 102. År 1797 den 7:de Junii uppå Lagtima SommarTignet med Västbo Härad
uti Öllmestad blef detta salubref för Härads Rätten upvist tillikadenna.
Rätts under § 130 Domboken meddelade tillåtelse för omyndige Per Svenssons
förmyndare Isak Persson i Marås och Jonas Månsson i Södra Sunnerbo, att
på sätt ansöknigen innehåller få till Herr Lagmannen Magnus Gustaf Danck-
wardt och dess Fru Friherrinna Gustafva Juliana Gyllengranat emot 150
Rdlr. Riksg:de försälja Per Svenssons en niandedel i Hafrida Rusthåll,
med anhållan, att detta Rusthåll, i följje häraf nu måtte blifva för Herr
Lagmannen samt dess Fru Lagfarit, som beviljades, så at Skattekronorust-
hållet Hafrida Skattegården för Herr Lagmannen Danckwardt, dess fru Fri-
herinna och deras arfvingar emot 1261 Rdlr 5 sk. ett runst. hvilka blif-
vit såsom Kjöpeskillning och vängåfva utgifne, nu upböds Stämp. 70

Intygas. På Härads Rättens vägnar. ? Johan Kröger
Sigill

§ 1. Åhr 1798 den 14 Februari under Västbo Härads Ordinarie Vinter Ting
i Öllmestad beviljades Härå Lagfart 2:dra gången, vittnar

På TingsRättens Vägnar.

? Johan Kröger

§ 1. År 1798 de 9 Maji Blef vid Västbo Härads Somar Ting i Öllmestad
lag art beviljas 3:dje gången, Betygar på Härads Rättens vägnar.

Johan Kröger.

År 1803 den 21 nov. blefbevilljad.

Utdrag af Domboken hållen vid lagtima Vintertinget med Väsbo
Härad uti Öllresstad den 19:de februaire 1799.

§ 61.

Genom stämning kårar drängen Pehr Swensson i Bredaryd Söregård, till
Lagmannen Välborne Herr Magnus Gustaf Danckwardt med påstående, att
som svarande af Kärändens förmyndare Isak Pehrson i Marås och Jonas i
Södra Sunnerbo, samt dess halfbroder Erick Svensson sig tillhandlat en
fjärding skattekrone Rusthåll Hafrida Skattegård, som honom och dess
Broder genom arf efter deras Fader tillfallit, samt förnyndarna icke
ägt Domstols tillåtelse till försäljning af kärändens erfslott, det måtte
Herr Lagmannen, emot den köpesummas återförande, som för hemmanet kan
vara betalt, åläggas detsamma i Börd till käranden afhända, hvarförutom
öppen talan i målet och ärsättning för Rättegångskostnaden är käranden
förbehållit.

Då nu detta mål, efter anslag, påropades, företrädde Herr Hofrätts
Extra Notarien Gothilander, som inlämnade den af Herr Lagmannen Danck-
wardt emottagna stämningen tillika med en sådan till Härads Rätten ställd
skrift:

Tit.

En oförmodad resa åt Skåne, hvarom först i går, igenom Esprese blef un-
derrättad, och som nödvändigt i morgon måste företagas är det hinder,
som jag bör anmäla, att detta ting personligen inställa mig uti de flera
mål, hvarföre jag dels blifvit stämd, dels stämma låtit och altså är både
Svarande och Kärande, hvadan jag af denna orsak föränlåtes anhålla om
upskof till nästa laga Sommaring uti alla dessa Rättegångs saker.

Mina vederparter kunna ej förlora igenom att sådant uppskof, desto
mindre som måhlen äro af den beskaffenhet, att bådas vår personliga när-
varo ärfordras, och dessutom både dessa och jag hafva våra rättigheter
lika öppna, och torde hända de förra mera vinna igenom att sådant uppskof
och målens närmare eftersinnande, samt altså äro mera förnögda med dett
mitt förfall.

Med vördnad framhårdar etc. Eskilstorp den 15:de febr. 1799.

M.G.Danckwardt.

hvilket och hvarefter Herr Hofrättskommisarien Brinck, som jämte
käranden var tillstädes, och af honom till fullmäktig antogs, tillkänna-
gaf att Pehr Svensson numera derom underrättad, att Domstolen lämnat dess

förra förmyndare tillstånd till den af hans fastighets lott i Hafrida Skattegård skjedde försäljning och därför nu, helst som ej voro försedd med penningar till inbörande af sin halfbroders förr ägda andel, frånträdde käromålet.

Herr Notarien Gothilander yttrade: att som den för Svarnaden oväntade händelse sig tilldragit, att käranden frånträdtt sitt käromål, och Herr Lagmannens rättighet således voro njuta ärsättning för Rättegångs kostnaden, såsom med stämning oroad, ansåg Herr Notarien, som icke ärhållit någon fullmakt från Svaranden, utan endast tillsägelso, att alla mögliga fall begära uppskof, icke med lag öfverensstämmande, målet afsluta, förr än Herr Lagmannen gjort de yrkander, hvartill han i Sakens nuvarande skick, kunde finna sig befogad och åberopade Gothilander derföre, hvad den ingifna skriften innefattar.

Kärandens omb, d trodde det mindre lagligt, att lämna uppskof i en sak, hvaruti kärandemålet är frånträdtt, men då Herr Notarien Gothilander förnyade hvad förut blifvit anfördt, medgaf Herr Commissarie Brinck det sökta uppskofvet, hvarföre Tings Rätten fant skäligt bifalla, att målet till nästa Ting må uppskjutas; och skola därför Parterna då vid uprop och Två Riksdalers vite efter anslag åter tillstådes komma, beredde, att anföra hvad de för nödigt anse, Ut Supra.

På Härads Rättens vägnar.

Efter förordnade.

J.A. Olivecreutz

Utdrag af Domboken hållen vid Lagtima Vinter Tinget med Väsbo Härad uti Ölmestad den 19 Februari 1799.

§ 67.

Olof Lindgen i Hafrida Skattegårdne hade, till detta Tinget utvärkat stämning på Lagmannen, Vålborne Herr M.G. Danckwardt, med påståen-
de, at som Herr Lagmannen af Käranden och dess Svågrar, Jöran Adolph och Carl Eric Juhlberg sig tillhandlat deras ärfda $\frac{2}{3}$ ut $\frac{1}{2}$ hemman Skatte krono wuthållet Hafrida Skattegård, Övaranden måtte älskvas
uti börd till kärandens med dess hustru Anna Charlotta Juhlberg, sam-
manaflade omyndiga Barn afträda berörda hemman, emot köpeskillingens
återställande, sedan afdragit blifvit, hvad Herr Lagmannen af köpe-
skillingen enligt den 9 Junii 1796 utgifna förskrifning ej betalt.

Kongl. Maj:ts och Rikets Gjöta Hofrätts Utslag, uppå de besvär,
Liquidations Commissarien L.A. Brinck theröfver anført, att Tio
Häraders Lagmans rätt genom dom den 21 September 1799 anset Klaganden,
som i egenskap af fullmäktig för onyndige drängen Pehr Svensson skall
bortt underrätta honom, att han emot nu mera afledne Herr Lagmannen M.G.
Danckwardt icke ägde laglig anledning, at Rättegång om Börd till 1/4
uti Hafrida Rusthåll anställa, men sådant underlåtit, och utan Laga måls-
mans anmodan, detta måls utförande sig åtagit, samt derigenom Herr Lag-
mannen Danckwardt kostnad vållat, skyldig at den samma med Sex Riksdaler
godtgjöra; Theruti ändring sökes, hvaröfver Herr Lagmannen Danckwardt
i Lifstiden blifvit hörd och sig förklarar som handlingarna närmare.
Gifvit i Jönköping den 6:te Martii 1801

Af handlingarna inhämtas, at då berörde mål vid Härads Rätten före-
kommit har Klaganden, såsom fullmäktig för Pehr Svensson, anmält det
han nogare underrättad om målets beskaffenhet, funne sig föranlåten at
från det sammans fullföljande afstå, hvarvid Lagmannen Danckwardt yrkat
ej allenast ärsättning för dess tillskyndande Rättegångskostnad, utan
äfven böter å Klaganden för det han, som vid Härads Rätten påskrifvit
första upbudet å det ärhållne Köpebrevet och således skallhaft Kurskap
derom, att de åtgärder föregått, hvarigenom alt skjäl till Klander för
Pehr Svensson uphördt, utan afseende therpå målets utförande sig åtagit:
men ifrån hvilket påstående Härads Rätten Klaganden befriat och endast
ålagt Pehr Svensson, at gälda Rättegångskostnaden med Två Riksdaler,
hvaremot Lagmansrätten med fastställande av Häradsrättens utslag, i den
del, som frikänner Klaganden från böter, förklarat honom skyldig, på sätt
ofvanföre upptagit är, at för egen del, ärsätta Herr Lagmannens kostnad
Sex Riksdaler.

Hvad till ändrings vinnande anfördt och theremot påmint blifvit,
har Kongl. Hofrätten övervägat, och alldenstund Herr Lagmannen Danck-
wardt genom stämning icke banat sig väg till talans anställande mot
Klaganden om någon Kostnads Ärsättning och Klaganden således i målet
icke varit Part, fördenskull pröfvar Kongl. Hofrättens likmäktigt
XXV Cap. 21 § Rättegångs Balken tjänligt att ogilla och uphäfva Lag-
mansrättens öfverklagade dom och Klaganden från den honom ålagda
kostnadsärsättning n befria. Som till efterättelse ländes

På Kongl. Hof Rättens vägnar.

Arvid Posse

I.C. Sanderskiöld

Hofrättens sigill

Kongl. Majt:s och Riksens Götha Hofrätts dom uti den vid Tio Häraders Urtima Lagmans Rätt, den 4:de april 1800 afdömde och derifrån under Kongl. Hofrätten väddade tvist, emellan Olof Lindgren i Hafrida Skattegård genom Vice Häradshöfdingen Witthoff, kärande, samt nu mera aflidne Lagmannen M.G. Danckwardts efter dess död dess Enke Fru Friherrinnan Högwälborna Gustafva Juliana Gyllengranat, år egna och dess omyndige Barns vägnar, genom Commissarie L. Åhman, stärande angående Kärandens till Väsbo härads Tings Rätt efter stämning, väckte påstående, at för sina med dess hustru Maria Charlotta Juhlberg sammanafnade omyndiga Barn: få i börd inlösa, de två tredjedelar uti Hafrida Kronoskatte Rusthålls Hemmanet Hafrida Skattegården, hvilka Lagmannen Danckwardt i lifstiden af Käranden och dess Svågrar Johan Adolph och Carl Eric Juhlberg, sig tillhandlat, uti hvilket mål sedan Käranden genom särskildt utslag den 14 Maji 1799 blifvit berättigad ansedd, at å sina omyndiga barns vägnar, Bördstalan föra, Härads Rätten medelt dom den 21:ste derpå följande October, af anförde Skjäl och under åberopande af 5. Cap. 1. M och 12 § jorda Balken förklarar Kärandens omyndiga Barn berättigade, at emot den utgifne köpesumman och ersättning för bevisligen utlagda Lagfarts kostnader i Börd erhålla de två tredjedelar af halfva krono skatte Hemmanet Hafrida Skattegården som deras moderfader ägt, och hvilka herransdelar således fardagen 1800, till them afträddas borde samt the therå för Lagman Danckwardt meddelade Upbud, de omyndige till godo beräknas; och skulle Käranden för använd Rättegångs Kostnad, njuta ärsättning med två Riksdaler, hwaremot Urtima Lagmans Rätten genom dess motvädjande dom af deruti uptagne skjäl samt i förmågo af 5 Cap. 9 § Jorde Balk. ansett Lindgren för sina omyndiga barn anställde Bördstalan olaglig och obehörig, samt med ogillande af Härads Rättens ofvannämnde utslag och dom, Lagman Danckwardt från Stämninge påståendet och den ådömde Rätte gångs Kostnaden befriat, och hvarigenom den af Lindgren ärbudne Börds manna Ed komme at försvinna; varande Rättegångs kostnaderna parterna emellan, till följe af 21 Cap. 4 § Rättegångs Balken qvittade, therom, jämte härstädes ömsom fordrad kostnads ersättning, tvistadt varit, Gifven i Jönköping den 6 Martii 1801.

Utan förbehåll hafva Parternas Ombud undertecknat den utfärdade skriftliga berättelsen; Kongl. Hofrätten anser sig således oförhindrad, at detta mål slutligt afgörande företaga. Vid påöfningen hvaraf Kongl.

Hofrätten likväl finner, det icke sådana skäl af käranden blifvit anförda, som till ändring uti Urtima lagmansrättens dom märkas kunna;

hvarföre den samma jemlikt 24 Cap. 4 § Rättegångs Balken af Kongl. Hofrätten varder gillad och stadfäst. Börandes Käranden ärsätta svarandens härstädes förordsakade kostnader till domstolen och stämplat papper med Tre Riksdaler, och sådant alt med rätta.

Actum ut supra. På Kongl. Hofrättens vägnar.

Arf vid Posse

J.S. Lothigius

Hovrättens sigill.

Titel: Dom uti vädjande saken emellan Olof Lindgren i Hafrida, svarande, samt aflidne Lagmannen Danckwardts Enke Fru Friherinnan Gustafa Juliana Gyllengranat, svarande.

Kongl. Maj:ts och Rikets Götha Hofrätts dom i den med Väsbo Härads Rätt den 21 October 1799 samt vid Tio Häraders Lagmansrätt den 4:de april 1800 afdömda och genom Kongl. Hofrättens Dom den 6. Martii 1801 till Lagmansrätten återvisade samt därstädes den 9 September samma år, å nyo afdömda sak emellan afledne Herr Lagmannen Magnus Gust. Danckwardt Enkefru Friherrinnan Högwälborna Gustafva Juliana Gyllengranat, å egna och dess omyndiga barns vägnar, genom Commissarien L. Åhman, Kärande, samt Pehr Svensson i Hornabo, såsom svarande för afledne Eric Svensson i Ölmeåstad omyndige son Hans Eriksson uteblifven Svarande, angående Börd till fyra trettione sjattedelar efter helt räknat, i Krono Skatterusthållet Hafride, som Eric Svenssons halfbroder Pehr Svensson till Herr Lagmannen i hans Lifstid försålt; uti hvilket mål, sedan Käranden till Väsbo Härads nästledne Års sommarting, instämt den omyndige Hans Erikssons bemålte Förmyndare, i det påstående, at den omyndige icke vore å nämnda hemmansdelar besuten, Lagmansrätten genom sin motvädjade dom, af deri uptagne skäl, och under ogillande af Kärandens anhållan om anstånd med målets företagande, samt med fastställande af Härads Rättens den 21 October 1799 med detta förrberörda dom, ansett Lagmannen Danckwardts rätts innehafvare pliktig, at i fråga varande hemmans delar till omyndege Hans Eriksson näst därefter infallande Fardag i Börd afträda, emot återbekommande af så stor del i Köpeskillinen som mot hemmandelarne vore svarande; och ägde Käranden at sitt till Häradsrätten angående besutenheten instämde påstående fullförlja om Käranden sig därtill befogad finner; Rättegångskostnaden, Lagmans Rätten emellan Parterne uphäfvit och Qvittat, hvarom tvistadt varit. Gifven i Jönköping den 13 December 1802.

Den utan anmält förfall härstädes uteblifne svarande Parten Pehr Svensson i Hornabo, verder jämlikt 27 Cai. 1 § Rättegångsblk och Kongl. Brefven den 11 Majii 1774, dömd förlustig sin svarande talan i detta mål, hvilket Kongl. Hofrätten nu till afgörande företager, och ehuru Käranden Enkefru Friherrinnan Danckwardt haft anledning til sin uti Inlagan deröfver förda klagan, at LagmannsRätten förvägrats hennes anhållan om antånd med målet, för at kunna sina handlingar och Skäl därstädes förete, dock som målet af de, så väl under förra Rättegången som nu vid tvistens fullförljande för ingifna handlingar finnes tillräckligt utredt, samt Kärandens Inlaga jämväl innefattar hufvudsaklige påståenden,

altså förfaller vidare pröfning af nämnde klagan. Beträffande huvudsaken, så emedan Käranden icke anført skäl, ledande till ändring i Lagmans Rättens dom hvarigenom omyndige Hans Eriksson blifvit ansedd berättigad at omtvistade fyra trettionde sjette delen i Krono Skatte Rusthållet Hafrida inbörda, Ty blifver samma dom, såsom på Lags grundad, fastställd. Men då nu af handlingarna är uplyst, at en af Käranden stämd fråga, om Hans Erikssons besuttnhet å berörda hemmandelen, hvilken oafgjord vid Härads Rätten, samt fölljaktlikigen på denna frågas slut beror, huruvida bemälte omyndige må af hemmansdelarne komma i besittning eller icke, finner Kongl. Hofrätten det skyldigheten, at dem afträda för närvarande icke kan Herr Lagman Danckwardts rättsinnehafvare, åläggas. Och sådant alt med rätta. Datum ut supra.

På Kongl. Hofrättens Vägnar.

Arvid Posse

P.O. Sanderskiöld

Sigill

Utdrag af Domboken hållen vid Lagtima Vinter Tinget med Väsbo Härad uti Öllmestad den 7:de Martii 1803.

§ 55.

Då nu efter anslag uprop skedde uti till detta instände målet emellan Enke Fru Lagmanskan Hög välborna Friherrinnan Gust. Jul Danckwardt född Gyllengranat på Göingenholm, Kärande, samt Pehr Svensson i Hornabo skrifven förmyndare för gossen Hans Ericsson, Svarande, angående denne sistnämndes obesutenhet å honom genom Börd tillkommande en niondedel uti Skatte Kronor Rusthållat Hafrida, anmälte sig för Käranden enligt fullmakt den 25 sistledne Februarii vice Härads skrifvaren Jean Seth, som tillkännagaf at Parterne med hvarandera öfverenskommit om sakens biläggande, så att Svaranden medgifvit uti en för honom nu inlämnad skrift, som uplästes af följande innehåll:

Tit. till Tings Rätten.

Ehuru Kongl. Maj:ts och Riksens Höglofl. Götha Hofrätt genom dom af den 13 nästledne December tillagt onyndige gossen Hans Ericsson Bördsrätt till en niondedel uti Hafrida Krono Skatte Rusthåll; Men öpet lämnat, till utförande vid Lofl. Tings Rätten den upstådda frågan, om obesutenhet å denna lilla hemmandel, hvilken nu till nästinstundande vinter Ting med Väsbo Härad är inständ; Så aldenstund min myndling Hans Ericsson, hvilken nu är både fader och moderlös samt i ganska oförmöget tillstånd, och den i Bördens tvistens början insatta bördsskilling, då af Hans Ericssons Fader Afledne Eric Svensson blifvit i Tings Rätten lyftad, samt nu ej är at tillgå eller Presteras kan och bördens för thy förfallen, hvar till äfven kommer, at, som Hans Ericssons Fader-broder Pehr Svensson, hvilken förut ägt denna lott, med Lofl. Tings Rättens tillstånd af den 7 juni 1797 densamma försåldt, för det at han därpå var obesuten, och at den ähållne Köpeskillingen Ett hundrade Femtio Riksdaler gifvit långt större afkast, än den lilla jordalega 1 Rdlr 16 skill, han därföre njutit, altså vågar jag, såsom förmyndare för bemälte Hans Ericsson ej vidare yrka dess bibehållande vid Bördsrätten till den oftaberörde 1/9 -del uti Hafrida Rusthåll, såsom mera ländande myndlingen till skada än nytta, utan den samma till Lagmanskan Högvälborna Fru Friherrinna Gustafva Juliana Danckwardt född Gyllengranat och högvälbemälte Frus Respective Barn och arfvingar härmed afstå, samt dem tillägna berörde niondedel, med alt

hvad därtill hörer och samma Rusthålls del åtfölja bör, hvilket likväl till Tit. och Lofl. Tings Rättens gunsträttvisa pröfning och fastställelse underställes.

Framhårdar etc.

Per Svensson i Hornabo (Bomärke) Förmyndare för Hans Ericsson

Michael Danielsson " i Lid moderbroder till Hans Ericsson

Att Pär Svensson och Michael Danielsson, såsom Förmyndare och närmaste anhörig till omyndiga Hans Ericsson villigt häruti samtyckt och sjelfve hållit i pennan vid underskriften intyga. Ekholmen den 26 Februari 1803.

Fred. Hårdh. Jan Seth. Anders Svensson.

I anledning hvaraf Rättegången afslutades och den härvid ingående förening får lända Parterne till ömsesidig efterrättelse, så at i fråga satta 1/9 mantal Hafrida Skatte Rusthåll på ofvan förbemälda grunder må blifva Käranden tillhörig. Ut supra.

På Härads Rättens vägnar.

A. Johan Kröger.

Contract.

Emillan undertecknad Rusthålls ägare af N:o 93 Hafrida under Jönköpings sqvadron av Kongl. Smålands Lätta Cavallerie, samt antagne Ryttaren för ofvannämnde nummer Nils Glad.

1:mo i Städdja och legomål får Ryttaren Åtta Rdlr 16 sk., samt i arende så mycket som det (några ord oläsliga) och äger Ryttaren rätt, at när han sjelf behöfver sitt Torp, efter upsägning vid Michaelii tiden, det samma tillträda påföljande Årets vårfrudag.

2:do Till Regementsmöten och Commendering i Kronans tjenst, skall Ryt-taren få matsäck och drickaspengar efter behof och lika med sina Camera-der.

3:o Enär at om Ryttaren skulle bebo sitt Ryttare torp skall han få ökar på Rusthållet, at efter nödtorft bruka jorden. Sålunda aflåtit och försäkrat, af Eskilstorp den 1 Martij 1799.

M.G. Danckwardt

Knut Jonsson

Olof Lindgren

Med ofvanstående Contract är jag till alla delar nögd, betygar af Eskilstorp som ofvan. Nils Glad.

För N:o 93 Hafrida af Jönkiöpings Sqvadron under Kongl. Smålands Lätta Cavallerie Regimente är å nedanskrifne dag ersatt ett svart Sto med litet hvit på vänstra bakfoten, 6 år g:l, 9 fot 3 tum högt. Som aproberas.

Hult den 26 Maji 1799. H. Em. Wahlberg

Som N:o 93 Hafrida af Jönkiöpings sqvadron under Kongl. Smålands Lätta Cavallerie Regimente, är å nedanskrefne dag till Ryttare antagen Nils Glad 21 år gammal, 3 fot 10 lång, Smälänningen ogift, visiterad

Hult den 1:ste Martij 1799.

H:s Em. Wahlberg

Anno 1692 d. 4 Junii voro Undertecknade tillika med Nembdon ut in Actis sammankombne uthi Åslarp i Väsbo Härad och Bredaryds Sochn, samma hemman med des Torp Lappeboda att besiktiga och verdera, hvilket är vordet pantsatt af fordomb Capiteinen välb. Hr Nils Stierna till Hvittaryds (?) Sterbhus emot låntagne penningar nebl. 700 Dlr: Lijkmätigt obligationen, daterat Bolmnäs d. 25 Julii 1671, hvilken skuld Hr Capiteinen Välb. Hr Ullrik Stake medelst ingången Transaction af kiöp jemte några åhrs innehörande Intressor, sig uppåtagit att betahla uthi en summa 969 dlr Courant, som dess Hr Kyrkioherde Ährvyrdige och höglärde Hr Sven Tiliander, såsom på Hvitteryds Sterbhuus vägnar gifne Obligation och Innision d. 21 April 1691 vidare Indigiterar, för hvilken Summa Södra och Norra Åslarp med torpet Lappeboda såsom Pant (för) såsom för domb. Gouvernören Sahl. Högvalboren H. Mörners Immision af d. 28 April 1674. Hafvandes hans Öfvervyrdighet med bemälda pagt lagl. procederat, först honom å tinget behörigen upbudit, och sedan föruthan dhet han sielf giordt påminnelse om åstunnande, anmodat tillijka Häradshöfdingen om dag förelagdan, uppå hvilken väl bem. Hr Capiteinen kunnat honom förnöga, som man och honom dher uthi villfarit, Och till den Ändan uppå Tingsrättens vägn. Bref afgå låtit till nehra vählbem:ilde Har Capiteinen att han innom en viss nominerat Termin ville honom des Capital och hafvande rättmätige fordran honom betahla och således pantesummarna infrija, hvilket såsom dhet intet skiedt, Äfven hans Öfvervyrdighet derföre anmodat Tingsrätten om Laga Bistånd och anordning af ber:de Pant, altså haar man sådan hans Öfvervyrdighet begiäran också kunnat, uthan till dhen Ändan sigh nu här i dag instält, Och ehuruvähl man med förrättningens företagande till kläckan 12 om dagen innehölt, uthi mening att afbijda mehrbemälte Hr Capiteinens ankomst, efther som han af Terminen i tijda erhållet Part och Communication, hördes lijkvähl intet uthaf, hvarken honom eller des fullmäktige, hvarföre man och icke heller der medh kunde länger uppskiuta, emädan hans Öfvervyrdighet medh panten lagl. procederat, hafvandes man fördenskull på fjälliande sätt dermed omgådt; nembl. noga öfversedt dessa pantehemmans lägenheter och them sålundade af efterföljande villkor befunnit, hvilka belägna Ähro uthi

Jönkiöping Lähn

Väsbo Häradh och Bredarydh Sochn.
Åslarp hemman byggt af timmer dhelar
Lars Larssons andchl.

Mangården

- 1 st. Stugu medh en frambkammare Behållen
 1 st. nattstugu ny och behållen
 1 st. Boodh med lofft ofvanpå Bohl.
 1 st. Sædesboodh med ?
 1 st. Bryggehuus under ett Taak bofälliga
 1 st. Kiölna och Badstugu under ett taak på några Åhr Brukelig
 1 st. hemligt huus, till väggar behållet, men taket odugligt.

Ladugården

- 1 st. Logalada med 2:ne golf och
 1 sr. Stall vid Norre gäflen till 4 st. hästar, väggarne behållne, men taket behöfver halfdelen reparation och det öfriga behållet
 1 st. fähuus medh ett vagnskiyhl vid Norra gäflen till taak och väggar beh. undantagandes en jord syll
 1 st. Fähuus ditto väggarna behållna men taket odygligt
 1 st. gietahuus till väggar beh. men taket odygl.

Giärdesgårdarne äro behållnaUtsädet

Gateåcker	1:	2:	
Trehörningen och fahrmohrs åcker		1:	
Enebuska åcker		2 $\frac{1}{2}$	
Palles åcker	1:	4:	
Sörlyockan	1:-	2:-	
Krookåcker		3:-	
Holms åcker		3/4-	
Kyriostätto åcker och			
Krokåcker		3/4	
Fällestän		3:	
Rolands åcker		$\frac{1}{2}$	
Hulltåcker		1	
3 Norrgårdsta åcker kallade		2 $\frac{1}{2}$,	6 T:r 5 Kap:r

Åckrarne Bestående elliest halfparten af Mull och $\frac{1}{2}$ af grusjord.
Ången består $\frac{1}{2}$ af hårdvall och den öfriga halfdelen marvall(?) till 18 Cronopallmar(?) höö, eller 15 Nöth, 20 st gietter och gåhr, sampt 2 st. höste Creatursfoder.

Humlegårdh till 11 st. åhrligen.
Hagegång, Qvarnfall, Fiskevatn: Intet.

Samuel Ingemarsons Andel.

Mangården

- 1 st. Sätessstugu bofl. med en Bryggstugu på gafflen, väggarna bofl. Taket odugl.
1 st. Nattsugu bofl.
1 st. Enkel Boodh på några åhr Brukelig
1 st. Kiöllna med
1 st. Badstugu under ett taak. Behållne.

Ladugården

- 1 st. Logalada med 2:ne golf. Väggarne bofl. taket odugl.
1 st. Fåhuus. Behållit.
1 st. Gieta och fårhuus, med vagnskiul nys upbyggt till väggar men intet täht (täckt?)
1 st. Stall till 2:ne hästarsrumb. Behållen.

Giärdesgårdarne finnas Försvärlige.

Uthsädet.

Fållaåkrarne 3 st	- 3:-
Hampelandsfållen	- $\frac{1}{2}$:-
R ugåcker	- 2:-
Lilla Aspåcker	- 1:-
Benkietten	- 2:-
Bohlsåcker och gapsåcker	- 1:-
Bälten	1:
Dahls åcker	- 5:-
Genbroåcker	1: 1:
Norr Aspåcker	- 5:-
Fyrhörningen	1: 1:
Eedsåcker	- 2 $\frac{1}{2}$
Bolandet	- $\frac{1}{2}$

7 Tr. $\frac{1}{2}$ Kap.

Består af Godh något mindre än $\frac{1}{2}$ dehlen dhett öfriga grusjord.

Ången Består af Marvall till 3 och thet öfriga hårdvall till 18 Crono-pallmer höö åhrl. (till) 15 Nöth, 20 st. Fåhr och gietter sampt 2 st. häste foder.

Humlegårdh vid loge till 20 stänger.

Häregång till 3 eller 4 kalfvare Sommarföda.

Qvarnfall, Fiskevatn: Intet

Uthögorna till Bägge dehlaren, modelmåttigt Muhlabet Communt med Hafrya och Bredaryds Byar, samt Eskilstorp, Ållonskog ingen, Timmerskog till små Ladugårdshuus, Fälleskog för tiden ingen, men med tiden kan upväxa, och Culturen är på bägge hemmanen för tiden försvarlig

Lappeboda

Till byggnar sålunda förrättat: Mangården

1 st. Sättestugu, med ett Bakhuus, väggarne Behållne, undantagandes alla jordsyllorne, samt en Långsyll, taket odugeligt på Södra sidan

Deck temmelig Beh. på Norra.

1 st. Nattstugu med en Lijten Bodh vid änden, Väggarne någorlunda Behållne, Undantagandes Jersyllorne, taket nyligen reparerat af förrige åboen Johan Andersson.

1 st. Ny bodh af förrige åboen Johan upbygdh

1 st. Ny Badstugu och kiölna under ett taak af bemäste Johan upbyggt till Taak och väggar behållne, men Badstugu Lagen är borta.

1 st. Vedskiul med 4 stolpar upsatt, täckt så när som fierdelelen af taket med bräder, åhr och af Johan upbyggt

Ladugl.

1 st. Logalada med venne golf, gamla vägar och odugl. taak.

1 st. Vagnskjuhl med västra Ladugäflen, Behl. Af bemäste Johan i Lijka måtto upbyggt.

1 st. Fähuus med en sijdebodh behållen undantagandes taket på sijde bodan. Tarfar Reparation, Jembvåhl af Johan upbygd.

Gierdesgårdarne åhro försvarlige.

Utsädet.

Ladåcker	- 5:-
Ladåcker	1/4:-
Hampstan	3 1/2:-
Böråcker	2:-
Bohlsåcker	1/4
Smeåcker	1 1/2
Fällan	5:-

Bakåcker	1/4:-		
Kringlan	$\frac{1}{2}$:-		
Qvarnåcker	4:-		
Stubbåcker	1 $\frac{1}{2}$:-	3 Tr	1 $\frac{3}{4}$ Kpr

Består af 1/4 Mulljord och dät öfriga gruus och miähljord.

Ängen består af 1/4 Gräsvall, dhet öfriga Marvall till 15 Crono pallnar höö, el. 12 Nöth 16 st. fåhr, och en häst kreaturs foder.

Humlegården nys lagd till 1/9 tl. ($\frac{1}{2}$?)

Hagegång, Fiskevatn, Qvarnfall: Intet

Utägorne, Medelmättigt Muhlbeta Commut med Åslarp och Hafrija samt Bredaryds Byar och Eskelstorp. Ållon, fälle, Timberskog finnes icke heller grärdse eller vedbrandsfång.

Culturen För tiden temmelig försvarlig

Sedan företogs sielfva verderingen, För hvilken orsaks skull samt. underskrefne till värderningen kallade den vanlige verderigns Eden aflade, öfverseandos där näst åboernes på föreskrefne hemman innehafvande qvittan-
tier, som innehölle huru mycket dhe åhrl. till Dato erlagt, och befans, att af Norra och Södra Åslarp är gifvet i åhrlig skatt tillsammans 26 Dlr Courant, och således 13 af hvar, som gör i Silf. mt 39 Dlr. Fierdingshemmanet Lappebo 6 Rdl eller 9 Dlr Smt, deremot dhe alldeles varit frii för dagsverken, Skiutsningar och Städia, som icke allenast åboerne sielfva bejaka och tillstår, uthan och hans öfvervyrdighet Kyrkoherden Hr Sven Tiliander som Hypothecarius å Vittaryds sterbhus vägnar besannar; fördenskuil togh man sådant i noga öfvervägande, huru närh förr antecknade lägenheter och hemmanen, emot denne upförde Ranta svara och träffa, då ehuru vähl man icke allenst af åtskillige omkring liggande hemman i Häradet, dhe deraf så förmåhn i åker och äng med öfriga tillhörigheter bestode; ehrför fast mindre skatt och Ranta afgår, så i anledning af Cronans Jordebock, som elliest, likvähl som dessa Hemmans åboer till Dato, med så stor Ranta uthärda kunnat, understodh man sig icke någon förminskning deruthi göra, fast anledning nog der till af dhe till hemmanen lydande släte förmåhner af usagor kunnat gifvas, uthan blef således som förr Rantan af Norra och Södra Åslarp med Torpet Lappeboda i ett för allt till en summa af 48 Dlr Smt bestående. Hvilken Summa efter nogre pondererande, man icke högre kunde anslå. Öfvervyrdige Hr Kyrkoher-

den Tiliander i betahlnng på dhet af Hvittaryds Sterbhhus utlånhte Capital medh der resterande Interesse, efter Vålborne Hr. Capitein Ulrich Stakes slutna Transaction 969 Rdl. C:t som gör 1453 Dlr 16 öre Smt
 Än . C:t 5 pro Centum, hålst emädan man der borde vidh Considererade den gravation, som föllier hemman med adels Rusttienstens Prästerande, jempte dhem afgöarnade 5.....Contributionen, var de thider infall. Då således af Sielfva Summan Decourteras 960 Courante Rdl Smt, blifvandes altså Differentsten 493 Dlr 16 öre Smt som Kyrkioherden Tiliander på sterbhusets vägnar ännu att prätendera hafver. Actum ut supra.

Hans Berghman

Johan Dreflign

Joan Ingason i Förset Nils Andersson i Sorkhult (!) (?)

Pehr Svensson i Urshult

Måns Erlandsson i Öllmestad

Att förestående Copia är lijka lydande med original
 attesterar.

J.G. Berghman

Anno 1748 d. 6 October blef till 3dmärkaste fölie af Vålborne Hr Asesoren Per Schaeij gunstige ordres: d. 14 huius hälle; Husesyner på Hafrijda Sätterij: såväl som på råörshemmanet Ågården: som företokes: Forslycka
... af Anders Gumeson uti 4 åhr: som fölier, nembl.

Mangården

En sättestuga med framkammare förstuga 17 alnar lång och $8\frac{1}{2}$ alnar till väggar Behållen men Söra sidan forad med 1 tolf breder som med arbetslönen och in Kiöpet verderas till 2 Dlr.

Samt taket på nora sidan fines brukeligt: men en mullåhs(?) insattes för 8 Skilling.

På Söra sidorna bör omtäckas med $\frac{1}{2}$ Kläft näfver med des gamla till hielpt utfört till 2 Daler. Upleningen verderat för 1 Dlr.

Tildet i stugan och Framkammaren samt förtugan fins Behållet itill alla delar ... 4 Sk.

Ett takfönster Behållet, I Kammaron ett fönster fines odugeligt som bör et ny i stället. 12 Sk.

2:ne dörrariistugan. En ått kammaren går på järnkrokar. Behållen

En giestastuga vid västra gafflen Bredevid förstuga 6 alnar lång 3 alnar bred til, vägen behållen taket brukeligt men tilldet peppreras för 24 Sk.

Spiis Behållen med två spiell, Dörr på järnkrokar med smällolås: samt 4 st. vägfönster. Behållna.

En bod med 2:ne gulf $7\frac{1}{2}$ aln lång 6 alnar bred fines till vägen behållen men taket samt röstningen odugeligt som ska om tåkas och röstas med det gamla till 6 Dlr.

Hemlighuus fines till vägar och tak behållet inredningen fylles med Tilldes dörr och Bänk som verderas till 1 Dlr.

En kiörna och bastua under ett tak fins af åboen Anders upbyggt för emotagna 20 Dlr, Smt af sin förriga husbonde: men som denna Kiörna och bastuga finns så ny och på flere sätt och af allt fullkomligt gjort verderas här till 22 Dlr.

Vanghuus fins Behållet sør om Bodagafflen.

Ladugården

En logalada med 2:ne golf 21 alnar lång $8\frac{1}{2}$ alnar bred fins till vägar och tak Behållet men röstningen skall omlagas för 24 sk.

Dörren på järnkrok utan lås Behållen

Ett fähus vid Söra gafflen 15 alnar långt 8 alnar Bret till vägar och tak behållet tildet fins odugeliget repreras till 1 sk.

Dören på fähuset går på angel. Brukeliget

Fåårhuus och redskapshuus under ett tak till vägar Behållet, taket odugeliget som ska omtäckas af nyo med tre tiug halm som är upläggningen berderar till 3 Dlr 24 Sk. Dören på trä angel utom låss. Brukelig

En stall öster söder på gården fins, någorlunda Brukelig.

Gierdegårdar behållne.

Lika lodes avhuls huse syn på Mellangården för Zacharias Danielsson, som kommer till att svara för 2 åhrs huserötta. Som följjer neml.

Mangården

En sättestuga med framkammare och förstuga 17 alnar lång och 8 aln. bred fines aldeles odugelig: som skall af nyo med det gamla till hielpt upsättas: verderas till 35 Dlr Smt.

En giestestuga vid västra gafflen: under ett tak med förstuga: 6 alnar lång 8 alnar bred, fines någorlunda Brukelig.

En Bod öster på gården fines brukelig till vägar: bör repareras till tak och tillde samt forning med till 12 Dlr Smt.

Hemlighuus fines intett skall ett af nyo upsättas som verderas till 4 Dlr Smt. Sviijnhuus fines intet utan Bör af nyo upsättas för 2 Dlr Smt.

Ladugården

En logalada med 2:ne golf 22 alnar lång $8\frac{1}{2}$ alnar bred till vägar behål-
len men taket omtäckes på söra sidan: med 100 tierfvar halm till 6:8. Up-
läggningen verderad till 1:8.

Ett fännahuus (?) vid östra gafflen på ladan 12 alnar lång 8 alnar Bred: taket behållet och vägen på söra sidan och västra gafflen äfven och fines Behållen: men uppå norra sidan och östra gafflen bör foras med $\frac{1}{2}$:ne tolf-
ter bärder som verderas till 1 Dlr Smt tolfteen, gör 2 Dlr 16 sk.

Till Brädernes påslagning utföres 1 Dlr Smt. Stahl, förådshuus samt reskapshuus fines under ett tak: Sthalen till vägen behållen: men taket odugeliget som omtäkes med $1\frac{1}{2}$ tierf halm för 1 Dlr 28 sk. Uplägningen 16 Sk.

Ditonförrådshuset vid norra gafflen: samt reskapshuus: Emellan Stahlen och förrådshuset fines sordeles odugeliget både till vägar och taket: skall af nyo upsättas med ens eller till hielpt för 10 Dlr Smt.

Kiörna och bastyga är intresserat med (grannen) under ett tak: som fines

till vägar behållne taket Bär om täckas som Belöper på denna lott 1 Dlr Smt.

Vad Gierdesgårdar vid kommer så är inte Åboen kunig der om som
Blifver ute Sletten: och en del som man komma intte till för tier och mosar.

Summa (kostnad för underhåll) 77 Dlr 12 Sk.

Under de 2:ne åhren Zakhriis Danielsson hafver bebott Mellangården Haf-
rida hafver ingen nybyggna gjort: som lærer koma till att hasta: för til-
dens uti stufvan och kammaren: efter verderinen löper på Zakharias Daniels-
son: 23 Dlr Smt 10 $\frac{1}{2}$ sk. nu kommer att afdrages för reperipation som Zakkris
Danielsson hafver gjort: till Släppt 2 tierf halm: som han hafver upptäck
på Södra sidan på fähuset vorderad till 2 Dlr 16 sk. Smt. Upläggningen ut-
föres till 16 öre Smt. som restora nu igen när 3 Dlr afdrages 20 Dlr 16
sk. Smt.

Åhr 1772 den 16 October blef enligt hög befallning af hennes Nåd Vice Presidentskan vählborna Fru Catharina von Schaeij af undertecknade laga husesyn förrättad å $\frac{1}{2}$ Hemman Rå och Rör Hafrida Ågård, som Åboen Pehr Jansson 24 åhr bebodt och sedan nämndemannen Nils Andersson i Flata blifvit om thes embetes skyldighet vid husesyn ärindrad företogs synen som följer.

Mångården

1 st. Stufva, med framkammare, kiök och Förstufva under et tak och resning, 17 alnar lång 8 dito bred och $2\frac{1}{2}$ hög, till väggar behållen, enär en syll, jordsyll å östra sidan insattes med arbetslön 2 Dlr Smt.

Västra väggen och knutarne fordras hvartil åtgår 2 tolfte bräder och anses med arbetslön til 3 Dlr Smt.

Taket å båda sidor omtäkes, och hvartil åtgår med det gamla tilhopa 2 tolfte Bräder och 2:ne klofter ny näfver 12:- Dlr Smt.
Arbetslön 3 Dlr Smt.

Golf lagas med en tolt Plankor och arbetslön tillsammans anses till 2.16.

Dörrar på gångjärn och lås för förstufvan Behållet.
Taket å Förstufvan faller til 4 plankor 24:- Dlr.

En Matt stufva i alnar lång 8 bred och 3 alnar hög, brukl, när södra gavlén fordras och hærtill åtgår 1 tolt bräder och anses med arbetslön till 1.24

Taket å båda sidor omtäckes med det gamla tildet och 1 kloft ny näfver 5:- Dlr Arbetslön 2:Dlr.

En bod öster på gården ny upbygd, med öfverrum, 8 alnar lång 8 bred och $4\frac{1}{2}$ hög, med dörr innanreda och god lås försedd

Hemlighus finns intet men bör å nye upsättas och belöper å denna del 3 Dlr Svinhus 3 aln långt och 3 d:o bredt omtäckes med 10 kärfvar halm och arbetslön för 1:16

Kölna och Badstufva under et tak gemensam med Salm Bg, nyl upsatt

Ladugårdshusen

En loglänga med loge och 2:ne ladurum 19 alnar lång 10 bred $4\frac{1}{2}$ hög, till väggar behållen: men ett stycke å taket å södra sidan bör omtäckas hvartil åtgår 60 kärfvar halm. = Dlr. Arbetslön dito 1.16.

Ett Fåhus med fårhus under et tak och röst 13 alnar långt 9 d:o bredt

Odugeligt. Nytt bör uppsättas vid östra ändan på Ladan och anses till 50 Dlr.

Ett stall tillsammans med Gårdsboens 4 alnar långt och 8 bredt, till väggar brukbart, men jordsyllen å östra sidan utödd som anses å denna del för 1:16. Taket år ömse sidor omtäckes med 20 kärfvar halm och anses med arbetslön 3:- Dlr.

Redskapshus til väggar brukeligt, taket omtäckes med 20 kärfvar halm och arbetslön för 3:- Dler.

Gärdesgårdar

210 fämnar behållen

120 medelmåttig

260 odugelig 12:6 Dlr

Summa 114 Dlr. 14 Sk.

Således vara befunnit synt och värderat intyga ut supra.

Mag. Florén.

Nils Andersson i Flata

Nämndeman

Rårörshemmanet Ågården brukare $\frac{1}{2}$ Pähr Mattson 3 åhrs tid skall aflötta

Mangården

En sättestuga med förstuga 12 alnar lång och åtta alnar bred fines behållen till väggar och tak samt inredning. Dito en giestestuga vid förstugan $7\frac{1}{2}$ alnar lång och $4\frac{1}{2}$ alnar bred fines till vägar någorlunda brukelig: men taket och röstningen samt inredningen är odugelig som skall om byggas med dertill åttgår 12 Dlr Smt.

En Bod med 2:ne golf $7\frac{1}{2}$ alnar lång $6\frac{1}{2}$ alnar bred är Behållen både till vägar och tak samt inredningen dörren på träangel.....

Hemlighuus fines intte.

Svinhuus fines Behållet - Bastuga och kiörna: intreserat som löper på denna lott 1 Dlr Smt.

Ladugården

Loge med 2:ne golf under et tack 18 alnar lång 9 alnar Bred till alla dellar Behållen.

Fänahus och Svinhuus under et tack 12 alnar långt i alnar Bred fines till Väggar behållet smat taket och brukeligt.

Stahl och reskapss huus vid nora Sidan hos fänahuset: fines stah-
len 4 alnar lång och 6 alnar bred är någorluna Behållet Både till vägar och
tak. (Erfordras) Summa 13 Dlr Smt.

Gierdesgårdar är det på samma sätt härmed: att de vetter intet alla
sina gierdrsgårdar.

Dito hos åboen Siemuen Nillson i Ågården Brukar $\frac{1}{2}$ hamnan uti
7 åhrs tid och alt längreoch Blef sålunda Siett nembl.

Mangården

En sätessstuga 22 alnar lång 8 alnar bred fines Behållen både till väggar
och tack samt inredningen

En Bod öster på gården 6 alnar lång och 6 alnar Bred är äfven och Behål-
len om taket med den gamlq näfvern till Hielpt: och en half Kloft näfver
dertill för 2 Dlr Smt. Uplägningen verderad till 1 Dlr Smt.

Hemlighuus fines finns intte som skall et nyt upsättas till 4 Dlr Smt.

Svinhuus finnes Behållet. Intresserat med Pähr Mattesson.

Ladugården

En logalada med 2:ne golf 18 alnar lång 9 alnar bred till väggar fin-
nes behållann: men taket bör omtäkas med 3 tierf halm för 3 Dlr 24 sk Smt

Fänahuus 12 alnar långt och 8 alnar bred finnes till vä ggar behållet:
men taket omtäkes på östra sidan med $2\frac{1}{2}$ tierfvar halm tillsammans 3 Dlr
24 sk. Smt. Uplägningen verderad till 20 sk.

Stahl fines behållen både till väggar och tack samt tilldr.

eskapshuus emellan ledan och fähuset till vägar brukeligt men taket
med en Tierf halm förl Dlr 8 sk. Smt. Uplägningen 8 sk.

Sålunda varder synen befunnit.

Attesteras underteckna de: nämndemännen

Per Persson
uti Åhrevijd

Lars Tunberg

Elias Lidström

Jag ber ehuru okänd tacktes mig tillåta mig den friheten med bref besvära, uti ett mål som rör Anebergs, Tofvaryds och Eskilstorps skogar, som vid den på Aneberg och Håkentorp nu för händer varande skog delning sig yppat och således ej ingenom mig åtgärd blifvit begynt. Med den sammankomst som hölls d. 27 Junii blef således påstått at Tofvaryds hemman skulle få sin skog inom Eskilstorps rågång, hvilket jag bestrider och thet i anledning af the documenter jag har i händer, som ock at Tofvaryds hemman i alla tider haft klöfvgång på Anebergs ägor, hvilket hemmanets belägenhet äfven utvisar och at på Eskilstorps ägor ingen få drift nånsin varit eller utan någon ny inmätning värkställas kan. Jag ber således min fröken ej vill mig tillräkna at jag för de ordsaker nödgas den projecterade rågången bestrida, och emot Chartans fastställande med andra villkår ej kan samtycka, änn at Tofvaryd blir innom Aneberg skog beräknad.

Att undvika vidlyftiga rättegångar och omkostningar å ömse sidor, vore väl en utväg som den endaste i anseende till belägenheten, nembl. om jag tordes projectera at min V. fröken på hvad villkår som behagas förkytra det lilla hemmanet Tof., så jag sedan ville det intaga uti Eskilstorps skogalag, och varigenom all process tå uphörde. Ett sådant förslag hoppas jag M.f. så mycket snarare kunde samtycka, som thet är ett litet och obetydligt hemman, och Anebergs ägor therigenom blefve ökte, viljandes jag i fall ett sådant förslag antages, vara redeligen på hvad sätt thet och afstås kan antingen med Contant, eller igenom byte då jag jemn god ägendom i stället lemna vill, och efter å ömse sidor upgifven jorde Tok så handla oss emellan, att min F. skall vara skadelös.

At jag detta vågat projektera härrörer therdfter och många olägenheter jag har af Tofvaryd och i synnerhet torpet Nybygget, som under Tofvaryd lyder, så at jag hoppas min fröken till handel eller byte samtycker, som jag i anseende tillomnämnde ordsaker finner för oss then bästa utvägen.

Om thetta project antages, och jag får Jordebok öfver Tof., vill jag genast å min sida en jämn god upvisa, men om thet säljes, torde tå jemte Jordeboken kiöpet utsätjas. Jag skulle önska att inna Tinget i höst, saken oss emellan vore afgjord, som sannerl, annars ej utan vidlyftighet afhielpas kan.

Med serdeles högachtning och har den ähtran framherda.

Till Fröken Lillienberg

Eskilstorp d. 11 Julii 1771,

(Ingen underskrift, men stilen är Gyllengranats.)

Eskilstorp d. 22 Junii 1780.

Till Landshöfd. Baron Hamilton i Jönkiöping.

Som allmänna Lagen 4 Cap. 1 § Bygningabalken, ålägger var och en öfver sina ägot hålla kyrkio och qvarnväg uti fullkommeligit stånd, 6 alnar bred men måst af Bredryds åboer beklageligen förnimma mycken efterlåtenhet i denna skyldighets uföfvande, uppå vägen emellan Bredryds kyrkia och mitt Säterii Eskilstorp, och belägit i Vesbo härad och Bredaryds sochn, så anhåller jag vördsammast, at T. Täcktes anbefalla krono Betieningen i orten at tillhålla åboerne uti Bredaryds by, innom hvilkas åker giärde kyrkian är belägen, och öfver vars åker och utägor som denna väg till enddel går, at så vidt som deras ägor sig sträcker nu genast innan hösten infaller i stånd sätta denna väg enligt Lagens föreskrift helst han befinnes så obrukbar, at man utan fara för kreaturens Lif och eget äfventyr kan komma till Herrens hus, eller jag fram och åter till berörde mit Säteri färdas kan, utan at oftast igenom deras åkeriärden och gator, inne vid deras egna hus, varit föranlåten igenom mitt eget folk bätra vägen öfver bäckar och sumpiga och måst farliga ställen, at jag i nödfall kunnat draga mig fram, som jag och öfver 30 differenta hushåll ej någon annan väg till kyrkia och jag till eller från denna ägendomb har, som anförre är, utgiörandes den del af vägen som hela Bredaryds by på sådant sätt bör vidmackthålla ej en fierdedels mil till fullo, emedan den öfrige delen af vägen är på Säteriets enskilda ägor belägen, och af mitt eget folk underhålles, så väl som att the flästo af anförde flera hushåll vars väg stöter till vid Säteriets enskilda väg, hafva innan the hinna dit öfver en fierdedels mil svår och oländig väg at färdas och underhåll.

Hafrida Råmärke skiljer äfven Hafrida och Bredaryd ifrån ett märke som kallas Santa Sisle kiälla och til Ganköd som är öfver en fierdingsväg til väster märket som the vil Säja heter Glums hallar är ingen stadfäster rågång emellan Eskilstorp och Bredaryds utan som the gamle åra förfäder vilia Intyga at Bredaryds borne hafva varit af ålder intresenter med Eskilstorp och här finnes behvarat en skrift af en bok som fins på Lillemad(?) datte- rat året 1603 som följer, nemligen.

1:mo. Rådmärket til Eskilstorps ägor ifrån Glömshall och igenom Tofvaryd gata ut i Hules Kiärr ifrån Hule Kiärr, och i Runne Bäck och i Runne ståken? Östan Lönshultt ifrån Runne ståkan och til Rese stenen ifrån resestenen och til Jordhällen vid Bråarya Siöö sedan tvärt öster Siö reddan och i Resestenen som står nordan för Långhulta giärde, ifrån Resesten i väster för Väset ifrån Resesten i Hvita rör i Lanna å.

Antecknat i marginalen av någon skrifvare: "Detta är Bredaryds oriktiga påstående"!

Påskriften antagligen Gyllengranats af handstilen att döma.

Paserat på ordinario Tinget med Väsbo Härad i Öllmestad d. 25 Junii
anno 1720.

§ 57. Capitain välborne Hr. Christian v. Schantz igenom sin fullmäktige
Hr. Häradsskrifvaren Samuel Gumaelius klagan till Bonden Knut Jönsson
i Bredaryds Rönnegården, för 2 st. timmerfuror, som han emot förbud huggit
på Eskilstorps Säteris ägor, förleden vinter, påstående kiärandens full-
mäktige, at svaranden må derföre tillbörligen ansvara. Å svarandens vägnar
inställer sig dess hustru Karin Andersdotter, berättandes, att dess man
är på Herrstad och slår i dag efter Herr Hagertz (?) ordres, och begierer
dilation till nästa ting, hvarföre som Rätten pröfvar nödigt att see det
Förbud som för Eskilstorp för detta är utvärkat. och nu och är vid handen,
så differas saken till nästa hösteting, då Svaranden utan vidare vid 5 Dlr
Smt vjtte sig till ansvar i detta måhl inställa bör, omedlertid itereras
det från förbudet till Bredaryd och Bröttiastad byars åboer att der intet
40 Dlr Smt vjtte och det strafflagen förmäler derutom, prejudicera Eskils-
torps säterie på dess ägor med förenämnda skogshygge. Actum ut supra.

På häradsrättens vägnar.

Daniel Lillienberg

Passerat på Västbo Hérads Orinarie Sommaring i Öllmestad d. 15 Maii 1736.
 N:o 12. Majoren Vålborne Hr Christian Eberhard von Schantz, samt Assesorskan Vålborna Fru Christina Greta Stiernklo igenom dess betiente och Arrendator af Säteriet Anneberg Vålaktad Hindrik Hillebrand, anhåller hos Rätten om Laga förbud åvärkan med hygge uti Tofhulltas och Annebergs Intresserade skog, som af främmande, hvilka derutinnan alldeles ingen del äger, kunde föröfvas, hvilket och klagas hertill skall skiedt vara, Fördenskull som att slikt förfarande strider alldeles emot lag; Så pröfvar och Tingsrätten skieligt att under 40 Dlr Smt vifte, förbiuda alla dem, som uti denna skog ingen rättighet hafva, att derstädes något hygge föröfva, hvartill den, utom annan laga pligt och skadans ersättning skall vara förfallen, som således härmed beträdes. I lika mätto, uppå Vålborna Hr Majorens anhållen, bevilliades förbud för dess Frälsehemmans Vissiö enskilte skog, emot allt oloflit hygge för att ingen må understå sig sådant giöra, vid äfven 40 Dlr Smt vijtespligt, hvilket till efterrättelse ländar, börandes dåck detta behörigen kundgiöras. Actum ut supra. På Tingsrättens vägnar.

Lars J. Barck

Föregående tingsförbud voro uti Bredatyds församling vederbörligen kundgiorät och upläst d. 31. Octobris 1736. intygar Lars Ekdahl.

Åhr 1742 d. 24 Jan är detta förbud å nyo å predikstoen i Bredaryd allmänt kundgiorät, som attesteras. Lars J. Ekdahl

Pasto loci.

Passerat vid Västbo Hérads ordinarie Hösteting i Öllmestad d. 17 September 1736.

N:o 11. Guvernörskan och Friherrinnan Hägvålborna Fru Charlotta Regina Palbitski, lät genom sin Frälse Inspector Vålbetrodde Johan Svanberg för Rätten insinuera fölljande skrift så lydande: S.T. Mig är förständigat, att Majoren Vålborne Hr Christian Eberhard von Schantz låtit till den högt:dr Tingsrätten instämma Åboen uppå frälsehemmanet Bröttjestad i Bredaryd Sochn Måns Larsson benämnd(!), för ett så kallat oläfligt skogshygge på Eskilstorps Säterijs skog, hvarvid bem:te Åboe skall vara antydd rättighetn för berörda hemman till hygge uppå nästnämde skog att visa; men som det allmänt bekant är, att Frälsehemmanet Bröttjestad ifrån uhrminnes Tjider ägt och tillhör

rättsheten, till nödtorftigt hygge och skogafång, uppå den så kallade Eskilstor Skogen, och således det hvad välbem:te Hr Major nu synes villiga tvistigt giöra, rörer bem:te hemmans äganderätt och odahl rättighet, hvilken ick ät boen utan jordägaren angår, varandes samma hemman min K. Barns fasta Fäderne arf, som iag under mårgångäfvorättighet besitter, hvilket redan för detta, är den Högt:de Tingsrätten vid handen gifvit och bevist; alltså är min(?) förmodan, att iag och min K. Barn få niuta Sveriges lag, i synnerhet det 10 Cap. 2 § i Jord. B. till godo, så att uti detta måhl ingen ting mig och K. Barn till Präjudice skier, som jag ock hos den Hög:de Tingsrätten härutinnan mig och min K. Barn allan rätt förbehåller, och(?) begiärar, att detta uti Protocollet må antecknat blifva; underandes storligen, att Hr Majoren von Schantz behagar ställa så alldeles främmande och okunnig om Bröttjestad, och flera hemmans ägande skogs rätt uti den så kallade Eskilstorps skogen, där den likvähl så allmänt bekant är, jämvähl ifrån uhrminnes tider vorden häfdad, och dessförutan uti den Högt:de Tingsrättens Dombok och Protocoll af d. 2 Octobr ågr 1674, samt på flera rum, nogsamt under rättelse derom lærer finnas, om Hr Majoren täckes samma låta efterse, Förblifver Sagde etc

Charlotta Palbitski

Högt bedröfvad Enkia.

Efter upläsandet framträdde frälse Inspektoren Adolph Swanström för Majoren Vålborne Hr Christian Eberhard von Schantz, att niuta häraf behörig delaktighet, så vähl som och att få utlösa denna Tingrätts. d. 2 Octob^r år 1674 häruti hållne och återopade Protocoll, till sin Hr Principals närmare uplysning och underrättelse, hvilket som ej skiäligen förträgas kunde; Ej blef och sådant bevilljat. Actum ut supra.

På Tingsrättens vägnar.

Lars J. Barck

Anno 1692 d. 4 Junii voro Undertecknade tillika med Nembden ut in Actis sammankombne uthi Åslarp i Väsbo Häradh och Bredaryds Sochn, samma hemman med des Torp Lappeboda att besiktiga och verdera, hvilket är vordet pantsatt af fordomb Capiteinen välb. Hr Nils Stierna till Hvittaryds (?) Sterbhus emot låntagne penningar nebl. 700 Dlr: Lijkmätigt obligationen, daterat Bolmnäs d. 25 Julii 1671, hvilken skuld Hr Capiteinen Välb. Hr Ullrik Stake medelst ingången Transaction af kiöp jemte några åhrs innehörande Intresser, sig uppåtagit att betahla uthi en summa 969 dlr Courant, som dess Hr Kyrkioherde Åhrvyrdige och höglärde Hr Sven Tiliander, såsom på Hvitteryds Sterbhuus vägnar gifne Obligation och Innision d. 21 April 1691 vidare Indigiterar, för hvilken Summa Södra och Norra Åslarp med torpet Lappeboda såsom Pant (för) såsom för domb. Gouvernören Sahl. Högvälboren H. Mörners Immision af d. 28 April 1674. Hafvandes hans Öfvervyrdighet med bemälda pagt lagl. procederat, först honom å tinget behörigen uppbudit, och sedan föruthan dhet han sielf giordt påminnelse om åstunnande, anmodat tillijka Häradshöfdingen om dag förelagdan, uppå hvilken väl bem. Hr Capiteinen kunnat honom förnöga, som man och honom dher uthi villferit, Och till den ändan uppå Tingsrättens vägn. Bref afgå låtit till nehra vählbem:ldde Har Capiteinen att han innom en viss nominerat Termin ville honom des Capital och hafvande rättmätige fordran honom betahla och således pantesummarna infrija, hvilket såsom dhet intet skiedt, äfven hans Öfvervyrdighet derföre anmodat Tingsrätten om Laga Bistånd och anordning af ber:de Pant, altså haar man sådan hans Öfvervyrdighet begiäran också kunnat, uthan till dhen ändan sigh nu här i dag instält, Och ehuruvähl man med förrättningsens företagande till kläckan 12 om dagen innehölt, uthi mening att afbija mehrbemälte Hr Capiteinens ankomst, efther som han af Terminen i tijda erhållet Part och Communication, hördes lijkvähl intet uthaf, hvarken honom eller des fullmäktige, hvarföre man och icke heller der medh kunde länger uppskiuta, emädan hans Öfvervyrdighet medh panten lagl. procederat, hafvandes man fördenskull på fjälliande sätt dermed omgådt; nembl. noga öfversedt dessa pantehemmans lägenheter och them sålunda af efterföljande villkor befunnit, hvilka belägna ähro uthi

Jönokiöping Lähn

Väsbo Häradh och ^Bredarydh Sochn.

Åslarp hemman byggt af timmer dhelar

Lars Larssons andehl.

Mangården

- 1 st. Stugu medh en frambkamar Behållen
 1 st. nattstugu ny och behållen
 1 st. Boodh med lofft ofvanpå Bohl.
 1 st. Sâdesbodh med ?
 1 st. Bryggehuus under ett Taak bofälliga
 1 st. Kiölna och Badstugu under ett taak på några âhr Brukelig
 1 st. hemligt huus, till väggar behållet, men taket odugligt.

Ladugården

- 1 st. Logalada med 2:ne golf och
 1 sr. Stall vid Norre gâflen till 4 st. hâstar, väggarne behållne, men
 taket behöfver halfdelen reparation och det öfriga behållet
 1 st. fâhuus medh ett vagnskiyhl vid Norra gâflen till taak och väggar
 beh. undantagandes en jord syll
 1 st. Fâhuus ditto väggarna behållna men taket odygligt
 1 st. gietahuus till väggar beh. men taket odygl.

Giârdesgårdarne äro behållnaUtsâdet

Gateâcker	1:	2:	
Trehörningen och fâhrmohrs âcker		1:	
Enebuska âcker		2 $\frac{1}{2}$	
Palles âcker	1:	4:	
Sörlyckan	1:-	2:-	
Krookâcker		3:-	
Holms âcker		3/4-	
Kyriostätte âcker och			
Krokâcker		3/4	
Fâllestan		3:	
Rolands âcker		$\frac{1}{2}$	
Hulltâcker		1	
3 Norrgårdsta âcker kallade		2 $\frac{1}{2}$,	6 T:- 5 Kap:r

Åckrarne Bestående elliest halffarten af Mull och $\frac{1}{2}$ af grusjord.
Ängen består $\frac{1}{2}$ af hårdvall och den öfriga halfdelen marvall(?) till 18
 Cronopallmar(?) höö, eller 15 Nöth, 20 st gietter och gâhr, sampt 2
 st. hôte Creatursfoder.

Humlegårdh till 11 st. åhrligen.
Hagegång, Qvarnfall, Fiskevatn: Intet.

Samuel Ingemarsons Andel.

Mangården

- 1 st. Sätessstugu bofl. med en Bryggstugu på gäflen, väggarna bofl. Taket odugl.
1 st. Nattsugu bofl.
1 st. Enkel Boodh på några åhr Brukelig
1 st. Kiöllna med
1 st. Badstugu under ett taak. Behållne.

Ladugården

- 1 st. Logalada med 2:ne golf. Väggarne bofl. taket odugl.
1 st. Fåhuus. Behållit.
1 st. Gieta och fårhuus, med vagnskiul nys upbyggt till väggar men intet täht (täckt?)
1 st. Stall till 2:ne hästarsrumb. Behållen.

Giärdessgårdarne finnas Försvärlige.

Uthsädet.

Fällaåkrarne 3 st	- 3:-
Hampelandsfållen	- $\frac{1}{2}$:-
R ugåcker	- 2:-
Lilla Aspåcker	- 1:-
Benkietten	- 2:-
Bohlsåcker och gapsåcker	- 1:-
Bälten	1:
Dahls åcker	- 5:-
Genbroåcker	1: 1:
Norr Aspåcker	- 5:-
Fyrhörningen	1: 1:
Eedsåcker	- 2 $\frac{1}{2}$
Bolandet	- $\frac{1}{2}$

7 Tr. $\frac{1}{2}$ Kap.

Består af Godh något mindre än $\frac{1}{2}$ dehlen dhet öfriga grusjord.
Ången Består af Marvall till 3 och thet öfriga hårdvall till 18 Crono-
pallmer höö åhrl. (till) 15 Nöth, 20 st. Fåhr och gietter sampt 2 st.
häste foder.

Humlegårdh vid lage till 20 stänger.

Hagegång till 3 eller 4 kalffvars Sommarföda.

Qvarnfall, Fiskevatn: Intet

Uthägorna till Bägge dehlaren, medelmåttigt Muhlabet Communt med Hafrya och Bredaryds Byar, samt Eskilstorp, Ållonskog ingen, Timmerskog till små Ladugårdshuus, Fälleskog för tiden ingen, men med tiden kan upväxa, och Culturen är på bägge hemmanen för tiden försvarlig

Lappeboda

Till byggnar sålunda förrättat: Mangården

1 st. Sättestugu, med ett Bakhuus, väggarna Behållne, undantagandes alla jordsyllorne, samt en Långsyll, taket odugeliget på Södra sidan

Dock temmelig Beh. på Norra.

1 st. Nattstugu med en Lijten Bodh vid änden, Väggarna någorlunda Behållne, Undantagandes Jorsyllorne, taket nyligen reparerat af förrige åboen Johan Andersson.

1 st. Ny bodh af förrige åboen Johan upbyggd

1 st. Ny Badstugu och kiölna under ett taak af bem:te Johan upbyggt till Taak och väggar behållne, men Badstugu Lagen är borta.

1 st. Vedskiul med 4 stolpar upsatt, täckt så när som fierdelelen af taket med bräder, ähr och af Johan upbyggt

Ladugl.

1 st. Logalada med venne golf, gamla väggar och odugl. taak.

1 st. Vagnskjuhl med västra Ladugaflen, Behl. Af bemelte Johan i Lijka måtto upbyggt.

1 st. Fähuus med en sijdebodh behållen undantagandes taket på sijde bodan. Tarfar Reparation, Jembvåhl af Johan upbyggd.

Gierdesgårdarne ähro försvarlige.

Ütsädet.

Ladåcker	- 5:-
Ladåcker	1/4:-
Hampstan	3 1/2:-
Böråcker	2:-
Bohlsåcker	1/4
Smeåcker	1 1/2
Fällan	5:-

Bakåcker	1/4:-		
Kringlan	1/2:-		
Qvarnåcker	4:-		
Stubbåcker	1 1/2:-	3 Tr	1 3/4 Kpr

Består af 1/4 Mulljord och dät öfriga gruns och miåhljord.

Ängen består af 1/4 Gräsvall, dhet öfriga Marvall till 15 Crono pallnar höö, el. 12 Nöth 16 st. fåhr, och en hästkreasures foder.

Humlegården nys lagd till 1/9 tl. (1/2?)

Hagegång, Fiskevatn, Qvarnfall: Intet

Utägorne, Medelmättigt Muhlbeta Commut med Åslarp och Hafrija samt Bredaryds Byar och Eskelstorp. Ållon, fälle, Timberskog finnes icke heller grärdslä eller vedbrandsfång.

Culturen För tiden temmelig försvarlig

Sedan företogs sielfva verderingen, För hvilken orsaks skull samtl. underskrefne till värderningen kallade den vanlige verderigns Eden aflade, öfverseandes där näst åboernes på föreskrefne hemman innehafvande qvittantier, som innehöllo huru mycket dhe åhrl. till Dato erlagt, och befans, att af Norra och Södra Åslarp är gifvet i åhrlig skatt tillsammans 26 Dlr Courant, och således 13 af hvart, som gör i Silf. mt 39 Dlr. Fierdingshemmanet Lappeboö 6 Rdl eller 9 Dlr Smt, deremot dhe alldeles varit frii för dagsverken, Skiutsningar och Städia, som icke allenast åboerne sielfva bojaka och tillstår, uthan och hans öfvervyrdighet Kyrkoherden Hr Sven Tiliander som Hypothecarius å Vittaryds sterbhus vägnar besannar; fördenskuil togh man sådant i noga öfvervägande, huru närh förr antecknade lägenheter och hemmanen, emot denne upförde Ranta svara och träffa, då ehuru vähl man icke allenst af åtskillige omkring liggande hemman i Häradet, dhe deraf så förmåhn i åker och äng med öfriga tillhörigheter bestodo; ehfor fast mindre skatt och Ranta afgår, så i anledning af Cronans Jordeboö, som elliest, likvähl som dessa Hemmans åboer till Dato, med så stor Ranta uthärda kunnat, understodh man sig icke någon förminskning deruthi göra, fast anledning nog der till af dhe till hemmanen lydande släto förmåhner af usager kunnat gifvas, uthan blef således nu som förr Rantan af Norra och Södra Åslarp med Torpet Lappeboda i ett för allt till en summa af 48 Dlr Smt bestående. Hvilken Summa efter nogre pondererande, man icke högre kunde anslå. Öfvervyrdige Hr Kyrkoher-

den Tiliander i betahlnng på dhet af Hvittaryds Sterbhuss utlånhte Capital medh der resterande Interesse, efter Vålborne Hr. Capitein Ulrich Stakes slutna Transaction 969 Rdl. C:t som gör 1453 Dlr 16 öre Smt
 Än C:t 5 pro Centum, hälst emädan man der borde vidh Considererade den gravation, som föllier hemman med adels Rusttienstens Prästerande, jempte dem afgäarnade 5.....Contributionen, var de thider infall. Då således af Sielfva Summan Decourteras 960 Courante Rdl Smt, blifvandes altså Differentien 493 Dlr 16 öre Smt som Kyrkoherden Tiliander på sterbhusets vägnar ännu att prätendera hafver. Actum ut supra.

Hans Bergman

Johan Drefligh

Joan Ingason i Förset Nils Andersson i Sorkhult (!) (?)

Pehr Svensson i Urshult

Måns Erlandsson i Öllmestad

Att förestående Copia är lijka lydande med original
 attesterar.

J.G. Berghman

Anno 1748 d. 6 October blef. till Sdmuikaste fölie af Vålborne Hr Asesoren Per Schaeij gunstige ordres: d. 14 huius hälle; Husesyner på Hafrijda Sätterij: såväl som på råörshemmanet Ågården: som företokes: Forslycka
... af Anders Gumeson uti 4 åhr: som fölier, nembl.

Mangården

En sättestuga med framkammare förstuga 17 alnar lång och $8\frac{1}{2}$ alnar till väggar Behållen men Söra sidan forad med 1 tolf breder som med arbetslönen och in Kiöpet verderas till 2 Dlr.

Samt taket på nora sidan fines brukeligt: men en muhlåhs(?) insattes för 8 Skilling.

På Söra sidorna bör omtäckas med $\frac{1}{2}$ Kläft näfver med des gamla till hielpt utfört till 2 Daler. Uplåningen verderat för 1 Dlr.

Tildet i stugan och Framkammaren samt förtugan fins Behållet itill alla delar ... 4 Sk.

Ett takfönster Behållet, I Kammaren ett fönster fines odugeligt som bör et ny i stället. 12 Sk.

2:ne dörrar i stugan. En ått kammaren går på järnkrokar. Behållen

En giestastuga vid västra gafflen Bredevid förstuga 6 alnar lång 3 alnar bred til, vägen behållen taket brukeligt men tilldet reppreras för 24 Sk.

Spiis Behållen med två spiell, Dörr på järnkrokar med smällelås: samt 4 st. vägfönster. Behållna.

En bod med 2:ne gulf $7\frac{1}{2}$ aln lång 6 alnar bred fines till vägen behållen men taket samt röstningen odugeligt som ska om tåkas och röstas med det gamla till 6 Dlr.

Hemlighuus fines till vägar och tak behållet inredningen fylles med Tilldes dörr och Bänk som verderas till 1 Dlr.

En kiörna och bastua under ett tak fins af Åboen Anders upbyggt för emotagna 20 Dlr, Smt af sin förige hushonde: men som denna Kiörna och bastuga finns så ny och på flere sätt och af allt fullkomligt gjort verderas här till 22 Dlr.

Vanghuus fins Behållet sør om Bodagafflen.

Ladugården

En logalada med 2:ne gulf 21 alnar lång $8\frac{1}{2}$ alnar bred fins till vägar och tak Behållet men röstningen skall omlagas för 24 sk.

Dörren på järnkrok utan lås Behållen

Ett fähus vid Söre gafflen 15 alnar långt 8 alnar Bred till vägar och tak behållet tildet fins odugeliget reparerat till 1 sk.

Dören på fähuset går på angel. Brukeligt

Fåårhuus och redskapshuus under ett tak till vägar Behållet, taket odugeliget som ska omtäckas af nyo med tre tiug halm som är uplägningen berderat till 3 Dlr 24 Sk. Dören på trä angel utom lås. Brukeligt

En stall öster söder på gården fins, någorlunda Brukeligt.

Gierdegårdar behållne.

Lika ledes avhuls huse syn på Mellangården för Zacharias Danielson. som kommer till att svara för 2 åhrs huserötta. Som följor neml.

Mangården

En sättestuga med framkammare och förstuga 17 alnar lång och 8 aln. bred fines aldeles odugelig: som skall af nyo med det gamla till hielpt uppsättas verderas till 35 Dlr Smt.

En giestestuga vid västra gafflen: under ett tak med förstuga: 6 alnar lång 8 alnar bred, fines någorlunda Brukeligt.

En Bod öster på gården fines brukelig till vägar: bör reparerat till tak och tillde samt forning med till 12 Dlr Smt.

Hemlighuus fines intett skall ett af nyo uppsättas som verderas till 4 Dlr Smt. Sviijnhuus fines intet utan Bör af nyo uppsättas för 2 Dlr Smt.

Ladugården

En logalada med 2:ne golf 22 alnar lång $8\frac{1}{2}$ alnar bred till vägar behållen men taket omtäckes på söra sidan: med 100 tierfvar halm till 6:8. Uplägningen verderat till 1:8.

Ett fännahuus (?) vid östra gafflen på ladan 12 alnar lång 8 alnar Bred: taket behållet och vägen på söra sidan och västra gafflen äfven och fines Behållen: men uppå norra sidan och östra gafflen bör foras med $\frac{1}{2}$:ne tolf-ter bärder som verderas till 1 Dlr Smt tolfteen, gör 2 Dlr 16 sk.

Till Brädernes påslägnings utföres 1 Dlr Smt. Stahl, förådshuus samt reskapshuus fines under ett tak: Stahlen till vägen behållen: men taket odugeliget som omtäkes med $1\frac{1}{2}$ tierf halm för 1 Dlr 28 sk. Uplägningen 16 Sk.

Ditonförrådshuset vid norra gafflen: samt reskapshuus: Emellan Stahlen och förrådshuset fines serdeles odugeliget både till vägar och taket: skall af nyo uppsättas med ens eller till hielpt för 10 Dlr Smt.

Kiörna och bastyga är intresserat med (grannen) under ett tak: som fines

till vägar behållne taket Bör om täckas som Belöper på denna lott 1 Dlr Smt.

Vad Gierdesgårdar vid kommer så är intte Åboen kunig der om som
Blifver ute Sletten: och en del som man kommo intte till för tier och moser

Summa (kostnad för underhåll) 77 Dlr 12 Sk.

Under de 2:ne åhren Zakhriis Danielsson hafver bebott Mellangården Haf-
rida hafver ingen nybyggnad gjort: som lærer koma till att hasta: för vil-
dena uti stufvan och kammaren: efter verderinen löper på Zakharias Daniel-
son: 23 Dlr Smt 10 $\frac{1}{2}$ sk. nu kommer att afdragas för reperipation som Zakhria
Danielsson hafver gjort: till Släppt 2 tierf halm: som han hafver uttäck
på Södra sidan på fähuset verderad till 2 Dlr 16 sk. Smt. Upläggningsen ut-
föres till 16 Öre Smt. som restera nu igen när 3 Dlr afdrages 20 Dlr 16
sk. Smt.

Åhr 1772 den 16 October blef enligt hög befallning af hennes Nåd Vice Presidentskan vählborna Fru Catharina von Schaeij af undertecknade laga husesyn förrättad å $\frac{1}{2}$ Hemman Rå och Rör Hafrida Ågård, som åboen Pehr Jansson 24 Åhr bebodt och sedan nämndemannen Nils Andersson i Flata blifvit om thos embetes skyldighet vid husesyn ärindrad företogs synen som följer.

Mangården

1 st. Stufva, med framkammare, kiök och Förstufva under et tak och resning, 17 alnar lång 8 dito bred och $2\frac{1}{2}$ hög, till väggar behållen, enär en syll, jordsyll å östra sidan insättes med arbetslön 2 Dlr Smt

Västra väggen och knutarne fordras hvartil åtgår 2 tolfte bräder och anses med arbetslön til 3 Dlr Smt.

Taket å båda sidor omtäkes, och hvartil åtgår med det gamla tilhopa 2 tolfte Bräder och 2:ne klofter ny näfver 12:- Dlr Smt.
Arbetslön 3 Dlr Smt.

Golf lagas med en tolt Plankor och arbetslön tillsammans anses till 2.16.

Dörrar på gångjärn och lås för förstufvan Behållet.
Taket å Förstufvan faller til 4 plankor 24:- Dlr.

En Natt stufva i alnar lång 8 bred och 3 alnar hög, brukl, när södra gavlén fordras och hærtill åtgår 1 tolt bräder och anses med arbetslön till 1.24

Taket å båda sidor omtäcket med det gamla tildet och 1 kloft ny näfver 5:- Dlr Arbetslön 2:Dlr.

En bod öster på gården ny upbygd, med öfverrum, 8 alnar lång 8 bred och $4\frac{1}{2}$ hög, med dörr innanreda och god lås försedd

Hemlighus finns intet men bör å nyo upsättas och belöper å denna del 3 Dlr Svinhus 3 aln långt och 3 d:o bredt omtäcket med 10 kärfvar halm och arbetslön för 1:16

Kölna och Badstufva under et tak gemensam med Salm Bg, nyl upsatt

Ladugårdshusen

En loglänga med loge och 2:ne ladurum 19 alnar lång 10 bred $4\frac{1}{2}$ hög, till väggar behållen: men ett stycke å taket å södra sidan bör omtäckas hvartil åtgår 60 kärfvar halm. = Dlr. Arbetslön dito 1.16.

Ett Fåhus med fårhus under et tak och röst 13 alnar långt 9 d:o bredt

Odugeligt. Nytt bör uppsättas vid östra ändan på Ladan och anses till 50 Dlr.

Ett stall tillsammans med Gårdsboens 4 alnar långt och 8 bredt, till väggar brukbart, men jordsyllen å östra sidan utödd som anses å denna del för 1:16. Taket är ömse sidor omtäckes med 20 kärftar halm och anses med arbetslön 3:- Dlr.

Redskapshus till väggar brukeligt, taket omtäckes med 20 kärftar halm och arbetslön för 3:- Dlr.

Gärdesgårdar

210 sammar behållen

120 medelmättig

260 odugelig 12:6 Dlr

Summa 114 Dlr. 14 Sk.

Således vara befunnit synt och värderat intyga ut supra.

Mag. Florén.

Nils Andersson i Flata

Nämndeman

Rårörshemmanet Ågården brukare $\frac{1}{2}$ Pehr Mattson 3 års tid skall aflötta

Mångården

En sättestuga med förstuga 12 alnar lång och åtta alnar bred fines behållen till väggar och tak samt inredning. Dito en giestestuga vid förstugan $7\frac{1}{2}$ alnar lång och $4\frac{1}{2}$ alnar bred fines till vägar någorlunda brukelig: men taket och röstningen samt inredningen är odugelig som skall om byggas med dertill åttgår 12 Dlr Smt.

En Bod med 2:ne golf $7\frac{1}{2}$ alnar lång $6\frac{1}{2}$ alnar bred är Behållen både till vägar och tak samt inredningen dörren på träangel.....

Hemlighuus fines intte.

Svinhuus fines Behållet - Bastuga och kiörna: intreserat som löper på denna lott 1 Dlr Smt.

Ladugården

Loge med 2:ne golf under et tack 18 alnar lång 9 alnar Bred till alla dellar Behållen.

Fänahus och Svinhuus under et tack 12 alnar långt i alnar Bred fines till Väggar behållet smat taket och brukeligt.

Stahl och reskapss huus vid nora Sidan hos fänahuset: fines stah-
len 4 alnar lång och 6 alnar bred är någorluna Behållet Både till vägar och
tak. (Erfordras) Summa 13 Dlr Smt.

Gierdesgårdar är det på samma sätt härmed: att de vetter intet alla
sina gierdregårdar.

Dito hos åboen Siemuen Nillson i Ågården Bruker $\frac{1}{2}$ hamnan uti
7 åhrs tid och alt längreoch Blef sålunda Siett nembl.

Mångården

En sättestuga 22 alnar lång 8 alnar bred fines Behållen både till vägar
och tack samt inredningen

En Bod öster på gården 6 alnar lång och 6 alnar Bred är äfven och Behål-
len om taket med den gamla näfvern till Hielpt: och en half Kloft näfver
dertill för 2 Dlr Smt. Uplägningen verderad till 1 Dlr Smt.

Hemlighuus fines finns intet som skall et nyt uppsättas till 4 Dlr Smt.
Svinhuus finnes Behållet. Intresserat med Pähr Mattesson.

Ladugården

En logalada med 2:ne golf 18 alnar lång 9 alnar bred till vägar fin-
nes behållarn: men taket bör ontäkas med 3 tierf halm för 3 Dlr 24 sk Smt

Fänahuus 12 alnar långt och 8 alnar bred finnes till vä ggar behållet:
men taket ontäkes på östra sidan med $2\frac{1}{2}$ tierfvar halm tillsammans 3 Dlr
24 sk. Smt. Uplägningen verderad till 20 sk.

Stahl fines behållen både till vägar och tack samt tilldr.

eskapshuus emellan ladan och fänuset till vägar brukeligt men taket
med en Tierf halm förl Dlr 8 sk. Smt. Uplägningen 8 sk.

Sålunda varder synen befunnit.

Attesteras underteckna de: nämndemännen

Per Persson
uti Åhrevijä

Lars Tunberg

Elias Lidström

Jag ber ehuru okänd täcktes mig tillåta mig den friheten med bref besvära, uti ett mål som rör Anebergs, Tofvaryds och Eskilstorps skogar, som vid den på Aneberg och Håkentorp nu för händer varande skog dolning sig yppat och således ej ingenom mig åtgärd blifvit begynt. Med den sammankonst som hölls d. 27 Junii blef således påstått at Tofvaryds hemman skulle få sin skog inom Eskilstorps rågång, hvilket jag bestrider och thet i anledning af the documenter jag har i händer, som ock at Tofvaryds hemman i alla tider haft klöfvgång på Anebergs ägor, hvilket hemmanets belägenhet äfven utvisar och at på Eskilstorps ägor ingen få drift nånsin varit eller utan någon ny inmätning värkställas kan. Jag ber således min fröken ej vill mig tillräkna at jag för de ordsaker nödgas den projecterade rågången bestrida, och emot Chartans fastställande med andra villkår ej kan samtycka, änn at Tofvaryd blir inom Aneberg skog beräknad.

Att undvika vidlyftiga rättegångar och omkostningar å ömse sidor, vore väl en utväg som den endaste i anseende till belägenheten, nembl. om jag tordes projectera at min V. fröken på hvad villkår som behågas förbytra det lilla hemmanet Tof., så jag sedan ville det intaga uti Eskilstorps skogslag, och varigenom all process då uphörde. Ett sådant förslag hoppas jag M.f. så mycket snarare kunde samtycka, som thet är ett litet och obetydligt hemman, och Anebergs ägor therigenom blefve ökte, viljandes jag i fall ett sådant förslag antages, vara redeligen på hvad sätt thet och afstås kan antingen med Contant, eller igenom byte då jag jemn god ägendom i stället lemna vill, och efter å ömse sidor uppgifven jorde Bok så handla oss emellan, att min F. skall vara skadelös.

At jag detta vågat projektera härrörer therdfter och många olägenheter jag har af Tofvaryd och i synnerhet torpet Nybygget, som under Tofvaryd lyder, så at jag hoppas min fröken till handel eller byte samtycker, som jag i anseende tillomnämnde ordsaker finner för oss then bästa utvägen.

Om thetta project antages, och jag får Jordebok öfver Tof., vill jag genast å min sida en jämgod upvisa, men om thet säljes, torde då jemte Jordeboken köpet utsättjas. Jag skulle önska att inna Tinget i höst, saken oss emellan vore afgjord, som sannerl, ammars ej utan vidlyftighet afhielpas kan.

Med serdeles högachtning och har den ähtran framherda.

Till Fröken Lillienberg

Eskilstorp d. 11 Julii 1771,

(Ingen underskrift, men stilen är Gyllengranats.)

Eskilstorp d. 22 Junii 1780.

Till Landshöfd. Baron Hamilton i Jönkiöping.

Som allmänna Lagen 4 Cap. 1 § Bygningabalken, ålägger var och en öfver sina ägot hålla kyrkio och qvarnväg uti fullkommeligit stånd, 6 alnar bred men måst af Bredaryds åboer beklageligen förnimma mycken efterlåtenhet i denna skyldighets uföfvande, uppå vägen emellan Bredaryds kyrkia och mitt Säterii Eskilstorp, och belägit i Vesbo härad och Bredaryds sochn, så anhåller jag vördsammast, at T. Täcktes anbefalla krono Betieningen i orten at tillhålla åboerne uti Bredaryds by, innom hvilkas åker giärde kyrkian är belägen, och öfver vars åker och utägor som denna väg till enddel går, at så vidt som deras ägor sig sträcker nu genast innan hösten infaller i stånd sätta denna väg enligt Lagens föreskrift häst han befinnes så obrukbar, at man utan fara för kreaturens Lif och eget äfventyr kan komma till Herrens hus, eller jag fram och åter till berörde mit Säteri färdas kan, utan at oftast igenom deras åkeriärden och gator, inne vid deras egna hus, varit föranlåten igenom mitt eget folk bätra vägen öfver bäckar och sumpiga och måst farliga ställen, at jag i nödfall kunnat draga mig fram, som jag och öfver 30 differenta hushåll ej någon annan väg till kyrkia och jag till eller från denna ägendomb har, som anförre är, utgiörandes den del af vägen som hela Bredaryds by på sådant sätt bör vidmackthålla ej en fierdedels mil till fullo, emedan den öfrige delen af vägen är på Säteriets enskilda ägor belägen, och af mitt eget folk underhålles, så väl som att the fläste af anförde flera hushåll vars väg stöter till vid Säteriets enskilda väg, hafva innan the hinna dit öfver en fierdedels mil svår och oländig väg at fördes och underhåll.

Hafrida Råmärke skiljer äfven Hafrida och Bredaryd ifrån ett märke som kallas Santa Sisle kiälla och til Ganköd som är öfver en fierdingsväg til väster märket som the vil Säja heter Glums hallar är ingen stadfäster rågång emellan Eskilstorp och Bredaryds utan som the gamle åra förfäder vilia Intyga at Bredaryds borne hafva varit af ålder intresenter med Eskilstorp och här finnes behvarat en skrift af en bok som fins på Lillemad(?) datte-
rat året 1603 som följer, nemligen.

1:mo. Råmärket til Eskilstorps ägor ifrån Glömshall och igenom Tofvaryd gata ut i Hules Kiärr ifrån Hule Kiärr, och i Runne Bäck och i Runne ståken? östan Lönshultt ifrån Runne ståkan och til Rese stenen ifrån resestenen och til Jordhällen vid Bråarya Siö sedan tvärt öster Siö redde och i Resestenen som står nordan för Långhulta gård, ifrån Resesten i väster för Väset ifrån Resesten i Hvita rör i Lanna å.

Antecknat i marginalen av någon skrifvare: "Detta är Bredaryds oriktiga påstående"!

Påskriften antagligen Gyllengranats af handstilen att döma.

Paserat på ordinario Tinget med Väsbo Härad i Öllmestad d. 25 Junii anno 1720.

§ 57. Capitain välborne Hr. Christian v. Schantz igenom sin fullmäktige Hr. Häradsskrifvaren Samuel Gumaelius klagan till Bonden Knut Jönsson i Bredaryds Rönnegården, för 2 st. timmerfuror, som han emot förbud huggit på Eskilstorps Säteris ägor, förleden vinter, påstående kiärandens fullmäktige, at svaranden må derföre tillbörligen ansvara. Å svarandens vägnar inställer sig dess hustru Karin Andersdotter, berättandes, att dess man är på Herrstad och slår i dag efter Herr Hagertz (?) ordres, och begierer dilation till nästa ting, hvarföre som Rätten pröfvar nödigt att see det Förbud som för Eskilstorp för detta är utvärkat. och nu och är vid handen, så differas saken till nästa hösteting, då Svaranden utan vidare vid 5 Dlr Smt vijte sig till ansvar i detta måhl inställa bör, emedlertid itereras det från förbudet till Bredaryd och Bröttiastad byars Åboer att der intet 40 Dlr Smt vijte och det strafflagen förmåler derutom, prejudicera Eskilstorps Säterie på dess ägor med förenämnda skogshygge. Actum ut supra.

På häradersrättens vägnar.

Daniel Lillienberg

Passerat på Västbo Härads Orinarie Sommaring i Öllmestad d. 15 Maji 1736.
 N:o 12. Majoren Vålborne Hr Christian Eberhard von Schantz, samt Assesorskan
 Vålborna Fru Christina Greta Stiernklo igenom dess betiente och Arrendator
 af Säteriet Anneberg Vålaktad Hindrik Hillebrand, anhåller hos Rätten om
 Laga förbud åvärkan med hygge uti Tofhulltas och Annebergs Intresserade
 skog, som af främmande, hvilka derutinnan alldeles ingen del äger, kunde
 föröfvas, hvilket och klagas hertill skall skiedt vara, Fördenskull som att
 slikt förfarande strider alldeles emot lag; Så pröfvar och Tingsrätten skied-
 ligt att under 40 Dlr Smt vijte, förbiuda alla dem, som uti denna skog ingen
 rättighet hafva, att derstädes något hygge föröfva, hvartill den, utom annan
 laga pligt och skadans ersättning skall vara förfallen, som således härmed
 beträdes. I lika mätto, uppå Vålborn:te Hr Majorens anhållen, bevillades
 förbud för dess Frälsehemmans Vissiö enskilte skog, emot allt oloflit hyg-
 ge för att ingen må understå sig sådant giöra, vid äfven 40 Dlr Smt vijtes-
 pligt, hvilket till ofterrättelse ländar, börandes dåck detta behörigen kund-
 göras. Actum ut supra. På Tingsrättens vägnar.

Lars J. Barck

Föregående tingsförbud voro uti Bredatyds församling vederbörligen kundgjordt
 och upläst d. 31. Octobris 1736. intygar Lars Ekdahl.

Åhr 1742 d. 24 Jan är detta förbud å nyo å predikstoen i Bredaryd
 allmänt kundgjordt, som attesteras. Lars J. Ekdahl

Pasto loci.

Passerat vid Västbo Härads ordinarie Hösteting i Öllmestad d. 17 September
 1736.

N:o 11. Guvernörskan och Friherrinnan Hägvålborna Fru Charlotta Regina
 Palbitski,, lät genom sin Frälse Inspector Vålbetrodde Johan Svanberg för
 Rätten insinuera följande skrift så lydande: S.T. Mig är förständigat, att
 Majoren Vålborne Hr Christian Eberhard von Schantz lätit till den högt:dr
 Tingsrätten instämma Åboen uppå frälsehemmanet Bröttjostad i Bredaryd Sochn
 Måns Larsson benämnd(!), för ett så kallat oläfligt skogshygge på Eskilstorps
 Säterijs skog, hvarvid bem:te Åboe skall vara antydd rättighetn för berörda
 hemman till hygge uppå nästnämde skog att visa; men som det allmänt bekant
 är, att Frälsehemmanet Bröttjostad ifrån uhrminnes Tjder ägt och tillhörer

rättigheten, till nödtorftigt hygge och skogafång, uppå den så kallade Eskilstorps Skogen, och således det hvad välbem:te Hr Major nu synes villiga tvistigt göra, rörer bem:te hemmans äganderätt och odahl rättighet, hvilken icke äro beoen utan jordägaren angår, varandes samma hemman min K. Barns fasta Fäderne arf, som iag under mårgongåfvorättighet besitter, hvilket redan för detta, är den Högt:de Tingsrätten vid handen gifvit och bevist; alltså är min(?) förmodan, att iag och min K. Barn få niuta Sveriges lag, i synnerhet det 10 Cap. 2 § i Jord. B. till godo, så att uti detta måhl ingen ting mig och K. Barn till Präjudice skier, som jag ock hos den Högt:de Tingsrätten härutinnan mig och min K. Barn allen rätt förbehåller, och(?) begiärrar, att detta uti Protocollet må antecknat blifva; underandes storligen, att Hr Majoren von Schantz behagar ställa så alldeles främmande och okunnig om Bröttjested, och flera hemmans ägande skogs rätt uti den så kallade Eskilstorps skogen, där den likvåhl så allmänt bekant är, jämvåhl ifrån uhrminnes tider vorden häfdad, och dessförutan uti den Högt:de Tingsrättens Dombok och Protocol af d. 2 Octobr Åhr 1674, samt på flera rum, nogsamt under rättelse derom lærer finnas, om Hr Majoren tackes samma låta efterse, Förblifver Sagde etc

Charlotta Palbitski
Högt bedröfvad Enkia.

Efter upläsandet framträdde frälse Inspektoren Adolph Swanström för Majoren Vålborne Hr Christian Eberhard von Schantz, att niuta häraf behörig delaktighet, så våhl som och att få utlösa denna Tingrätts. d. 2 Octob^r Åhr 1674 häruti hålldne och åberopade Protocol, till sin Hr Principals närmare uplysning och underrättelse, hvilket som ej skiäligen förstågras kunde; Ej blef och sådant bevilljat. Actum ut supra.

På Tingsrättens vägnar.

Lars J. Barck

Passerat på Väsbo Härads Ordinarie Sommarting i Öllmestad d. 15 maii 1736.

N:o 11. Majoren Vällborne Hr Christian Eberhard von Schantz har sig till ansvar låtit instämma Jons Jonsson, Erick Israelsson och Lars Jönsson i Torp, samt Sven Giermundsson i Hägggården, Bredaryd, och Glasmästaren Jöns Jönsson i Noregård, för föröfvat olofligt skogshygge i Eskilstorps Säteries enskijlta skog. Å Hr Majorens vägnar infant sig vid uprop dess ombud Frälse Inspektoren Vål:de Adolph Svanström efter nu upvist och exhiberad Fullmakt d. 1 innevarande, och ² varanderna i egna personer. Då kiörande fullmäktigen anförde, att samt. Svaranderna uti Torp och Norregården Bredaryd som tillstädt sig olofl. skogshygge hafva föröfvat på Eskilstorps enskilte skog, sig derom med dess Principal är Majoren Schantz förenat, och på dem ingen vidare tahlan giöres eller pligt påstås, än allena att de nu sielfva närvarande må tillstå sådant vara oskiäligen af dem skiedt, hvilket de nu gjorde med fullkomligt yttrande och begifvande at hädan efter på intet sätt det allra minsta hygge föröfva på Eskilstorps säteries enskildta skog under 40 Dlr Smt. Förbudspligt, efter de derpå för detta uttagna och Extraderade Tingsförbud, jemte skadans upfullande, men Sven i Hägggården, Bredaryd, nekar högeligen sig något hygge hafva giordt på Eskilstorps skog, hvarföre han beder att blifva häruti från tilltahl befriad, helst emedan han på likasätt som de förra svarander nu underkastar sig vites eller förbudspligt i fall förmärkas skulle honom derpå någon åvärkan göra, hvarmed som Kiörandefullmäktigen för denna gången äfven emot honom Sven lät sin tahlan falla så låter och Tingsrätten derfid bero, med åtvarning till samt. Svaranderne att ställa sig så väl de förra uth färdade Tingsförbuden som detta deras nu giorda begifvande till efterrättelse, efter som i annor händelse Kiörandefullmäktigen förbehåller sin Hr Principal att hvad Svarnaderne nu redan åvärkat och dem eftergifvit vordet, äfven då ytterligare påtalas må. Actum ut Supra.

På Tingsrättens vägnar

Lars J. Barck

Paserat på Västbo Hérads ordinarie Hésteting i Öllmestad d. 17 Septemb. 1736.

N:o 13. Majoren Vålborne Hr Christian Eberhardt von Schantz låtit uttaga stämning uppå åboerne Sven Germundsson, Sven Månsson, Abraham Larsson och Jöns Knutsson i Bredaryd Häggegården, för olofl. Skogshygge af timmer och annat uti Tofhulta skog. Å Hr Majorens vägnar var tilstådes Frälse Inspektoren Vålbetrodde Adolph Svanström efter undfången, och vid senaste ting uppvist fullmækt, och Svaranderne i egna Personer, påstående Svanström att dese svarander Skogshygge föröfvat, i synnerhet skall Sven Germundsson huggit 16 st. timmer träd, det han sjelf vid senaste ting tilstådt och de öfrige åboer i Häggegl. nu på 2 a 3 års tid skal huggit ansenliga timmer på Tofhults Skog, hvarmed de skola byggt 2:ne nya Stugur med Camrar på Häggegl., på hvilken skog skohla efter nembdemannens Sven Erickssons i Hambra besigtning vara fundne 164 st. stubbar, hvilka förmedhnas af ingen annan än dese åboer skiedt. Nembdemannen uppå tilfrågan förmålte, at han således befunnit, men hvem som hygget giordt kan han ej vetta.

Sven Germundsson tilstår, det han 16 st. Trän nederfållt, men skall af Fru Assesorskan Lillienberg såsom frälseägare af Häggegl. dertil fått tilstånd; eftersom hon skal vara intresserad i denna Tofhulta skog för sitt säterie Anneberg; de öfriga åboer föregifva sig likaledes med bemte frus tilstånd något hafva huggit förre åhren, dock icke på långt när så mycket som kiärandefullmäktigen förtyder, påstående således Svaranderne, det häruti uppskof motte bevilljas, till dess frun, som dem härtil låf gifvit, vederbörligen hörd blifvit, hvarom äfvenledes Arrendatoren på Anneberg Hendrik Hillebrand, närvarande å hennes vägnar anhåller, då han lærer visa sin tilständiga rätt och befogenhet till denna omtvistade skog med mehra

Kiärande fullmäktigen underställte sådant Tingsrättens godtfinnande, under förbehåll, af alle aftvungna rättegångs Expensers ersättning, helst han förmodade, att fru Assesorskan Lillieberg icke lærer i detta måhl gifvit svaranderne tilstånd och anledning til ockälig åvärkans föröfvande uti anna skog, än den värkeligen tillhör och hon efter lag kunnat och bordt lämna dem lof till.

Resolutio.

Så vida Svaranderne föregifva, att de til detta af Kiäranden Majoren Vålborne-Hr Christian Eberhardt von Schantz genom fullmäktig frälse Inspektoren Vålbetrodde Adolph Svanström öfverklagade olofl. hygge på Tothultas enskillte Skog, skohlat hafva erhållit tillstånd af Vålborna Fru Christina Margaretha Stiernclou, som icke allena af desa Hågegårds herman är ägare utan ock jämbväl för sitt Säterie Anneberg intresserad uti denna förbesagda Tothulta skog; för den skull finner Tingsrätten sig icke kunna denna saken med endtliget slüt afskilja, innan välbemäta Fru Assesorska Stiernclou först härutinnan hörd blifver och det i förmågo af Sveriges Rikes Lag Rättegångsbalken Cap 16 § 3. Actum ut Supra.

På Tingsrättens vägnar.

Lars J. Barck

Utdrag af domboken hållen vid Västbo Härads Laga Hösteting i Ölme stad
d. 4:de October 1751.

Öfverste Lieutenanten och Riddaren af Kongl. Svärdsorden Vålborne Hr
Christian von Schantz anmälte för rätten thet Bredaryds samtelige Byamän
uti förening af den 27 februarii 1722 förbundit sig, at emot thet the niuta
nödtorftigt brännved på Eskilstorps skog, belägen emillan Torpets led och
Skogsbro, uprätta och til alla delar i försvarligt stånd sättja vägen från
Eskilstorp til Bredaryd bemälte Byamän skola thenna sin åliggende skyldig-
het uhr agt låtit, så at vägen, nu mera finnes vara ganska förfallen;
förthenskull anhåller Hr Öfverstelieutenanten och Riddaren om anmaning
til Bredaryds Byamän, at thet åberopade Contract fullgöra, så vida the vilja
til godoniuta then förmohn, the sig therstädes vilkohradt och Hr Öfverste-
lieutenanten them til sagt; Bredaryds Byamän varda altså härigenom alfvarli-
gen tilsagda och förmanta, at ofördrögeligen bättra och klagalöst i framtiden
underhålla ofvan nämnda vägestycke, i annan händelse varder them aldeles
förment och betaget at i minsta måtton Eskilstorps tilständiga skog åvärka
och thet vid förnyat wijte af 40 Dlr Smt och skadans ärsättning.

Actum ut Supra.

På Tingsrättens vägnar.

Lars J. Barck

O Elofsson

Ofvanstående Lofl. Tingsrättens utslag varer å Bredaryds predikstohl
upläsit d. 13 sistleden Octobr. intygas härigenom.

Bredaryd den 17 October. 1751.

Petrus Theorin

Upläsit vid Bredaryd d. 27 Junii 1756, intygar

Isaac Lindberg

N:o 8.

Utdrag af Domboken hållen vid Väsbo härads Laga Vinterting i Ölme stad den 24 Januarii 1752.

Öfverste Lieutenanten och Riddaren af Kongl. Svärds orden Välborne Hr Christian Eberhard von Schantz hade instämdt Giästgifvaren Vålaktade Elias Lidström i Bredaryd Lunden, för olofl. Timmerhygge, uti Eskilstorps men anmälte nu för Rätten sig upå anständig anhållan o. förskoning hafva sin talan för thenna gången falla låtit, under vilkor, at Lidström betalar stemningen och förnöger nämndemännen Sven Eriksson för sitt besvär, samt hädaneftir hvarken sielf eller genom sitt flk föröfvar minsta åvärkan vare sig å dödvidj eller frugtbärande trån uti Eskilstorps skog, emedan Hr Öfverstelieutenanten och Riddaren genom eget folk vill uprätthålla, thet vägastykke, som Bredaryd Lundens Åbo hit tils ålegat at i stånd sättja, hvilket alt på begiäran i Domboken antecknades, och åligger thet Giästgifvaren Lidström sig härefter til alla delar rätta, så vida han thet förut stadgade 40 Dlr Smt vitje, Laga böter och skadans ersättjande undvika vil, jämte thet at nu instundande och eftergifvna mål, i fall vidare förbrytelse kan äfven uptagas och afgöras. Actum ut supra.

På Tingsrättens Vägnar.

Lars J. Barck
O. Elofsson

N:o 11. Utdrag af Domboken hållen vid Väsbo Härads lagtima Sommarting
uti Ölmostad d. 10 maii 1754.

Frälsefogden Carl Erlandsson har uttagit stämning på torparen Nils Andersson på Berget under Eskilstorps säterie för thet han om vintertiden Åren 1752 Och 1753 skall föröfvat olofl. hygge af timmer och annat Stäng(?) på fierdings Frälschemmanet Tånghults skog, thet han sielf d. 19 novembr. 1753 skal erkiändt vara skiedt af 37 st. Timmer träen och 16 st. mindre, med påstående, at han therföre anl. BBl. X Cap. och TingsRättens d. 18 Febr. 1724 utfärdade förbud, anses måtte, samt förpliktad ersätja all använd Rättegångs Kostnad.

Vid uprop var frälsefogden Carl Erlandsson icke tillstädes, dock han genom handbref til domaren ursägtat sin frånvaroelse til d. 13 denna månad, då han vill sig infinna, men å Svaranden sidan instälte sig öfverste lieutenanten och Riddaren af Kongl. Sverdsorden Vålborne Herr Chrestian von Schantz, som följande til Protocolls flyta lät.

Frälsefogden Carl Erlandsson, har uttagit stämning på torparen under mitt säterie Eskilstorp Nils på Berget, för thet han skal giordt åvärken emot förbud, och flere förmenet skiäl, på thet fierdings frälschemmanet Tånghult som Carl Erlandssons fader Inspectoren Erland Månsson i lifstiden förlänt är.

At svara på thetta Kiäromål tilhörer så mycket mindre min torpare, som thet öfverklagade hygget skiedt, icke af eget beväg, utan på min befallning och tilstädjelse, och icke på Tånghults utan på en ifrån urminnes tider tillbaka inkiällrad och Säteriet Eskilstorp tilhörig skog, Jag inställer mig nu, och vänta få höra the skiäl, hvruppå frälsefogden vill fästa sitt Kiärande, annars hemställer iag till Hgl. Häradshöfdingens och lofl. Tingrättens ompröfvande, huruvida han, efter Lag för frånvarelsen anses bör, samt förmodar, att Lofl. Tings Rätten, vid påseende af JordaBalkens X Cap. 21 och 22 §§ lærer finna thet vara ett Lagstridigt försök, at vilja tilltala torparen och icke mig angående Skogsägor, the ther efter domfästa och gillad rågång, höra mig til och i långliga tider oqvält varit nyttjade samt således obillia thenna Kiärandens nu giord instämning, och lemna till vidare godtfinnande, at härutinnan stämma och tiltala mig, då vederbörlig svaromål gifvas skal; Emedlertid förbehåller iag mig laga ersättning både för thetta mitt och min Torpares oroande, så väl som, om Frälsefogden Carl Erlandsson skulle på Ett eller annat sätt, vidare onödig Rättegång upvigla.

Tingsrätten utlät sig, at vilja til den 13 i thenna månad förvida Carl Erlandssons ankomst, och sedan han hörd blifvit öfver thetta Herr Öfverstelieutenantens och Riddarens anförande, laglikmätigt yttra.

D. 15:de Maii 1754.

Inställte sig Frälsefogden Carl Erlandsson, och inleffererade sitt skrifte-
liga, så lydande:

S. Tit.

Som Öfverste Lieutenanten och Riddaren af Kongl. Sverdsorden Högvälborne Hr von Schantz vill från then af mig torparen Nils Andersson på Berget ifrån böter för giord ävärkan på Östra Tånghults skog, thermedelst Högbem:te Herre föregifvit, thet hygget af the up upnämnda 35 st. träen skiet uppå thes befallning, och intet på Tånghults utan på Säteriet Eskilstorps skog, hvarföre merhögbemälte herre vil sielf ansvara och stender blifva; så ehuru väl hvar och en bör sin sak ensam böta, och iag jämväl har försynat tiltala Herr Öfverstelieutenanten och Riddaren för sin Torparens Brätt, vill jag ändock ställa mig efter des behag, men som the af Herr Öfverste Lieutenanten och Riddaren återopade lagsens rum, länder til ringa befrielse för Böter, som på ävärkan följa bör, än mindre gör Herr Öfverste Lieutenanten och Riddaren til någon ägare af then skog, som Tånghult tilhör, therå ävärkan är giord. Och det jämväl åligger min skyldighet, at efter bästa begrep, försvara thetta hemmans skog och tilägor, som iag ock vill vid förstkommande hösteting med vitne visa, at skogen tilhöra Östra Tånghult, hvaräst Torparen ävärkan föröfvat, så är min ödmjuka anhållan, thet Herr Häradshöfdingen Högtbet:de Iolf, Tingsrätten, täktes i förmåga af JordBl:s 12 Cap 4 § pröfva herr Öfverstelieutenanten och Riddaren skyldig, at låta någon thes fullmäktige med mig och angränt-sande grannar, samt tvenne af nämnden uppgå Rågängen emellan Säteriet Eskilstorp och Frälsehemmanet Östra Tånghult, och sådant alt värkställa vid laglikmätigt vite inom Try veckors förlopp; Hur öfrigit välborne Herr Härade- och then Högt:de TingsRätten i stöd af Rättegångsbalken 18 Cap., pålägga Herr Öfverstelieutenanten och Riddaren vid vite, at vid nästa ting komma til stä-des, och å then instämde saken genmåde göra, samt visa skiäl till sin för-menta rätt uti then skog, ther then åklagade ävärkan är giord. Uti afvak-tan af ett gunsträttvist utslag, jemte Extractum protocolli är jag then, som framhårdar S.T. Ödmjuka tienare

Carl Erlandsson

Utslag

Almenstund frälsefogden Carl Erlandsson nu icke med något skäl gittadt förlägga Öfverstelieutenantens och Riddarens af Kongl. Sverdsorden välborne Herr Christian von Schantz invänding, at Torparen Nils Andersson på Berget ävärkat Eskilstorp och icke östra Tånghults skog, utan således begifvit sig thertil at tiltala välbemälte Hr Öfverstelieutenanten och Riddaren; fördenskull och i förmåga af B.Bl 2 Cap. och ther 6 §, kan Tingsrätten förrän äganderättstvisten lagligen är urskild, öfver målet sig icke utlåta. Äfvensom Tingsrätten in til dess förbigår at yttra sig om någon Rågångs upgående, Herr Öfverstelieutenantens Säterie och östra Tånghult emellan. Actum ut Supra. På Tingsrätten vägnar.

Lars J. Barck.

O. Elofsson

Utdrag af Domboken hållen vid Lagrima Vinter-
Tinget med Väsbo Hérad uti Ölme stad d. 6 Februaire 1769.

N:o 145

Fendriken Välborne Herr Friedrich Behrensreutz innehafvare af Säteriet Eskilstorp, förekommer och anhåller thet Tingrätten ville vid vite förbiuda alt olofligt hygge å then Eskilstorps Säterie tillhörige skog och utmark, som af tillförordnad Landtmätare oförtöfvat kommer at geometrie af- tagas, hvilken Herr Fendriken Behrensreutz anhåller Tingsrätten jemlikt 10 Capitel 5 och 6 § Bbl. finner skiälligt i så mätte bifalla som jemte thet alt olofligt hygge å then Säteriet Eskilstorp ostridigt tillhöriga skog och utmark vid 20 Dahler Silfms vite utom plikt efter Lag och skadans ärsättning, förbjudas, Tingsrätten på thet, i fall vid rågångens upgående någon del af then Skog och Utmark som herr Fendriken Behrensreutz vill försvara till Säteriet Eskilstorp skulle blifva tvist underkastad, then samma ei må under Tvistigheten medtagas eller utödas, tillika härmed sätter sidstnämnda skog under förbud, så at något hygge härå vid 40 Dahler Silfms bot, ei må hvar- ken af then ena eller andra tills vidare föröfvas; Hvilket genom utdrag af Domboken bör vederbörande kundgiöras. Ut supra.

Utdrag af domboken hållen vid Lagtima Sommaringet, med Väsbo härad uti Ölmostad den 12 maj 1772.

N:o 127

Vid tijo dahl:s Sölfmts hvite utom plikt efter lag och skadans ärsättning blifver the hvilka utij Hafrida, och Åslarp skog ej del äga uppå Berörda Skogs Intreseters Begäran, härmed förbudne at på samma skog föröfva clofl. hygge af hvad slag thet helst vara kan, hvilket tings Rättons förbud, till efter Rättelse Bör Kundgöras ut supra. På häradsrättens vägnar

Joh Wetterberg

At Äfvanstående utslag Riktigt är upläst, på 26 Söndagen efter trinitatis Intygat

Anders Kallaberg.

Upläst i Bredaryds Kyrka Kyndelsmässo da. d. 3:ie Februari 1787. Intygat.

Nils Tsenberg.

At förestående afskrift varder lika lydande med originalet Intygat.

Joh. Rånstedt

Eric Sjöstedt.

Årsvers 1713 - 1720. Fragment

1713

Dock till frögedantz obuden sorg framstijger,
som kröker tig at om glädje motfållt blifva.
Ej sjuttonhundra sex med sju till kommer töö,
som blottar det med blygd, man giömt i djupan siöö.

1714

Åhr fiorton seer tau med ett tusend och Sjuhundra,
nytt floor i landet går, hvaröfver man må undra,
nytt det löper fritt, och qvist med limstång af och an,
som hvart ett redeligt barn, det endast lärt och kan.

1715

Åhr sjuttonhundra sju med åtta dertill lagda,
see du i Sverige, att de fjorton stå försagda,
som dig allt ondt tillsagt, din rätt guds domar fann,
och skuldlös få till lönn sin egen blygd och skam.

1716

Dett Åhr som fölljer gör af svädet plog och bilar, (billar)
Gudh hugnar dig med frögd och omvändning af drillar(plogdrillar!)
när ingen sjukdom din, hvad som dig skadat mäst,
lät under händers rof, nu vara mehr till giäst.

1717

Sjuhundra sjutton Åhr, lägg dertill helst annat tusend,
Tå gick ikring vårt land, then svarta Siälabusen,
mäst vid de höges hof, lijk Iusens Engel går,
Guds klene Fährhiord är nu i fara stoor.

1718

Två gånger nijo År, i siutton hundra gifver,
det mången ärlig man, sitt namn med Ångelan skrifver,
Så gillrar satan up grymt spunnet nystegarn,
att mehr med list och våld, behärja Sveriges barn.

1719

Men låfvat vare Gud, som oförmodlig sänder,
sin underhiälp och från de sina faran vänder,
Åhr nitton som du ser i detta hundra tahl,
Dig mycket glädje gier, men ganska litet qwahl.

1720

Var glad, mitt fosterLand, Åhr sjuttonhundra 20,
vill Himmlens oljotråd upvisa för din stugo.
Märk nu med vyrdnad att den högste redo står,
hvad under han med tig giordt i desse tiugo Åhr.

Kommentar: Första och sista verserna visar att dikten är ett fragment, som troligen behandlat alla krigsåren 1700-1720. Den innehåller dock inte mycket syftningar på aktuella händelser. Dock i versen för 1717, som syftar på pesten det året, för 1718, där väl Karl XII:s död ligger bakom. Sista versen kanske syftar på Fredrik I:s tronbestigning det året, för visserligen inte direkt ett hjälteminne!

Ur Eskilstorpspapperen.

Brev från fröken Beate Louise Lillienberg till general Gyllen-
granat (1779).

Högvälborne Herr Baron General Major och Riddare af Kongl. Sverds-
orden.

Med posten har jag den ähran blifva hedrad med Herr Generalmajorens
gratiosa skrifvelse af den 9 denna månad, hvarföre jag ödmjukast
tackar och erkiänner at Herr Generalmajoren erbiudit åtskilliga reso-
nabla willkor i fall jag kunde afstå Tofvaryd, men som jag uprigtigt
får bekienna mig hafva den föresatsen at vilja behålla de fastigheter
jag äger och i synnerhet them som tillhört mina anhöriga, och Tofvaryd
i anseende till närbelägenhet ej kan skiljas från Anneberg, så tåk-
kes Herr Baronen och Generahlen icke ogunstigt upptaga det jag hwarker
uti utbyte eller försäljning av Tofvaryd finner mig kunna ingå.
Men i öfrigt får jag försäkra det jag ingalunda är benägen för rätte-
gång, helst jag måste nyttja andra till dess utförande och hadde så-
ledes önskat att saken fått blifva sådan som den i alla tider förut
varit, då Tofvaryds hemman ägt sin ograverade skogsrätt med Eskels-
torps sätesgård, men sedan Herr Baronen och Generalen vid lantmäteri-
delningen behagade slikt bestrida och mina frälseåbor beklagade sig
i slikt fall ej weta hwar hemmanet skulle äga sin skogsrätt, så var
jag nödsakad underkasta Domstolens pröfning, hwilket jag giäran und-
vikit, om hemmanet fått niuta lika rätt som uti de förre ägarnes tid
af Eskelstorps säteri. Men för at öfvertyga Herr Baronen och Generalen
at jag är benägen till förening och giärna undviker en långsam rätte-
gång om det med drägliga villkor kan sig låta göra, så är jag redo
at samtycka för min dehl, at fem åttondedehl af Tofvaryd får sin
skogsägor uppå Annebergs och Hamras samfälte mark emot thet at de
öfriga tre åttondedehlar niuter sin skogsrätt uti Eskelstorps med flera
hemmans samfälte skog. Skulle denna min vördsamma offert till förening
antagas, så täcktes Herr Baronen och Generalen innan tingets början
mig gunsigt derom underrätta på det jag må kunna contractera at
min antagna fullmaktige dit reser.

Med mycken wördnad har den ähran förblifva

Högvälborne Herr Baronen och Generahlens samt Riddarens
ödmiska tjänarinna

Beate Louise Lillienberg

Wallersta de 14 jan. 1779.

Utdrag af Domboken hållen å allmänna Höstet
tinget med Väsbo Härad uti Öllmestad den 26:te October 1795

§ 27. Sedan Lagmannen Välborne Herr M.G. ~~Danokvart~~ hos Konungens Befallningshafvande i Lännet den 29 sistledne Martii ansökning gjort på sina i Åslarp, Tofvaryd och Tofhult, ägande Frälsebönders vägnar, att på flere i ansökningsskriften upropade själv gjästgifveriet i Bredaryd måtte flyttas till Forsheda By, der det fordom legat. och Konungens Befallningshavande häröfver inhämtat Herr Kronobefallningsmannen Ekelunds utlåtande, har uti ordres af den 18 sistledne Maji Konungens Befallningshafvande förvist detta ärende till närmare undersökning efter vederbörandes hörande, här vid Domstolen: I anledning hvaraf Häradets invånare medels Kundgörelse blifvit kallade att genom Fullmäktige på denna dag här afgifva theras yttrande öfver then sökta gjästgifverieflyttningen, i hvilket afseende sig nu på efterfrågan hade infunnit såsom Herr Lagman Danckwardts befulmäktigade ombud Herr Lieutenanten C.F. Kunkel; för Törestorps gjästgifvaregård och Lanna By Herr vice Lands Camereraren Seth, som tillika anmälte sig vara anmodad för Värnamo gjästgifvaregård och under liggande reserve, göra härvid nödiga ärindringar, Gjästgifvaren i Bredaryd Peter Andersson, och utaf Bredaryds reserve Bönder Olof Lindgren i Hafrida Skattegård, Arfvid Knutsson i Tofhult, Jöns Zackrisson i Tofvaryd, Johannes Zachrisson i Åslarp, Ingemar Svensson och Eric Danielsson i Bredaryd; Vidare anmälte sig Pehr Bengtsson i Fåhnestad Storegård, hvilken By är föreslagen till Reserve under Forsheda, samt såsom Socknefullmäktiger enligt medgifande fullmakter från Toskinge Lieutenanten välborne Herr Harald Gyllensvärd, från Bosebo vice Regimentsskrifvaren Rylander, för Dannäs Inspektoren Magnus Danielsson för Anderstorps sockn Krom Skogvaktare Gisslander, och för Burseryd sockn Jöns Bentsson i Långehult, hvarförutom Herr Hof Rätts Commissarien Brinck anmälte sig för de Fru Friherrinnan och Lagmanskan Lilljenberg här i häradet tillhöriga hemman, som häraf i någon måtto kunna vara intresserade.

För alla dessa med flera närvarande uplästes nu ofvanberörda Konungens Befallningshafvandes ställda ansökning, som af Herr Krono Befallningsmannen Ekelund till Domstolen inlämnades,

och hvaraf intogs, att Herr Lagmannen Danckwardt, såsom värkande själv till bifall anmärkt, att dess Bredaryds Gjästgifvaregård underlagda Frälse Bönder, bo en god 1/2 mihl från Gjästgifvaregården, hvarifrån de måste skjutsa till 4:ra särskilda Gjästgifvaregårdar, såsom till Vernamo två och en half mil, till Åreved en och en half mihl, till Törestorp lika långt och till Ölmostad vid pass en mil: Att Bredaryd i afseende på vägarne så långt til andra Gjästgifvaregårdar och reservers af-lägsenhet, är för de resande ett mindre tjänligt ställe til ombyte än Forsheda By, hvarest Gjästgifveriet fordom varit, men hvarifrån det nu, af okända ordsaker, blifvit bortflyttadt: Att belägenheten af sistnämnda ställe är mycket bekvämligare för Gjästgifvaren i anseende til modereradt afstånd från ofvannämnda Gjästgifvaregårdar icke öfver en och en half mil til, Någothet: utom Forsheda By Ett och ett halft hemman, är Fänestad By innemot Fyra Hemman, Rannäs, Qvarnarne, Djuragjärde och Åke tillsammans tränne hemman, tjenliga att såsom reserve underläggas Forsheda: Att den längre väg för skjutsande ifrån Forsheda til Törestorp kunde förkortas, genom en hjelpe Gjästgifvaregård antingen på sökandens Frälsehemman Åslarp eller i Lanna By, vid pass på halfva tigen belägen med mera.

Utom ~~sagda~~ skäl, lät Herr Lagmannen Danckwardt genom sitt ombud til Protocollet inkomma följande: Wid den sökta flyttningen kan ej vara annat att påminna, som nu föreses kan, än att jag förmodar, uti min Skrift till Konungens Befallningshafvande hafva anfördt, sådanan skäl, som ej motsägas kunna, och derföre anhåller måtte hos Högstärade Tings Rätten i betragtande komma, och skulle emot reservens otillräcklighet vid Forsheda invändas bemöter det dermed, att den varit förut från äldsta tider tillräcklig hvarföre ock Gjästgifverie derstädes har pröfvats vara tjenligast, utom det, att derstädes finnes lika så många hästar att tilgå som vid Bredaryd nu nyttjade, då man de för hvarjehanda ordsaker indragne, och dem som ej skjutsa, hvilket utrönes bäst, enär deras antal, som förevisas vid munstringarne av skjutspengarna. Om så är att jag i min skrift endast beräknat Fyra och en half mil som mina bönder hafva att färdas till Vernamo, fram och åter, så är detta miss skrifning och bör vara Fem och en half mil, utom det att för Tofhult til-

kommer en fjerdingsväg eller half mil tillsammans, och att ej räknats den vidlyftiga utmark, hvarpå deras hästar skola igen-sökas, som ofta ej fås igen på hela halfmilen eller deröfver.

Alla anmälda hinder och besvär för Forsheda och derom-kring varande Bönder, som till Reserver anslående kunna vara att tillgå, böra i öfrigt vara långt mindre än vid Bredaryds skjutslag, emedan de hafva bättre hemman, äro närmare belägna, efter kortare skjutsväg. Och om Ågårdens nu skulle Hafrida att åtaga sig gästg ifveriet, så anmärkes, Sven i Ågårdens, af mig aldeles intill då okänd sjelf opåkallad i vittnens närvaro va-rit hos mig och begärt att jag ville befordra flyttningen, så-som för alla i orten nyttig och befordra honom till gästgif-vare, som bevisar att det inte varit något besvär utan att han nu blifvit öfvertalt till bestridande deraf.

Slutligen anmärkes, att alla nästgränsande gästgifve-rier igenom flyttningen får närmare väg, at skjutsa utom Öll-mestad, för hvilket vägen ej förlänges, mer än högst $\frac{1}{2}$ mil och ej det fult, enär det förut ej hafver vara mer än $3\frac{1}{2}$ och så-ledes ej fult $1\frac{1}{2}$ mil tillsammans att skjutsa. Alla öfriga an-märkningar kunna väntas efter hvad af sakens företagande kan förekomma.

Efter upläsnade häraf androg Herr Camereraren Seth att alla de som armodat honom att utlåta sig i denna sak äro ganska nögda med den föreslagna flyttningen, och har Lanna By förkla-rat sig villig at åtaga sig hjälpa gästgifverie för den skjuts som kan komma från Forsheda eller Öllmestad att fortställas till Törestad: Äfven som Vernamo Gästgifverie med underliggan-de reserver begärt att i betraktande måtte tagas, det de til Bredaryd måste skjutsa $2\frac{1}{4}$ mihl från väg.

Hafrida, och Åslarp åboer med flera, af Bredaryds reserve åstunda afven Gästgifveriets flyttande från Bredaryd dit de hafva nog lång väg, men Gästgifvaren derstädes Peter Andersson med någon af Byamännen förmena flyttningen vara mindre nyttig och så mycket mera onödig, som Gästgifverie i längre tider varit intättat i Bredaryd utan öfverklagade olägenheter för skjutsande eller resande.

Utaf närvarande reserve bönder under Öllmestad förmärktes ingen missnöjd med denna flyttningen, så vida de på vägen till

Törestorp få slippa skjutsa längre än til Lanna.

Rannäs åboar, som blifvit föreslagna till Reserve under Forsheda, anmäla, att de äro med så dåliga beteshagar försedde, så att skjutsnings besväret skulle blifva dem alltför kämbart, men häremot anmärkes, att Bredaryds By, som nu skjutsar, äger sämre tilgång på bete, utan att sådant förorsakat hinder i skjutsningen.

Herr Krono Befallningsmannen Ekelund fant för sin del den föreslagna flyttningen billig, i anseende til belägenheten, hällst sedan Lanna By åtagit sig hjälpa gästgifverie, allenast tilgång på erforderlig reserve kan fås, och då nu fråga härom väcktes, upgafs såsom deril tjenliga hemman, utom Forsheda Ågård och Ledsgård 1 helt mantal, Fåhnestad 3 $\frac{3}{8}$ mantal, Åke 3 $\frac{3}{4}$ dels, Forsheda qvarn 1 $\frac{1}{4}$ dels, Rannäs 1 $\frac{1}{8}$ dels och såvida, trängande behof af flera skjutsar någon gång skulle inträffa, nämndes ett helt mantal Tårskinge såsom tilgång, på något öfver 1 $\frac{1}{2}$ mils afstånd.

Som Ågården i Forsheda blifvit föreslagen til gästgifverie, så framkallades ena närvarande åboen därstädes Åstrand att häröfver höras, då han förklarade sig icke vara deremot, med villkøhr, att hemmanet då blifver befriat från knektehållning, hvarvid Herr Camreraren Seth tilkännagaf, att Bredaryd Lunden befrades från Rotering då gästgifverie der anlades, hvilket således äfven kunde väntas våd Ågården.

Mera anmärkningsvärt anfördes icke til Protocollet, hvarföre Tings Rätten nu för ärendet får afgifva dess

Utlåtande.

Då Tings Rätten i öfvervägande tagit de skjäl som blifvit anförda til vinnande af gästgifveriets flyttning från Bredaryd Lunden til Forsheda Ågård, samt hvad deremot kan vara anmärket synes ingen jämförelse emellan den olägenhet några få personer kunde derigenom få vidkännas, emot den förmohn och bekvämlighet, så väl en del af orten som alla resande på denna väg af en sådan flyttning skulle sig tilskyndas; enär i betraktande tages, at vägen från Ölmestad til Vernamo, som utgör 3 mihl, blifvit så olika-till skutsning ändelt, att första ombytet, nu skjer i Bredaryd efter 3 $\frac{3}{4}$ dels mihl lätt och god väg, men det andra ombytet i Vernamo efter 2 $\frac{1}{4}$ mihl sandig och trög väg,

deremot Forsheda By är belägen på halftva vägen mellan förstnämnda gästgifwaregårdar, så att hvarje skjutshåll kunde blifva lagom långt eller 1 $\frac{1}{2}$ mihl, äfvensom til de öfriga gästgifwaregårdarne från Forsheda vore måttliga skjutshåll om vägen till Törestorp förses med hjälpegästgifwaregård i Lanna, och hvad skjuts beträffar til Forsheda, så anser Härads Rätten de dertil föreslagan hemma, så mycket mera göra tilfyllest, som utom Marchen, hvilka med Krono skjuts försattes, denna väg, icke så trågit af resandee besökes, som de flesta öfriga landsvägar, hvarom dagböckerna vittne bära.

På dessa grunder och skjäl, kan således Härads Rätten för sin del icke annat än tilstyrka gästgifveriets ombytande från Bredaryd til Forsheda Ågård, hvars åbo yttrat sig nögd med dess åtagande. Dock kommer det på Kongl. Maj:ts befallningshafvande närmare godtfinnande, hvartil ärendet öfverlämnas, och ihvilket afseende Herr Krono Befallningsmannen Ekelund, genom utdrag af Protocollet häraf skall erhålla del.

Ut supra.

På Härads Rättens Vägnar.

Johan Kröger

Välborne Herr General Major, Landshöfding och Riddare af Kongl. Maj:ts Svärdsorden!

Kongl. Maj:t har i anseende till angelägenheten af de skogars behörige vård, til hvilka Kongl. Maj:t och Kronan äger rätt och för Rikets sjömagt oundärlige finnas, i nåder täckts förordna vissa Crenokommitterade, at till Kongl. Maj:t afgifva underdånigt betänkande, huru författningarne til sådant ändamåls vinnande böra lämpas, hvarijemte Kgl Maj:t nådigst tillåtit Committerade, at uti de delar, hvilka med ofvannämnda ämne sammanhang äga och hushållningen med skogarne i allmänhet innefatta, efterse i hvad måtto det, som härutinnan varit stadgat, nu uppfyller hvad åsyftadt varit, eller rättelse och förbättring tarivas; Och som Committerade vid underdånigt fullgörande af hvad Kogl. Maj:t således i nåder behagat Committerade anbefalla och updraga, icke undfalla kunnat, at då egenskapen af dessa ärenden fordrat icke allenast, at en på vigtiga grunder bygd och i värkställigheten möjelig hushållning vidtages och befrånjas med de skogar, hvilka redan til brukbarhet hunnit, utan äfven, at tjenlige och värkande medel utfinnas, så väl för den yngre tilväxande skogens vård för plantering af sådana trädslog, hvilka denna särskilda omsorg behöfver; men olikheten och skiljaktige förhållandet emellan vidt spridda landskap, uti läge, luftstrek, jordarter, rörelser och hushållfrukt icke medgifne, at allmänna föreskrifter kunna på alla ställen vara lika nyttiga eller samma medel och utvägar med framgång användas och vidtagas, det för Committerade nödvändigt vara vill, at Committerade vinna all den uplysning, som kan vägleda dem.

1:o Hvad allmänningsarne angår

Dessa böra blifva Geometrie affattade, på Carta lagde, beskrifne och från alla afrösade och skiljda, utan at Kungl. Maj:t och Kronan med kostnaden härtil belastad? Genom hvilka medel allmänningsarnas inhägnad för större eller mindre del skall kunna bekostas? Allmänningsarnas delande till skogens begagnade emellan Socknarne i häradet? Hvilket sätt till skogens nyttjande eller uthuggning efter föregångne utsyningar vore det tjenligaste? Och slutligen: hvad annan säkerhet till förekommande af åvärkan på allmänningsaren må kunna erhållas, än den, som nu hvilar på skogsbetjente?

2:o Beträffande särskildte (?) skogarne.

Hvilka medel kunna vara de bäst afpassade at icke allenast bevara den dugelige särskildte skog, som redan finnes, utan äfven at befördra vården af den tilväxande, samt planteringar af detta trädslög för framtiden som förenar det allmännas rätt med den enskildtes fördelar; hvilka hinder som kunna förefinnas til inrättande af större planteringsfält, til fullgörande af enskilt skyldighet i denna delen, sådan beslutning borde nu fatta, så at man kan af en dylik anstalt afgöra, om den är svarande mot afsigten därmed.

3:tio. Om skattemanna skog i allmänhet, samt i synnerhet hvad svedjande angår.

Hvilka mer eller mindre skadeliga följder, efter orternas olika förhållanden kunna vara vidhäftade, en mera eller mindre inskränkt eller utvidgad frihet uti detta hushållningssätt.

På hvilka jordarter och vid hvilka omständigheter det samma kunde anses böra få tillåtas? Och slutligen: Hvad i anseende till rättigheten at anlägga sågqvarn, antingen för afsalu eller på egna eller andras skogar för husbehof, kan vara at erindra, så at nu nyttig hushållning icke hindras, eller Jordägares lagliga Rätt förnärmas?

Uti dessa omständigheter med mera som till de Committerades nådigst ombetrodda åtgärd hörer, samt Herr General Majoren, Landshöfdingen och Riddaren anser härutinnan bidra till upfyllande af Kungl. Maj:ts Nådiga afsigter, förvänta sig Committerade Herr General Majorens Landshöfdingens och Riddarens benägna utlåtande, på det at Committerade derefter måg sättas i tillstånd at Kongl. Maj:ts nådiga befallning fullgöra.

Stockholm den 2 april 1798

Carl A Wachtmeister

Axel Oxenstierna H.Toll S af Ugglas V. Cronstedt. O. Lagerheim
S.G. Hermelin L.D. Sundin A. Håkansson Math. Callonius

/Joh. Gran

Coll. Likheten med originalet intygar

C-P. Forssman.

Till Herr Landshöfdingen i Jönköping

DET GAMLA SÄTERIETS SAGA.

Dikt av Skomakaren Alfred Bolmgren, Surahallar, Bredaryd.

1.

Förlänge sen tillbaka hit kom en fattig man,
och så förtäljer sagan att Eskil hette han.

2.

Där redde han sin boning vid insjöns lugna strand,
där hackades och röjdes och fiskade ibland.

3.

Med tiden blef ock färdig en ladugård med ko,
och därtill andra saker ett nätt och enkelt bo.

4.

Där levde han så lycklig med barn och maka säll,
och var sin egen herre från morgon och till kväll.

5.

Men i en värld som denna finns orätt och förtret,
hit kom en myndig Herre och där blef Eskil bet.

6.

Och så jag hört förtäljas det var en myndig man,
och därtill klädd i harnesk Måns Stjerna hette han.

7.

Han hade klara papper på frälse säteri,
Och nu fick gamle Eskil en "hacketorpar" bli.

8.

Men dock han var ej ensam i detta sitt beting,
det snart i bygden virvlat av en hacketorparring.

9.

Och sen det alltid varit en arm och fattigs lott,
att sitta i skymundan då andra leva flott.

10.

Ja, tänk vad de har slitit och vältrat uppå sten,
och svetten den har lackat från deras rygg och ben.

11.

Som myror har de samlat till stacken var sitt strå,
de ock fått nöjda vara med vad de kunnat få.

12.

Och dräkten den var sliten och ryggen den var böjd,
och knäna stod i vinkel med hackeskäftets höjd.

13.

Dock har de glada vandrat runt jordelotten sin,
fast de fått mycket slava för nästan ingenting.

14.

I Sveriges sagohäfder det borde ock bli sport,
att vad de har uträttet är dråpeligt och stort.

15.

Nu är dock alla borta och finns icke mer,
de vila uti mullen man inget af dem ser.

16.

Men ock de höga Herrar som Stjerna fallit ner,
och blott i sagans dunkel en skymt man af dem ser.

17.

Den siste av dem alla det var ju blott en dank,
och så har det berättats att även han blev pank.

18

Sen dess har många dagar flytt hän i tidens haf,
och mången väldig storman gått ner uti sin graf.

19.

Se'n gamle rättarn Johan på gårdar gick omkring,
och talte om för folk mång underbara ting.

20.
Om Oraken uti Nabbaviken som vakar på sin skatt,
och varje år vart synlig en kulen torsdagsnatt.
21.
Ja tomtar äfven älvor så hade fädren sagt,
att dessa goda väsen kring gården höllo vakt.
22.
Men äfven onda makter i skogens gömslen bo,
den grymma Jankö kärring som mjölkade hans ko.
23.
Och därtill andra prissar som gick med sina spratt,
sen trygga rättarn Johan till Märta sagt go' natt.
24.
Ja, troll och hemska spöken har skådat många natt,
man ock sett gastar springa och leva ren besatt.
25.
Den grymma maran rider hans hästar uti stall,
och mjölkaharen sprungit bland korna uti vall.
26.
En skjuts med svarta hästar man här sett köras fram,
med därtill stass som passat en sådan mörkrets man.
27.
En sjöjungfru så fager man skådat har minsann,
hon var dock tom i baken när i böljan hon försvann.
28.
Med bergakungens dotter han även sällskap fick,
när ensam uti skogen han till sin mila gick.
29.
Och bergakungens dotter ja denna sköna kvinna,
vid milan uti skogen hon sökt hans kärlek vinna.

30.

Då vred blev rättarn Johan vad hundan skall du här,
och den på flykten skrämd med laddat stålgevär.

31.

En skabbig trolltupp även en mästerskytt har fällt,
då gastarna i skogen där skrattade så gällt.

32.

När något sorgligt hände och det var titt och tätt,
då kom en gammal uggle och skrek klävt, klävt.

33.

Han mistat tvenne hustrur och tvivlat liksom Tomas,
dock värst af allt så var det när vargen tog hans ko.

34.

Och många skumma saker han sade att det hänt,
men kan det ej berätta det blefve för befängt.

35.

Dock mycket af mystiken från fäder gått till barn,
jag därom hört berättas i Eskilstorpa kvarn.

36.

Av mattisar och kimmar uti en sluten ring,
och därtill Jan och Erik det var ju någonting.

37.

Men nu har nya tiden allt sådant lagt i graf,
sen alla dessa gamla från världen vandrat af.

38.

Dock ännu får man höra på samkväm någon gång,
om detta underbara i saga och i sång.

39.

Kan du på detta tvifla min gamle gode vän,
jag kan då dig försäkra här gästarna springa än.

40.

Den gamla ugglan lefver sig lik i sätt och färg,
jag hört hon skriker ännu i skogar och på berg.

41.

Och nyss den svarta skjutsen här skådats av en man,
och i en krök på vägen så hastigt den försvann.

42.

Och än i sena tider behövs väl här nån tolk,
den gamla grymma maran lär rida äfven folk.

43.

Av gamle drakens släkte det visst finns något kvar,
man hört hans vingslag susa i bygden här och var.

44.

Den bleka vattnens drottning är lika skön som förr,
jag hört hon följt en gumma hem till sin stugudörr.

45.

En gammal tomte ännu har skådats vid en vägg,
han hade slitna byxor och långt och stripigt skägg.

46.

Men bergakung med dotter här lämnat har sin borg,
vi dem ett avsked bringa förutan någon sorg.

47.

Den skumma Jankö kärring med bred och trubbig nos,
hon ock har lämnat bygden och dragit nu sin kos.

48.

Och så får jag då sluta med ett farväl uti,
det var ju blott en saga från ett frälse säteri.

Undertecknat

"Hacketorpare"